

ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
ГОДИНА XI, БРОЈ 1583
БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

БАЊА ЛУКА, ОКТОБАР 2000. ГОДИНЕ

ИЗБОРИ НЕ ВАЖЕ БЕЗ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

ВЕЛИКА СРБИЈА

Земун
Трг победе 3

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Оснивач и издавач:

др Војислав Шешел

Главни и одговорни уредник:

Синиша Аксентијевић

Заменик главног уредника:

Душан Весић

Помоћник главног уредника:

Јасминка Олујић Радовановић

Број приредила редакција

„Велике Србије“ за Републику Српску

Уредник:

Огњен Тадић

Редакција:

Наташа Андоновски, Весна Арсић,

Александар Вучић, Коста Димитријевић,

Вељко Дукић, Ивана Ђурић,

Жана Живалевић, Наташа Јовановић,

Момир Марковић, Огњен Михајловић,

Северин Поповић, Драгољуб

Стаменковић, Јадранка Шешел

Секретар редакције:

Љиљана Михајловић

Техничко уређење:

Драган Перић

Лектор:

Загорка Јоксимовић

Карикатуре:

Синиша Аксентијевић

Председник издавачког савета:

др Ђорђе Николић

Потпредседник издавачког савета:

Петар Димовић

Издавачки савет:

Маја Гојковић,

Ратко Гонди, Стево Драгишић,

Зоран Красић, Ратко Марчетић,

Томислав Николић, др Никола

Поплашен, Милован Радовановић,

Јоргованка Табаковић, Драган Тодоровић

Шеф дистрибуције:

Зоран Дражиловић

Штампа:

„ЕТИКЕТА“, Бoleč, 011/806-30-28

Редакција прима пошту на адресу:

„Велика Србија“,

Трг победе 3, 11080 Земун

Рукописи се не враћају

Новине „Велика Србија“ уписане су у Регистар средстава јавног информисања Министарства за информације под бројем 1104. од 5. јуна 1991. године.

Министарство за информације Републике Србије 19. августа 1991. године дало је мишљење број 413-01-551/91-01 да се „Велика Србија“ сматра производом из тарифног броја 8. став 1. тачка 1. алинеја 10. за чији промет се плаћа основни порез по стопи од 3%.

СТАЛНИ ИЗБОРНИ ЗАКОН ЈЕ ДЕЈТОНСКА ОБАВЕЗА

Привремена изборна комисија је одлучила да поново забрани учешће Српској радикалној странци Републике Српске на изборима заказаним за 11. новембар 2000. године.

Српски радикали у Републици Српској и поред такве одлуке Привремене изборне комисије не одустају од свог легитимног и легалног права да учествују на изборима. У цијелој Републици Српској спроводе се разни облици демократске кампање којом Српска радикална странка жели анимирати нашу јавност како би тиме извршила притисак на Привремену изборну комисију. До сада је сакупљено нешто више од 100.000 потписа којима грађани Републике Српске подржавају право Српске радикалне странке Републике Српске да учествује на изборима и осуђују сваки облик дискриминације.

Учешће српских радикала на изборима, као и учешће било које друге странке која формално задовољава услове демократске процедуре, не би у било ком смислу требало бити спорно.

Српски радикали су већ одавно показали да је политичка идеја којом је инспирисан програм Српске радикалне странке, не само заживела, већ је добила и најширу подршку у Републици Српској. Доказ за то су изборни успеси Српске радикалне странке Републике Српске. Од избора до избора Српска радикална странка Републике Српске добијала је све већи и већи број гласова. И са становишта српских радикала пожељно је да избори заказани за 11. новембар буду демократски, слободни и фер. Тиме би се свакако допринело стабилизацији мира на овим просторима, јер поштовање воље грађана основни је предуслов за изградњу толеранције.

Према нашој оцени, изборна криза могла би се превазићи усвајањем Сталног изборног закона и формирањем Сталне изборне комисије. Наравно, Стални закон би морао бити израђен на основу поштовања демократских принципа и демократске процедуре који, у првом реду, сваком гарантује једнако бирачко право, тј. право да бира и да буде биран.

Постојеће стање резултат је чињенице да представници међународних организација, а овде је пре свега реч о Организацији за безбедност и сарадњу у Европи, имају власт, а немају одговорност. Такво стање, пре или касније, претвара се у самовољу. Самовоља најчешће нема позитиван карактер јер по својој природи не уважава интересе и вољу већег броја људи, већ само појединаца. Такво стање је и раније било узрок незадовољства, па нема разлога да се сада, када постоји легалан оквир за одбрану демократије, повинујемо нечијој самовољи.

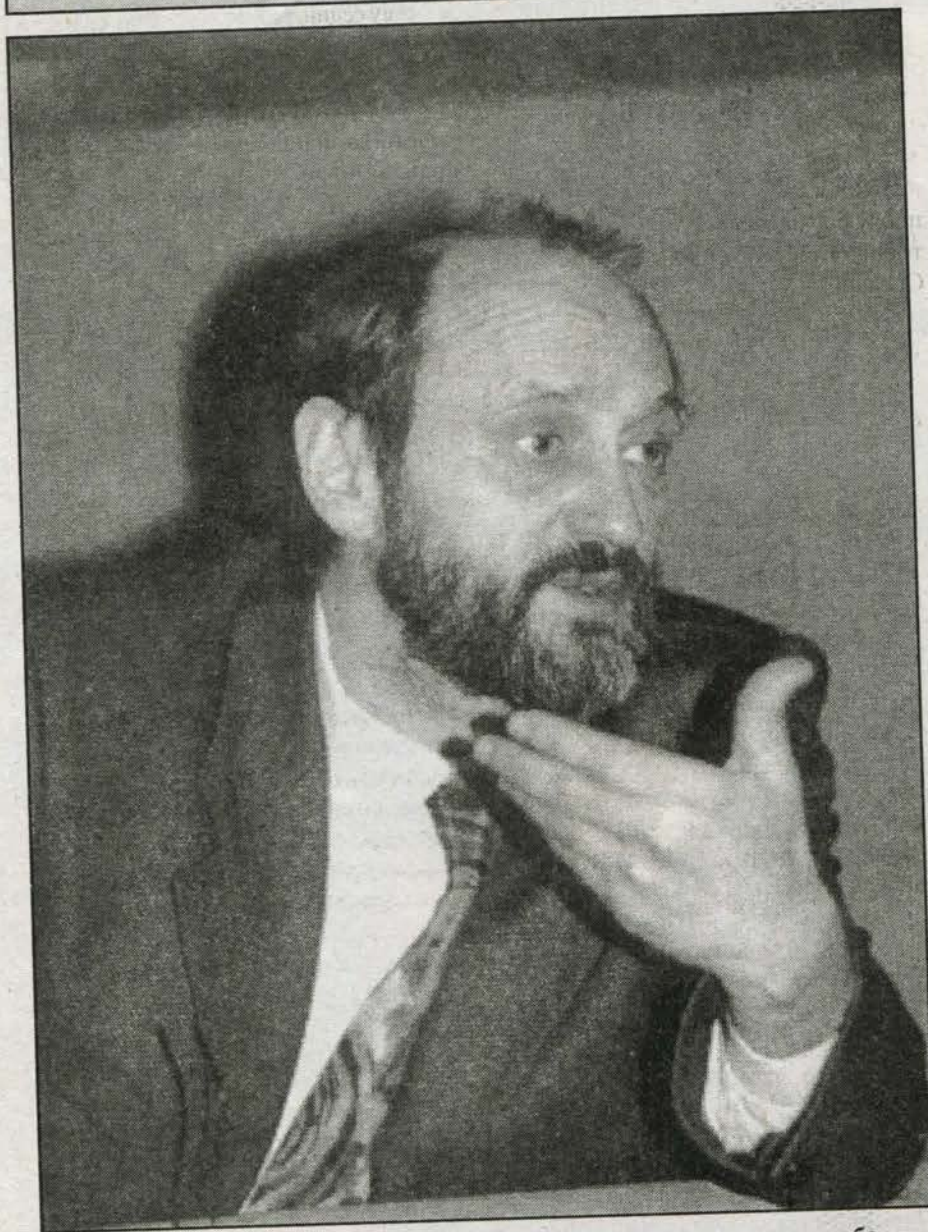
У крајњој линији и протекли локални избори показали су да смо у праву. Нити су победили они што су добили највећи број гласова, нити су изгубили они које је народ хтео скинути са власти. Једноставно, воља народа није поштована и то ће бити све тако док самовоља појединаца буде изнад осећања и воље већине.

Српска радикална странка Републике Српске као демократска странка не може се помирити са таквим стањем. Зато је добро, ако се не створе демократски услови за изборе, да грађани бојкотом избора делегитимишу њихове резултате и изазову усвајање Сталног изборног закона који ће свим странкама пружити равноправне изборне услове.

НОВИ САД 28. 8. 2000. ГОДИНЕ:
 ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ДР НИКОЛА ПОПЛАШЕН
 У ЕМИСИЈИ „ОТВОРЕНИ ЕКРАН” ТВ КАНАЛ 9

ДЕЈТОН НЕ ИСКЉУЧУЈЕ МОГУЋНОСТ СПАЈАЊА СА СРБИЈОМ

- Наша обећања никада нису била мегаломанска, него реалистичка.
- Она се пре свега темеље на Дејтонском мировног споразуму који су потписале све велике силе и зараћене стране

Др Никола Поплашен: Намера твораца крвопролића да производе сукобе још није престала

Вечерас је са нама Никола Поплашен. Представљамо Вас и као Председника Републике Српске и као страначког првака Српске радикалне странке. Много је питања. Претпостављам да ћете вечерас имати много посла да објасните гледаоцима ове емисије све ово што нам се догађа. Постоји, како сте ми и сами рекли пред почетак ове емисије, један информативни вакум, ја бих рекао конфузија. Људи имају некад претерано добро или претерано лоше мишљење о ономе што се дешава с оне стране Дрине. С ове стране Дрине опет друга прича. Помозите нам да се мало боље снађемо у свему томе.

Др Никола Поплашен: На почетку добро вече и Вама и гледаоцима. Мислим да, како сте рекли та извесна конфузија, непрозирност социјалних, економских па и политичких односа, није карактеристична само за Балкан. Ту се ради и о Европи и о свету. Чигав свет, па самим тим и Европа и Балкан, налазе се у необичном историјском периоду. Периоду доста бурних промена. С друге стране време у коме живимо карактерише доминација једне велике силе безпримерне у историји по моделима владања. По обухвату, по ширини и дубини, влада се модерним светом и управља његовом трансформацијом. Ми смо унутар такве слике света један детаљ. Додуше, на том детаљу се излило много зла и било је много крвопролића. Српске државе и српски народ су прошли дужи период, најпре тихог потом отвореног, ратног разарања. Намера твораца крвопролића да производе сукобе још није престала.

**Босна и Херцеговина
се састоји од ентитета**

Треба запазити да је пре пет година потписан Дејтонски мировни споразум. После тог споразума прекинуто крвопролиће у Босни и Херцеговини. Дејтон је Босну и Херцеговину дефинисо на необичан начин - као нешто што се састоји из два дела. Ти делови се зову ентитети. Један део се зове Република Српска други део Федерација Босне и Херцеговине. По Дејтону и Република Српска и Федерација Босна и Херцеговина имају основне карактеристике државе. Имају своје кључне државне елементе. Дакле, имају своју војску, полицију, територију, изборни систем, парламент, владу, органе управе, границе итд. Босна и Херцеговина је нека врста асоцијације тих држава (конфедерација). То је све уписано у Дејтонском мировном споразуму. То су потписали и легитимни представници српског народа, власти у српским државама, а у име Републике Српске председник Србије. Хоћу да нагласим да је Дејтонски споразум произвео одређена задовољства и незадовољства. Што се тиче Српске радикалне странке она је одмах изразила незадовољство, али га је прихватила јер је тај споразум потписан од легитимних представника српског народа. Ми нисмо тада били на власти. Изrekli смо своју политичку критику. Пошто смо признали власт, морали смо да признамо и њене акте. Међутим, после 1995. године долази до процеса из којег је видљиво да креатори одредби из Дејтона не поштују норму уписану у Дејтонском мировном споразуму. Главни аутори Дејтонског мировног споразума, Американци, исписали су норму и док су их писали, као да су намеравали да их крше. У том погледу врло озбиљно су прекршене све кључне одредбе Дејтонског мировног споразума. Све и једна. Чак територијални интегритет Републике Српске као кључне одредбе.

**Републици Српској
је гарантован
територијални интегритет**

Дејтон каже: територију у континуитету Републике Српске чини 49% територије бивше Босне и Херцеговине. У старту Република Српска није добила 49%, него 0,7% мање, па је речено да ће

се то накнадно исправити. Уместо те исправке Република Српска је прекинута на два дела. Па је против Дејтона и против Устава Босне и Херцеговине створен дистрикт Брчко. А Устав Босне и Херцеговине је саставни део Дејтонског мировног споразума. Проглашено је да припада и Републици Српској и Федерацији, али ни Републици Српској ни Федерацији. Дакле, противуствано је проглашен, суштински, неки трећи ентитет. Дакле, Републици Српској је одузет дио територије и прекинут је њен територијални континуитет. А у Дејтонском мировном споразуму на одговарајућем месту пише да ће се око линије разграничења на подручју Брчког арбитражирати годину дана. Ако стране, препричавам дакле Дејтонски мировни споразум, које су биле у конфликту не дођу до споразума, остаје стање какво је било. Тј. ако се за годину дана не усагласе стране које су биле у конфликту - Срби, Хрвати и муслимани - Брчко остаје у Републици Српској. Уместо тога арбитража је вољом, арбитра Овенса, продужена на неколико година и територија Брчког је одузета Републици Српској.

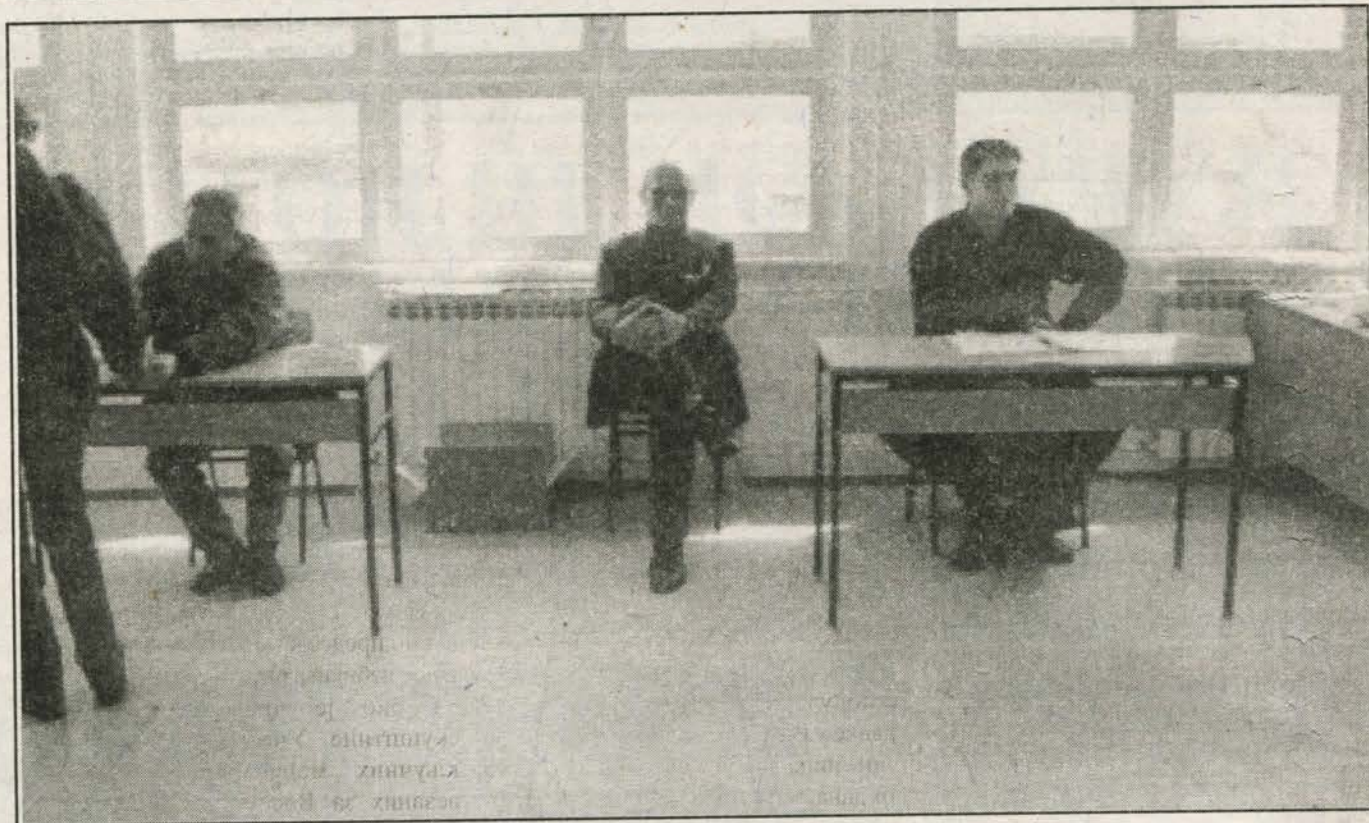
**Брчко је по Дејтону
део Републике Српске**

Одузет је и део територије код Српске Костајнице. То је у погледу тих кључних одредби. У погледу мандата разних људи који се налазе на територији Босне и Херцеговине, па и Републике Српске, такође има нејасноћа. Вероватно код већег броја гледалаца изазива забуну ко је све тамо присутан? Ја ћу у грубој слици поменути да су тамо присутни најпре људи у униформи и са оружјем. Има их две групе. Једна се зове СФОР - снаге за стабилизацију, снаге НАТО пакта, главнину чине Американци, а друга се зове међународна полиција Уједињених нација - ИПТФ. Њих има више хиљада. То су војне и полицијске трупе. Затим је присутан цивилни део наших гостију који су се претворили у окупационе власти. То су, пре свега, мислим на канцеларију високог представника - ОХР - то је био Билт, затим Карлос Вестендорп, сада је аустријски престолонаследник Волфганг Петрич. Та канцеларија има фактички врло велику реалну моћ, иако је моћ канцеларије високог представника

ограничена Дејтонским мировним споразумом. Трећи комплекс наших гостију чине представници Организације за европску безбедност и сарадњу. Представнике Организације за европску безбедност и сарадњу води амерички амбасадор Роберт Бери и они уређују изборе, изборна правила, пребројавају резултате гласања итд. Њихов мандат је такође истекао јер Дејтон каже да ће они бити још годину дана након Дејтонског мировног споразума и напустиће после тог рока Босну и Херцеговину. Уместо тога они су остали ево већ шесту годину; можда планирају остати и вековима. Затим постоји и велики број других међународних организација и институција. Нпр. постоји 105 разних међународних организација које имају седиште или испоставу седишта у Бањалуци. Баве се врло различитим стварима. Поједностављено речено, део се бави трансакцијама новца, ако хоћете да народнијим језиком кажем, прањем новца и лоповлцима, а други део се бави оним што им каже ЦИА, ФБИ. Људи са црвеним крстом хапсе на превару наше људи, као што је ухапшен др Ковачевић у Приједору. Према томе и неки лекари без граница баве се чистом шпијунажом па и терористичким акцијама. Дакле, ради се о једном великом броју људи који жели своје присуство у Републици Српској и Босни и Херцеговини и од тога има директну корист. Дуг Републике Српске односно Босне и Херцеговине у целини је огроман. Задужујемо и нас и нашу децу па и наше унуке за један дуг период испред нас. Или да будем директнији на одговор на ваше питање. Свака од поменутих организација прави прекршаје на свој начин. Ови униформисани људи СФОР, дакле НАТО на челу са Американцима, по Дејтону имају мандат ...

● **Зашто не кажете војници? Зар они нису војници? Униформисани људи - користите једну конструкцију којом вероватно хоћете нешто да кажете - јесу ли они војници или нису?**

Др Никола Поплашен: За војнике важе одређена правила по међународном праву. И војници у рату, супротстављене војске, морају поштовати Женевске конвенције. Постоје правила како се поступа у борби и у миру приликом хапшења итд. Они би требали бити војници, али по стилу свога понашања и онога што чине више представљају агресивне окупаторе, терористе

Американци имају потребу да доминирају преко својих послушника

итд. СФОР - већ сама кратица значи да би то требале бити снаге за стабилизацију мира. СФОР има функцију, рецимо, да хапси оне који су службено оптужени за ратне злочине, на јавним листама, у случајном сусрету. Уместо случајног сусрета они се организују, пресвлаче се чак и у наше униформе, маскирне капе на главу, облаче се у цивил, опкољавају куће, убијају људе код куће, на путу итд. Баве се чистим тероризмом. Хапсе људе који нису ни на каквим списковима.

Владавина терора испред владавине права

Потпуно безразложно су убијени Симо Дрљача, Гаговић, итд. брутално нпр. ухвате два брата, испребијају, поломе им кости па онда утврде накнадно да они нису на списку те их онда избаце у јарак у неком селу поред Приједора. Да не говорим о томе да би они требали, по Дејтонском споразуму, да се држе одређених локација, обављају одређене функције. Они уместо тога крстаре путевима и насељима. Мучно изгледа кад се у једном малом граду у Републици Српској борбено возило СФОР-а погне пред дечије обданиште, школу или кафић и онда војници баха-

то, са ногама на столу, захтевају ово или оно. Дакле, ради се о чисто окупационим трупама. Да не помињем разарање пруге током бомбардовања Југославије, упаде у касарне, разоружавање бригада Војске Републике Српске итд.

Што се тиче ОХР-а тј. Канцеларије високог представника, он би требао по Дејтону да прати да органи које је изабрао народ у Републици Српској и Босни и Херцеговини, раде по закону и у складу са демократским принципима. Уместо тога ОХР се претворио и у парламентарну, и у судску и у извршну власт. Нпр. по устаљеној процедури Парламент Републике Српске или Парламент Федерације Босне и Херцеговине донесе неки закон. Када се тај закон не свиђа високом представнику он га укине и донесе други. Он не каже зашто га је укинуо. Нема образложења. Него иде у јавност са једном начелном фразом, да није у складу са Дејтонским мировним споразумом. Али нема нигде образложења како и зашто није. Или смењује представнике које је изабрао народ у току избора. Једноставно доноси одлуку да га смени и постави неког другог. Не ради се само о покушају смене мене, као председника Републике Српске, него о смени већег броја функционера по општинама, посланика и у Републици Српској и у Федерацији Босне и Херцеговине. Образложења су трагична. Реци-

мо, образложење за покушај моје смене јесте што нисам именовао Милорада Додика за председника Владе. Није било изборних правила и у Уставу не пише име кога председник Републике треба да именује за кандидата за председника Владе. Председник по Уставу предлаже а Скупштина га бира. Дакле, ту се ради о директној америчкој потреби да доминирају преко човека који је њихов послушник. Образложење за смену посланика Николића из Србиња, јесте да је вршио политички утицај у општини. А посланик се и бира зато што има политички утицај. Не може вршити други утицај. Не може орган да доноси судске одлуке. Он политички делује на људе борећи се за одређене идеје. Он је смењен због тога што је вршио своју функцију. И то пише у образложењу. Неки функционери су смењени зато што су наводно користили запаљив језик. Кад их питамо шта је то запаљив језик, да ли је то језик од бензина, угља итд, они не могу да одговоре. Није језик који њима одговара. Није језик пун хвале за њихов рачун.

● Ви иначе комуницирате са њима. Кад ви њих питате они вам одговоре. Имате ли комуникацију са људима који су Вас сменили?

Др Никола Поплашен: Ја сам на десетине разговора обавио са њима. На шта се своди та комуникација? На мо-

ја упозорења да се треба држати међународног права, Дејтонског споразума, међусобног уважавања. Следе потом амерички диктати и захтеви. Од мене је тражено да директно Србију прогласим фашистичком земљом, да се борим за границу на Дрини и да се окренем Западу. Дакле, да српски народ третирам као да је мени туђи. У последицама то значи да ја морам да искажем спремност да се Република Српска са Федерацијом приближи НАТО-у да бисмо организовали јединице као четрнаесте и ишли у напад на Србију ако каже НАТО. Не говорим ја то први пут, то сам рекао и на седници Народне скупштине Републике Српске. Да је то тако показује и то што је територија Босне и Херцеговине коришћена за агресију на Србију односно Југославију прошле године. За узлетање и враћање авиона, за осматрање, за снабдевање, за прихват хеликоптера итд. То је такође по међународном праву неприхватљиво, јер је Југославија један од потписника Дејтонског мировног споразума. Ја по Дејтону имам и право и дужност да од Југославије тражим заштиту као и од осталих потписника Дејтонског мировног споразума. Да тражим од њих да се поштује оно што су они потписали. А ако ја, као председник Републике Српске, учествујем у агресији на Југославију, откуд ми право да тражим ту неку врсту потпоре, односно, заштите и откуд ми право да инсистирам да они стоје иза свога потписа.

Да не помињем да се странци хвале нечим што је забрана странака. Нпр. забрањено је учешће на изборима, прво на локалним, а сада у новембру и на општим, Српској радикалној странци и Српској странци Републике Српске, без икаквог образложења. Затим у медијима преваре народ и кажу да ми бојкотујемо изборе. Ево које су образложење дали: Они су од Српске радикалне странке тражили да промени читаво руководство. Навели су имена нас двадесет. Уз то су тражили да нам не могу бити кандидати досадашњи функционери.

Странке бирају своја руководства

Ми смо имали 502 одборника. Дакле, руководство плус одборници то је већ близу 1000 људи. После тога су тражили да променимо име. Не можемо бити

Српска радикална странка, него неко ново име да смислимо. Када све то урадимо и региструјемо се у суду онда ће они размислити можемо ли ми изићи на изборе. Њихови захтеви су делом арогантни и понижавајући, а делом карикатурални. Јер они у ствари траже уништење странке. Сличан захтјев су послали Српској странци Републике Српске. Ми смо, наравно, поднели одговарајуће приговоре и тужбе. Тужићемо их Међународном суду за људска права, свесни ситуације садржане у народној кадија те тужи кадија ти суди. Али хоћемо да искористимо све легалистичке методе. Хоћемо да искористимо безброј аргумената који су на нашој страни, потпуно уверени да аргументи долазе до ушију и мозгова људи, не само овде на Балкану, него и широм Европе и света. Да је то тако показује и огромна популарност Српске радикалне странке у Републици Српској. Показује и чињеница да смо ми у знак протеста ових дана, због забране Српској радикалној странци да не изиђе на изборе, тражили подршку грађана.

Сто хиљада за демократију

Имали смо намеру да скупимо 100.000 потписа, што је релативно много, на укупно бирачко тело Републике Српске, које није велико. Тај број смо већ премашили и далеко већи број људи подржава Српску радикалну странку него што се то некима чини.

Странци се хвале забраном странака

● **Свремена на време процуре разно-**разне вести које су у основи сензација. Какве би уосталом и биле вести које брзо процуре. Па рецимо, ако сам ја добро чуо, да су била најављена хапшења у року од месец дана Караџића, господина Младића итд. Јесте ли ви чули за то?

Др Никола Поплашен: С времена на време странци то најављују. Као и за велики број људи који је у Хагу, ја не знам да ли је игде написано шта су то конкретно учинили. Рецимо, објављена је оптужница за г. Момчила Крајишника. Она је објављена и у дневној штампи, тако да немам разлога да нешто измишљам или додајем. Он је практично оптужен за оно што се дешавало у 19. и 20. веку. Од првог српског устанка до резултата I светског рата. Г. Крајишник је био председник Народне скупштине и пре избијања рата. Кроз читав ток рата био је председник Народне скупштине. Учесник је скоро свих кључних међународних договора везаних за Босну и Херцеговину и Републику Српску. Па и Дејтона. Један је од креатора Дејтона. Имао је сусрете са свим државницима, укључујући и Клинтон, америчког председника. Они њега 2000. године оптуже за оно што је чинио 91. и 92. године. У оптужници се спомиње само 91. и 92. година. Па онда иде, рецимо, пола странице оптужнице која нема везе са Крајишником, а у последњој реченици каже познавао је Радована Караџића. Са становишта права оптужница је потпуно бесмислена. Тако се ради у оптужницама и

Увек се треба држати принципа

других људи. Није необично да већина Срба не доспе до суда, него заврше смрћу. Није морао да буде убијен ни Симо Дрљача, ни Гаговић, генерал Ђукић, др Ковачевић итд. Нико од њих није доспео до суда да би се бранио. Дакле ради се о једној институцији која нема никакве везе са међународним правом са аргументима, које ...

● Мислите ли да ће те најаве, те претње бити реализоване. Да ће господина Карачића и господина Младића ухапсити?

Др Никола Поплашен: Тешко да ће ухапсити и Карачића и Младића. По свему судећи они добро воде рачуна о томе да се сачувају.

● Да се вратимо опет свему ономе што знамо и не знамо када је у питању

Босна. Тамо очигледно имате доста озбиљних проблема. Не само да јавно артикулишете своју политичку позицију, амбиције, него и касније и када дођете на одређене функције, као нпр. да реализujete оно што сте обећали бирачима.

Др Никола Поплашен: Ја сам се у својој политичкој делатности после избора, и пре избора док сам био посланик и потпредседник Народне скупштине, увек држао изворних принципа и обећања која сам дао и ја и странка коју водим у Републици Српској. Наша обећања никада нису била мегаломанска, него реалистичка. Она се пре свега темеље на Дејтонском мировном споразуму којег су потписале све велике силе и зарађене стране. Тај реализам произилази из норми, из одредби Дејто-

нског мировног споразума. Ту се каже да Република Српска постоји као саставни део Босне и Херцеговине, да има своју војску, полицију, територију, своје судство, образовање, информисање, има могућност споразума специјалним и паралелним везама са суседима. Постоје и заједничке функције Босне и Херцеговине и против њих ја немам ништа. И те заједничке функције се могу јачати у мери у којој се договоре ентитети, представници Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине. Чак се и територија по договору може мењати. Дакле, тога сам се држао - чувати оно што нам је гарантовао Дејтонски мировни споразум! Међутим од нас се тражи да разарамо Републику Српску. Да је разарамо тако што ћемо успут плувати по српском народу, по мотивима његове одбране и по главном делу српског народа, тј. по Србији. Тако нешто нисам могао да прихватим, ни ја ни моја странка. И због тога се некоме чини да ми имамо неку врсту неартикулисаног, тврдог отпора. У ствари ми смо једини бранитељи Дејтонског мировног споразума.

Дејтон је мировни уговор

● Значи да Дејтон вама одговара?

Др Никола Поплашен: Дејтон чува државност Републике Српске. Ми смо сигурни да у овим годинама које теку које су испред нас, Дејтон даје довољно аутономије српском народу западно од Дрине и да му даје довољно могућности за чврсто повезивање са Србијом. Јер Дејтон не искључује могућност да се ми са Србијом повежемо, не само привредно, економски, културно, информативно, него и војно, полицијски итд. Зашто то мора бити усмерено против неке друге државе? Бесмислица је да, примера ради, постоји НАТО пакт који толико земаља, увезује у војни савез, а ми не можемо бити у војном савезу са Србијом. Али, ево, да то прескочимо. Нисмо у војном савезу ради специфичних односа на Балкану. Али надају нам ни привредне везе, културне, просветне итд.

● Шта се то ових дана догађало и гавици. Ја сам слабо информисан. Можда ли се прелазити или не може, лична карта, пасош, царинска контрола. Можете ли нам бар у grubим цртама рећи?

Др Никола Поплашен: Већ сам рекао да је и полиција функција ен-

титета. Дакле, постоји полиција Републике Српске која је самостална, постоји Министарство за унутрашње послове Републике Српске и све функције полиције треба да обављају наши људи, па и оне које произилазе из заједничких функција оба ентитета тј. из одлука Савјета министара у складу са Уставом Босне и Херцеговине.

Гранична служба против Дејтона

Дакле, полиција Републике Српске треба, у складу са Дејтоном, да обавља и граничну службу за читаву Босну и Херцеговину. Као што рецимо хрватски и муслимански полицајци треба да обављају граничну службу тамо где Федерација Босне и Херцеговине граничи са Хрватском. Уместо тога насилно је сломљен Дејтонски споразум, па је смишљена мешовита гранична полиција. Дакле, на границу са Србијом дошли су Хрвати и муслимани, Холанђани и Британци, који контролишу све. То је директна супротност Дејтону. Ради се о томе што се тражи да се јача граница на Дрини, и да се прекине што више веза.

Други директнији део одговора. Влада Републике Српске, тј. Министарство унутрашњих послова, укључили су се у рушење Дејтона. И због тога, између осталог, ми имамо негативан став према Влади. Не због неких личних нетрпељивости. Како тумачити, додатно, да су стотине шверцера камiona СФОР-а прошли испред наших полицајаца преко Градишке за Федерацију Босне и Херцеговине. СФОР и домаћи криминалци шверцују на онда оптужују Републику Српску. А ми тражимо истовремено да СФОР обавља функцију према мандату и да се Влада понаша према Уставу. Ко ту крши Дејтон? Криминалци се брзо повежу. Они су нашли покриће код СФОР-а. Онда је у неким фазама између 70 и 80% прихода које треба да има Република, додуше и Федерација Босне и Херцеговине, од царина и дацбина, отишло је у приватне џепове. И сада је буџет празан. Велики степен криминала, корупције, празан буџет, све веће сиромаштво. Сада то шверцерима из СФОР-а и њиховим покровитељима, пре свега Клајну, служи да негирају способност народа који живе у Републици Српској и Федерацији Босне и Херцеговине да самостално организују живот.

Када је Елизабет Рен, представник Уједињених нација, завршила мандат и одлазила из Босне и Херцеговине, она је Републику Српску и Федерацију назвала „елдором криминала“. Они сами створе „елдором криминала“ а затим праве неке антикорупционашке одреде. Специјализоване одреде који долазе на нашу границу. А ти одреди имају посве другу функцију. Пре свега прекидање свих веза са Србијом. Њихове намере су нама јасне. Није то нама ништа ново. Више је несреће у томе што неки људи, пре свега Влада, стоји иза тога, подржава то или чињењем или не чињењем. Одсуство јединства политичких партија је наша болна тачка. Зато ја инсистирам на политичком јединству, поштовању Устава и Дејтона, и то је довољно за наш опстанак и перспективу.

● **Добро разумео сам суштину, али нисам добио информацију. Да ли се прелази та граница?**

Др Никола Поплашен: Та граница се прелази. Ви мислите на увођење неких плаћања - 150 марака с ове стране и 35 из Србије. То је једна исхитрена, површна мера. Мислим да то мора по принципу утук на утук. Није добро када било која власт ради по неком тренутном личном осећању, а не ради у интересу народа. Та мера је укинута у Републици Српској. Ја се надам да ће ових дана бити укинута и у Савезној Републици Југославији.

Хашке игре

● **Наш гледалац Горан из Новог Сада каже, ако се позивате на Дејтонски споразум зар у том Дејтонском споразуму није дефинисан Хашки трибунал? Нисам ја разумео да се ви противите Хашком трибуналу, него злоупотреби тог суда.**

Др Никола Поплашен: Хашки трибунал, наводно, треба да осуђује људе за ратне злочине. А нико нормалан не може бити против тога да се осуди неко за ратне злочине, злочине над цивилима. Али овде се ради о томе што не постоје спискови или постоји један мали списак тзв. ратних злочинаца. Него кад им неко није по вољи, онда га они ухапсе, убију и додају на тај списак. Постоји категорија тзв. тајних спискова. А на тим тајним списковима не можете никад знати да ли је на њима 500, 1000 или 50.000 људи. По досадашњој пракси сви Срби су на тим тајним списковима. Како ко настрада у

хашкењима, они га додају. Напросто су „на списку“ зато што су пружили отпор геноциду над српским народом. А морали су пружити отпор. Ко је год живио у Босни и Херцеговини, односно Републици Српској у току рата или је морао бити мобилисан ако је испуњавао услове, или је био у некој радној обавези. Трећег није било. Сви смо на неки начин били укључени у одбрану. Ако сам ја радио на факултету имао сам радну обавезу која је такође део једне ратне атмосфере. Или је човек, ако је здрав иу одређеним годинама, био у Војсци Републике Српске. Трећег нема. По том принципу сви смо на тим тајним списковима. Не ради се о нашем противљењу да се осуђују људи за ратне злочине, него о захтеву да се утврди ратни злочин да би неко био осуђен. А и у том случају постоје судови и у Републици Српској и у Федерацији Босне и Херцеговине који то треба да раде.

Злочин има име

● **Много се говори о Сребреници. Шта ви носите као животно сећање на тај егзодус. Ту је неоспорно страдало много људи. Без обзира ко је у питању, човек је.**

Др Никола Поплашен: Рат увек носи крвопролиће и жртве, сви желимо било којег човека без обзира на националност, вероисповест итд., нарочито кад су у питању цивили - жене, деца и старци ту нема никаквог спора. Таквих масовних колективних несрећа било је широм Босне и Херцеговине у току рата, нарочито у Хрватској, ништа то не треба заташкати и све то мора да изађе на светлост дана. У многим таквим случајевима прављене су медијске припреме да би се дошло до неких политичких резултата. Оно што сам видео и доживео јесу многобројни злочини који су урадили људи команданта Сребренице Насера Орића у времену док је Сребреница била тзв. заштићена зона. Велики број цивила је масакриран, имали смо масовне сахране у свим местима око Сребренице. Неки су и медијски преносени. Неки су злоупотребљавани. Сахрану масакрираних 50-ак Срба цивила где су се видели крстови. Си-Ен-Ен је пренео као сахрану масакрираних муслимана. Види се крст, жена у црини која плаче, а Си-Ен-Ен преноси: сахрана муслимана који су жртве српских терориста. Насер Орић је био крајње окрутан - од њега су бежали и муслимани. Мно-

го девојака је из Сребренице побегло у Републику Српску да би се спасиле од насиља. Око Сребренице су се касније дешавале крупније војне операције. Тешко је знати све те детаље. Ја сам за то да се ти детаљи утврде. Ако је било злочина да се одговара за конкретан злочин, а не да се од тога прави медијска представа да би се оптуживао читав српски народ. Наравно ту има и лажних сведочења. Сада је видљиво да је терористичка група из Француске обавештајне службе, која је ухапшена у Србији, намерно правила неке злочине, правила неке снимке да би то приписала српском народу. Дакле то треба одвојити од стварних злочина. И у Сребреници и на другом месту, треба доћи до чињеница до истине и по томе судити.

● **Хоће ли нас ти нови гробови опет делити или су то жртве које траже неко историјско помирења. Има ли шансе за тим помирењем. Ако сам игде мислио да ће бити рата или неког братоубилачког рата, најмање сам мислио да ће то бити у Босни. А видите баш тамо је то било најдрастичније. И у Крајини и у Славонији.**

Др Никола Поплашен: На исти начин се то питање које сте формулисали могло се поставити неколико пута у овом веку. И после балканских ратова,

и после Првог светског рата и Другог. Истих покоља и злочина је било неколико пута у овом веку. Најчешће се треба подсетити да су 91. Срби сматрали да не треба да се иде у крвопролиће. Да мирним, легалним путем треба доћи до разрешења конфликта. *То се не помиње.* Јер је Радован Караџић у име српске стране, која је имала легитимитет 98% гласова у Босни и Херцеговини, потписао Лисабонско-Кутиљерово решење којим долази до мира и нема крвопролића. Србима није одговарао ни рат ни крвопролиће. Ми смо инсистирали на мирном решењу. Алија Изетбеговић је потписао у име муслимана, Стјепан Кљујић у име Хрвата. Када се делегација вратила у Сарајево, долетео је амерички амбасадор из Београда у Сарајево и Изетбеговић је повукао свој потпис. Након Изетбеговићевог повлачења потписа долази до крвопролића.

А ниједан рат не доводи до решења. Рат никада није решење. После сваког рата мора да дође мир. А у миру се долази до решења. Ако се у миру долази до решења зашто не бисмо прекочили рат, јер ионако мора да се дође до мира. Та варијанта је једина могућа. Ми због тога у овом тренутку инсистирамо на

Дејтонском мировном споразуму. Јер Дејтонски мировни споразум даје довољно аутономије на једној страни Србија, на другој страни муслиманима и Хрватима.

Сарадња са другим народима је пожељна

Па нека време донесе то приближавање. Трговина ради свакако између два ентитета. Нека долази и до ближих политичких, културних и других веза; али на овај начин се ствара нова напетост. Када тзв. међународне организације, укључујући СФОР и ОХР, сада дођу у Бања Луку и избаце 30 људи Срба са децом на улицу да би се вратили муслимани, можете мислити онда како то доживљавају те породице. А Дејтон каже да нико не може бити избачен из куће док не дође до одговарајућег стамбеног решења. Истовремено тај Србин не може да се врати у Федерацију у Сарајево, Бихаћ итд., јер остаде без главе, или му је кућа запаљена. Закони у Федерацији су много компликованији и тежи. То насилно протеривање из кућа води новом степену потенцијалне напетости.

Народ жели демократске изборе

● **То има неко лепо име – деложација.**

Др Никола Поплашен: Деложација је кад некога избацујете из куће која није његова. Дејтон подразумева да деложирани иде у другу кућу која је одговарајуће решење. Његову, или неку другу. Дејтонски споразум такође предвиђа нешто што се зове фонд за размену. Али се високи представник хвалио како је он на своју руку укинуо фонд за размену као Дејтонску категорију. То доводи људе у неравноправан положај. Приватно власништво се мора гарантовати и Србима, и Хрватима и муслиманима.

Повратак је легитимно право

Не оспоравам било чије приватно власништво у Бања Луци, Брчком, Бијелини итд., хрватско или муслиманско. Не оспоравам ни право да се врате. Али ја се пре свега борим за права Срба. Ако Срби имају имање у Зеници, Бихаћу итд., он мора да дође до свог имања. То је моја функција и зато ме је бирао народ. Ја нећу одлучивати хоће ли се тај Србин вратити у Зеницу, Бихаћ или Сарајево, он то треба сам да одлучи: да ли ће се вратити да ли ће продати или ће вршити замену са неким. А шта год одлучи ми то треба да му омогућимо по закону, без криминала, без корупције. На тај начин би ми стабилизовали односе међу народима у Босни и Херцеговини, а то би имало одјека и на суседне државе. Дакле, треба нам једна стабилна политичка ситуација која ће изродити стабилне услове за даљи економски развој и за добре односе међу Србима, Хрватима и муслиманима. Ти добри односи могу да прерасту и у пријатељске односе. Можда ће се за 5, 10 или 15 година ти народи одлучити на неки већи степен интеграције итд. Зашто бих ја одлучивао у име оних који ће живети за 50 година. Али морам учинити све да њихов живот не учинимо злим. Да им у основу живота не уградимо оно што ће довести до крворполића.

● **Све ово што говорите је врло разумно. Јесте ли Ви тако и у Председништву. Јесте ли тако говорили Алији, представницима хрватског народа, јесте ли Ви разговарали уопште са Председништвом о тим стварима. Овако како сад причате. Кад седнете тамо у ону собу, затворите врата када вам донесу оне киселе воде. Јесте ли овако разговарали са њима?**

Др Никола Поплашен: Да, наравно да смо разговарали. Са представницима других народа имао сам и директне разговоре. Са председником Федерације Босне и Херцеговине, Председништвом Босне и Херцеговине и са међународним представницима. Међутим из свега се крије нешто друго што сам ја можда тек издалека поменуо. Њихова намера да се разори српска аутономија, култура и суверенитет, то раде свакодневно, то је намера неких западних земаља, пре свега Америке. Дакле, не треба нам ни наш језик ни нека велика знања, ни наше фабрике, ми треба само да смо инструменти новог светског поретка који за малу плату радимо прљаве послове и који имамо уско мало образовање.

● **Из чега ви такав закључак изводите?**

Др Никола Поплашен: Па изводим из њиховог декларативног става.

● **Је ли укључен Универзитет, затварају ли нам фабрике.**

Др Никола Поплашен: Јесте и једно и друго. Затварају се фабрике зато што долазе донације и забрањено је да се новац улаже у производњу, може само у потрошњу. То повећава дугове, фабрике пропадају.

● **Забрањено је да се инвестира?**

Др Никола Поплашен: Управо тако. Светска банка и Међународни монетарни фонд ових дана су имали преговоре са нашим представницима. Донесу новац и кажу то може да иде само за плате полицајцима, пензије и просвету. Ништа не сме да иде у производњу. Кад ви делите плате људи то потроше, али пропадају фабрике.

Уништена привреда

● **Потроше робу коју праве те фабрике.**

Др Никола Поплашен: Ја вам кажем да фабрике не раде, фабрике треба покренути. Купују и потроше робу која је шверцована из Хрватске, Словеније и других земаља. Због ратних дејстава наше фабрике су редуковале своју производњу, па је онда дошло до рабаћења, ерозије. Треба капитал да би се оне покренуле. Тај капитал што је дошао, да је уложен у фабрике, те фабрике би створиле нову вредност и пунио би се буџет Републике Српске. Из тог буџета би ми могли да враћамо дугове. Фабрике не раде, огроман је број незапослених,

у веома неповољним условима повећавају се само дугови. Дакле, што се тиче одговора на ваше питање да ли је забрањено, директно је забрањено. Ово су званични ставови Међународног монетарног фонда и Светске банке.

● **Они кажу ми нећемо да инвестирамо зато што нисте кооперативни. Значи они своје новце неће у то да улажу.**

Др Никола Поплашен: Шта значи то кооперативно?

● **Ја вам кажем оно што сам ја читао?**

Др Никола Поплашен: Нисте добро читали. Кооперативан значи оно што сам вам малопре испричао. Да ја треба да створим војску Републике Српске која ће под командом НАТО-а ићи на напад на Дрину. Као што су заједно ишли Хитлер, Крлежа и Јосип Броз. То треба да буде војска која ће разарати Србију - то је „кооперативно“. Кооперативан значи да треба уништити „Чајавец“ који има 7.000 запослених и то претворити у магацине за кока-колу, цинс и другу робу која долази. То је кооперативно. За њих није „кооперативно“ ни наше школоство. Директан представник међународних организација који мењају наше програме против Дејтона, против Устава каже шта ће вама опште образовање? Шта ће вама музичко образовање, књижевност. Ви треба да ударате чекићем да радите одређени посао. Ви треба да радите послове који ће нама бити потребни. Избацује се Андрић, Његош итд. Све се то избацује из наших уџбеника. Избацују се музичке нумере итд. Не сме да се свира „Тамо далеко“ у основним школама у Републици Српској зато што то наводно вређа муслимански народ.

Нобеловац опасан по мир

Нема „Моста на Жепи“, зато што је Иво Андрић по њима националиста. Нема слављења војске из 1914, војске Србије, као једног од главних фактора Првог светског рата. Зато што је то као била агресивна војска. Према томе, читава Босна и Херцеговина па и Република Српска претвара се у колонијално подручје са великим степеном незапослености, са јефтиним радном снагом и подручје на којем ће се одлагати радиоактивни отпад. Нас запад у разговорима зове „подрум Европе“. Права Европа је тамо на западу, а ово је подрум у коме се смешта отпад.

Разарају се државни елементи Републике Српске

● **Шта би било да су остали радикали у Скупштини и када ће бити постављена остала питања радикала на седници Скупштине Србије. Нисам сигуран да разумем ово питање. Шта је било са остацима радикала у Скупштини и када ће бити постављено питање радикала на Скупштини Србије?**

Др Никола Поплашен: Није ми јасно на које радикале мисли. Што се тиче српских радикала у Републици Српској - само једног посланика су успели да корумпирају, сви су остали чврсти и јединствени укључујући целокупно руководство без обзира што је то странка која свашта издржала у протеклих 7-8 година. Што се тиче српских радикала у Србији они су друга по снази странка у републичком Парламенту тако рећи најјача. Никада се ми нисмо повлачили из Скупштине. Не знам у чему се састоји то питање.

● **Да ли сте уверени да борба за Републику Српску има смисла ако она фактички већ не постоји?**

Др Никола Поплашен: Када бисте ви једног болесника питали да ли има смисла да се бори за живот какав одговор би очекивали? Човек би чим се прехлади, могао извршити самоубиство. Али и људи који су од најтежих болести болесни, често се излече. Борити се - има смисла. Република Српска и постоји и не постоји. Постоји народ, постоји територи-

ја, постоји наша нада и перспектива. Ја сам сигуран и ја сам оптимиста у том погледу. Ја истичем да се разарају државни елементи Републике Српске које је гарантовао Дејтон и да се борим против тог разарања. То је моја улога. Иначе, сигуран сам да ће народ живети. Да народ има своју перспективу да ће читав свет доћи до своје душе, до више ваздуха, да ће доћи до равноправнијих односа међу народима и међу државама и у том контексту ми ћемо бити у много повољнијој ситуацији.

● **Да ли су криминал и неслога распарчали и срушили Републику Српску.**

Др Никола Поплашен: То је део приче. Шта је распарчало Републику Српску - једна снажна агресивна намера НАТО пакта, пре свега Америке, да таласом преко Балкана дође до даљег разарања Русије, да дође до Сибира, а део њихове стратегије је криминализација и подгревавање српских свађа неслога и конфликта. На жалост, у томе су делом успели, морам да признам и ми смо у ситуацији када већина странака сматра мудрошћу оно што је често издаја. Вероватно у историји никада српски народ није имао овако широк дијапазон разних врста издајника. Иако људи не воле термин издајник, али то се на концу своди на ту једноставну причу о издаји. Без обзира на то што образложење може бити како су ја-

ки њихови авиони и тенкови морамо се покорити и то се на крају своди на издају.

● **Господин Јосип из Новог Сада пита: Која влада је продала Републику Српску?**

Др Никола Поплашен: Не знам да ли је продала. Мислим да је кључни догађај издаја Биљане Плавшић, ангажовање СФОР-а и међународне полиције у отимању полицијских станица Републике Српске. Тада је разбијена Република, окупиран је Центар безбедности у Бањој Луци и предата је документација окупаторима - све од 1945. године до данас. Тако да странци имају бољи увид у наше људе и послове безбедности него што има наша полиција. Јер наша полиција нема ништа од архиве, све су однели странци.

Издаја је узрок слабости

Предавана је једна по једна полицијска станица, Биљана Плавшић је затим на силу именовала Милорада Додика за председника Владе, иако је имао свега два посланика. Запређено је муслиманским и хрватским посланицима да морају да гласају за њега. Један је чак ухваћен хеликоптером СФОР-а и враћен на Скупштину. Све је то трагикомедија своје врсте. Додик је наставио даљу издају доношењем одређених прописа, решења и пропуштањем странаца, наводно по нашој вољи, у све сфере нашег државног живота. Али оно што треба запазити у читавој тој причи јесте да формално и даље постоје државни органи Републике Српске. Све одлуке се под притисцима и различитим шпекулацијама доносе у државним органима Републике Српске, а наређују странци. У суштини странци доносе одлуке а одговоран је народ Републике Српске јер су његови државни органи донели те одлуке. За глад, сиромаштво, беду разних врста одговорни су наши државни органи а не странци који су довели до тога. То је та суштина једне специфичне позиције у којој се ми налазимо између протектората и окупације. Да је протекторат, да је чиста власт странаца, онда би странци доносили одлуке и они би били одговорни за то. Били би одговорни да ли има хлеба, уља, постоје ли плате итд. Овако одговарамо ми а одлуке доносе они, а то је најгора варијанта која нас је могла затећи.

● **Каква је тренутна улога Српске демократске странке у Републици Српској, пита вас један наш гледалац.**

Др Никола Поплашен: У дугом периоду, нарочито у току рата, Српска радикална странка је подржавала Српску демократску странку због тога што се Српска демократска странка ипак држала главних патриотских принципа. Додуше, ми смо имали врло озбиљне примедбе на Српску демократску странку, нарочито што се тиче монополског владања, њеног антидемократског односа према другим странкама. Замерали смо на криминализацији и корупцији које су под њеном владавином добиле замаха и имали смо примедбу на Српску демократску странку зато што је одустала од уједињења са Републиком Српском Крајином, а што је по нашем уверењу био кључни позитиван државнички потез. Наша примедба је критиковала подложност Српске демократске странке београдском режиму, њеној неаутономији и несамосталности. После Дејтона смо опет подржали патриотске принципе Српске демократске странке, али након што је изгубила власт Српска демократска странка се претворила, као и друге, у квислиншку странку и ради по налозима странаца.

СДС – СНС из 1997.

Она је напосто оно што је био Српски народни савез Биљане Плавшић који је сада разбијен а ту улогу преузела је Српска демократска странка и њено руководство. Ми напосто са Српском демократском странком као и са другим странкама имамо исти однос. Блиски смо свакој странци која се бори за опстанак Републике Српске, која је патриотска, која се бори за економски просперитет, а удаљавамо се од сваке странке која уништава Републику Српску. У овом тренутку морамо да се удаљимо од Српске демократске странке зато што њено руководство ради директно по америчким налозима, врло једноставно.

● **Зашто у Бања Луци војни пензионери не примају пензије? Пита једна гледатељка.**

Др Никола Поплашен: Па не примају ни други. Овде се прича да је тамо мед и млеко. Просечна пензија у Републици Српској је 140 КМ. Цене су два до три пута веће. Нпр. литра млека је 3.30 марака. То је преко 100 динара. Ту

пензију од 140 марака људи су примили тек за март. На данашњој сједници Народне скупштине треба да буде умањена за 30%. Значи биће 98 марака просечна пензија. Питање је да ли ће до краја године људи примити још једну или две пензије. Војни буџет је неколико пута умањен, Војска Републике Српске се налази у понижавајућој ситуацији, опет са дозволом наше владе. Да не кажем да је у војно-ефективном смислу одвојена цев од муниције - војник има пушку а муниција за ту пушку је далеко 15 км и под контролом је СФОР-а. Да не говорим о стању другог наоружања. Пензије су странцима на последњем месту. Они хоће одређену врсту незадовољства које би се излило на улицу да би они правдали употребу оружја и да би употреба оружја могла да крене даље, преко Дрине.

● **Шта мислите, колика је кривица господина Туђмана, Изетбеговића и Милошевића за ситуацију каква је сада у Републици Српској и у Југославији у целини?**

Др Никола Поплашен: То је историјско питање о коме ће после нас бити писане књиге. Али објективно гледајући, по мом уверењу, сваки државник који води један народ у крвопролиће, а не доведе до резултата, има историјску и политичку одговорност. Замислите сад да је тај гледалац поставио питање: зашто Туђман, Изетбеговић и Милошевић нису довели до расцепа Југославије,

до поделе, ако већ није могла да опстане по Чешко-Словачком моделу? Чешка и Словачка су се растале без крвопролића.

● **Имате ли ви одговор?**

Др Никола Поплашен: Мој одговор је у томе зато што нису били на нивоу историјског времена. Ја не могу да уђем у све модалитете. Били су различити притисци, различите интервенције. Да су сва тројица били на том нивоу разишли би се народи и државе и не би било крвопролића. Ако се неко разиђе без крвопролића онда је могуће и приближавање.

У Влади Србије из патриотских разлога

● **Шта је било са оставкама посланика Српске радикалне странке у Скупштини Србије?**

Др Никола Поплашен: То питање смо већ имали.

● **Очигледно нас гледалац пажљиво гледа, није задовољан.**

Др Никола Поплашен: Посланици нису никада дали оставку. Није гледалац упућен. У једном тренутку, након потписивања војно-техничког споразума, чланови Српске радикалне странке у Влади су дали оставку у Влади. Та оставка је укинута актом Председника Републике и политичка одлука руководства Српске радикалне странке јесте да

Руководство наше странке је политички доследно

даље инсистирање на оставци води до нестанка Србије и Југославије. Наш останак у влади након такве оставке, након забране Председника Републике Србије, вођен је искључиво патриотским мотивима.

Наша политичка воља је легитимна

● **Господине Поплашен који су сада могући сценарији у наредних три-до четири месеца, пола године, годину дана. Које су ту алтернативе које су могуће. Очигледно ми чекамо неки расцеп. Нешто мора да се догоди. Шта су по вашем мишљењу неки реални могући правци? Рецимо два или три могућа сценарија. Можда у ширем контексту у Босни и Херцеговини.**

Др Никола Поплашен: Нисам ја толико заинтересован за Босну и Херцеговину.

● **За Дејтон. Дејтон је тестиран на Босни и Херцеговини.**

Др Никола Поплашен: Дејтон у преамбули инсистира на људским правима и правима сваког човека, правима народа и ја то поштујем. Право народа у Републици Српској, право сваког човека да живи у складу са својом политичком вољом, не против воље другог народа и другог појединца. Наша политичка воља је и да се ујединимо са Југославијом. Према томе ја се надам да ће Република Српска нестати, али не тако што ће јој главни град бити Сарајево него Београд. Неки други мисле другачије. Неки мисле да ће нестати и Београд као главни град, да ће нестати и Србија и Југославија. Оно што ће се догађати са Републиком Српском првенствено зависи од тога шта ће се догађати са Југославијом односно са Србијом. Потпуно сам свестан све што се догађа овде да има консеквенце по Босну и Херцеговину и по Републику Српску. Дакле, уколико бисмо успели да одговоримо на питање шта ће бити овде лакше бисмо одговорили шта ће бити са Републиком Српском по принципу спојених судова. Ми ћемо се борити за останак за аутономију Републике Српске у складу са Дејтоном, иако ће следећих годину - две дана, ако се настави овај тренд, бити обележен снажним притисцима да се разоре сви елементи аутономије и самосталности Републике Српске гарантованим Дејтонским миро-

вним споразумом. У том смислу биће забрањиване странке, прогањани појединци, тражени тзв. кооперативни људи, послушници те политике. Та иста политика ће се проводити у Србији и Црној Гори, односно Југославији, и тај талас ће ићи даље према истоку. Исто-времено је присутан отпор једном таквом тренду. Тај отпор није присутан само у Републици Српској, Србији, односно Југославији, него и у другим земљама у свету па и у западним земљама и у Америци. Два снажна тренда се међусобно супротстављају, дакле, тренд разарања појединачних слобода, колективних и индивидуалних права, државних аутономија, националних права итд. Знам да ће бити тешко време пред нама, али сам уверен да Србија и Југославија неће нестати и да сви имамо бољу будућност.

● **Ви кажете да сте оптимиста. Да ли је ово што сте ви нама сада рекли оптимистички сценарио или песимистички?**

Др Никола Поплашен: Поменуо сам и оптимистички и песимистички. Не треба заборавити да је део овог супротног сценарија, потреба НАТО пакта, њихових стратега, пре свега америчких стратега, да продуже оно што зову рат ниског интензитета на подручју Балкана. Као што рецимо у Црној Гори њима не одговара отцепљење Црне Горе, али им не одговара ни останак Црне Горе са сувереном Србијом. Да они хоће отцепљење Црне Горе, лако би они то извели. Да хоће да Југославија буде мирна и стабилан, лако би и то завршили. Они хоће сталну напетост и крвопролиће. Због тога се води оваква политика. Није реч о томе што црногорци желе нека права која не могу остварити. Американци се понашају исто као неморалан лекар који има пацијента и не дозвољава му да умре а неће да га излечи. Ако умре не може да наплаћује лечење и лекове, ако га излечи не може да наплаћује лекове и лечење.

Америчке игре

Према томе, Американци са Југославијом, са Црном Гором и Косовом, раде оно што су радили са Хрватском, са Босном и Херцеговином. Ми у Босни и Херцеговини, смо више пута били на прагу мира и престанка крвопролића у току 1992, 1993 и 1994. године. Са европским представницима смо долази-

ли до решења. Говорим о представницима српског, хрватског и муслиманског народа. Али американци потру договоре и повуку потез који обезбеђује даље крвопролиће. Даље крвопролиће значи даље лиферовање оружја, пара, плата, распоред по свету војних снага, црпљење економских ресурса итд. Американцима није стало до шиптарских слобода на Косову. Ево главне приче у данашњим новинама - главна прича је да им требају ресурси из Трепче. Прича око демократизације Хрватске састоји се из тога што Хрватска из немачких руку прелази у америчке руке. Нема више данке дојчланд Туђмана, него има Месић - тенкју. Оно на чему инсистирам јесте да ми схватимо да је то тако, да ми схватимо да нема потребе да ми идемо у рат са Америком и НАТО пактом него да водимо рачуна о својем интересу. Свој интерес ћемо успети одбранити ако покажемо већи степен међусобног разумевања, међусобног јединства и концентрације на наше патриотске интересе. А када се стабилизујемо, лако ћемо направљати о међустраничким разликама, лако ћемо се одредити политички и идеолошки. Народ ће изабрати ону власт која му одговара и та власт ће бити одговорна у складу са Уставом и законом...

Државник по народној вољи

● **Имате комплименте од господина Стевана из Новог Сада. Цени вас као паметног државника из овога што сте вечерас говорили и пита вас исто оно што сам вас ја малопре питао - које је решење за српски и југословенски народ комплет?**

Др Никола Поплашен: Ја мислим минимално јединство, да је то довољно. Више пута сам се уверио у то. Ја сам више пута обезбедио међу политичким странкама у Републици Српској договор и јединство. Није ми стало до промоције на дужности коју обављам, неких посебних ставова Српске радикалне странке. У принципу ти ставови нису неприхватљиви ни другим странкама. Ми смо обезбедили јединство: и Српска демократска странка, и Српска радикална странка, и Социјалистичка партија Републике Српске и Српски народни савез, око избора владе. И онда се направи пауза од 20 минута. Онда шефове клубова других странака позову странци у канцеларију и они за 20 минута про-

мене став. То се неколико пута десило. Кад се одржава седница Народне скупштине у Бањој Луци пред том зградом је 15-20 возила са заставицама амбасадора, СФОР-а, ОХР-а, нема ко се не сматра компетентним да одређује политичку будућност Републике Српске. Дакле, ту је несрећа што људи падају под разне врсте утицаја. Некада се ради и о корупцији. Често се ради и о идеолошкој корупцији. Под идеолошком корупцијом треба подразумевати кад неко мисли - боље пити кока-колу и имати неку плату него бити гладан. Ако разоримо државу, ако разоримо нацију свима ће бити лоше. Треба погледати друге примере, треба погледати тужну економску садашњост и беду која је присутна у оним државама које су обертуре дочекале НАТО снаге и њихову идеологију, у Македонији, Румунији, Бугарској, Мађарској итд., па видети шта би нам се десило. Дакле, та идеолошка корупција је врло опасна, људи често накнадно схвате ставове, али ако накнадно схвате то може да буде касно као и у Југославији. Ако се бирачи одреде на изборима 24. сеп-

тембра за кока-колу, за америчку и британску заставу која ће се виорити по званичним зградама по Србији и Југославији, онда ће за годину - две накнадно да схвате, али биће касно.

● **Али има нових избора.**

Др Никола Поплашен: Нема више избора. Где Американци дођу постоје само дириговани избори. Не постоје слободни избори. Сад се у новембру председник Републике Српске бира тако што се неће пребројавати гласачки листићи на бирачким местима, него ће се стрпати у вреће и ОЕБС има месец дана на располагању. Сасвим је јасно шта то значи. Њихове одлуке, њихова решења иду до понижења. Они отворено кажу да ће фалсификовати не прикривајући ништа и присиљавају нас да то зовемо демократским слободним изборима.

Боримо се за живот достојан човека

То је будућност која чека Србију и Југославију уколико се одреде за НАТО странке, а да не кажем да је главна

идеја која треба да се деси, да ће они који сад сматрају да су сиромашни бити још сиромашнији. Јер кључна економска стратегија новог светског поретка је око 95% између сиромаштва и беде, а 5% богатих преко којих владају. То је кључна оријентација и онда нема повратка кад се уђе у тај модел.

● **Разговору никад краја. Ево већ је десет сати. Ми ћемо вам уобичајено, оно што нисмо стигли да вас питамо, а питали су вас и наши гледаоци, дати сва питања да их понесете, не само као теме које интересују људе, него и као мало сећање на овај разговор. Било ми је заиста драго да разговарам са вама. Ја нисам имао много прилике да вас чујем овде у Србији, али много тога буде јасније кад човек може да чује и другу страну, не мислим ја ту на неке велике стране, једноставно другачије, другачији начин резона.**

Др Никола Поплашен: Штета што нисте имали прилику да ме чујете на неки други начин, али ваљда ће бити у неком наредном периоду.

● **Биће. Хвала лепо што сте били наш гост.**

Др Никола Поплашен: Хвала и вама.

Где Американци дођу постоје само дириговани избори

МИРКО БЛАГОЈЕВИЋ, ПРЕДСЕДНИК ИЗВРШНОГ ОДБОРА
СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

СВЕТ ЋУТИ О КРШЕЊУ ДЕМОКРАТИЈЕ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

- Међународни чиновници присутни у БиХ стално су обмањивали и лагали наше политичаре који су се са њима договарали, или боље рећи домунђавали, а ту пре свега мислим на госпођу Биљану Плавшић, Милорада Додика и Живка Радишића
- Не зна се ко је сад од њих у тежој ситуацији, али нама не пада тешко то што су они у таквој ситуацији као и то што смо и ми српски радикали у тежој ситуацији, већ нам тешко пада то што је Република Српска пред нестанком и пред утапање у унитарну БиХ

Благојевић: Треба искрено веровати у Републику Српску

Мирко Благојевић, председник Извршног одбора Српске радикалне странке Републике Српске спада у ред оних политичких прагматичара који својим кратким и брзким реченицама на веома карактеристичан начин износи јасан и врло децидан политички став српских радикала.

Комуницира једноставно као и обични грађани, али с том разликом што има урођену врлину да га је веома тешко збунити неким провокативним питањем или примедбом. У тим ситуацијама реагује невероватно брзо са веома јасним и децидним одговором. Да је то, заиста, тако уверили су се многи новинари, који су на прес-конференцијама Српске радикалне странке Републике Српске покушавали да га испровоцирају некаквом питањем, констатацијом или лажном конструкцијом.

Уосталом, као прави српски радикал, грађани широм Републике Српске могли су да се увере у његов истински патриотизам и поштене намере још док је био народни посланик у првом и другом сазиву Народне скупштине Републике Српске. Осетили су то и међународни представници у Босне и Херцеговине па су одлучили да га елиминишу са листе кандидата Српске радикалне странке на општим изборима у септембру 1998. године. Вероватно су мислили да ће његовом елиминацијом српски радикали бити заувек ућуткани, али су се грдно преварили пошто су пред-

ставници Српске радикалне странке наставили своју политичку борбу у циљу одбране и заштите интереса српског народа и очувања Републике Српске.

Без обзира што су стране империјалне силе завеле праву диктатуру у БиХ српски радикали настављају да политички делују у Републици Српској надајући се да ће окупатор отићи или ће бити протеран са ових простора.

Угушен економски бум

● **Господине Благојевићу, као председник Извршног одбора Српске радикалне странке Републике Српске оцените актуелну политичку и економску ситуацију у Републици Српској?**

М. Благојевић: Нажалост, све оно на шта је Српска радикална странка Републике Српске упозоравала да ће да се деси у Републици Српској уколико се политичке партије не договоре и окупе око неког минимума српских националних интереса, догодило се готрово у запету што се тиче економске, социјалне и ситуације око нестанка Републике Српске и губитка елемената државности које смо добили по Дејтонском споразуму.

Нама је веома жао што су се обистинила наша предвиђања. Нису то биле некакве прогнозе већ је све рађено на основу озбиљних процена и сагледавања ситуације, анализирања политичких потеза које вуку Сједињене Америчке Државе на овим просторима. Понављам нама је јако тешко што се то десило, пошто се ништа није испунило од оних обећања које је својевремено обећавала коалиција „Слога“ када је заиграла на америчку карту и када су обећали да ће доћи до великог економског бума у Републици Српској. Обећавали су народу да ће Америка и међународна заједница помоћи Републику Српску великим новчаним средствима, да ћемо сачувати Брчко и да ћемо ојачати Републику Српску са свим њеним елементима државности, али од тога се ништа није догодило.

Сведоци смо да су међународни чиновници присутни у Босни и Херцеговини обмањивали и лагали наше политичаре који су се са њима договарали, или боље рећи домунђавали, а пре свих са госпођом Биљаном Плавшић, Милорадом Додиком и Живком Радишићем. Не зна се ко је сад од њих у тежој ситуацији, али нама не пада тешко што су они у таквој ситуаци-

Привилегија је обављање страначких послова

ји, као и то што смо и ми српски радикали у тешкој ситуацији, већ нам тешко пада то што је Република Српска пред танком и пред утапањем у унитарну Босну и Херцеговину. Јер, свима је било јасно од потписивања Дејтонског споразума да је створена једна држава каква нигде не постоји у свету и каква је немогуће да опстане.

Народ верује у Поплашена

Онако како је конципирана дејтонска Босна и Херцеговина могло је само да се изроди унитарна Босна и Херцеговина или две стамосталне државе. Бојимо се да смо сведоци да све више и више настаје једна држава и то унитарна Босна и Херцеговина против које смо се ми дигли

почетком деведесетих када је српски народ 1991. године изашао на референдум и одлучно рекао да не жели да живи у таквој држави какву је види Алија Изетбеговић и међународна заједница. Поучени историјским искуством из ранијих ратова, а поготово из Првог светског рата, ми смо схватили да немамо некаквих гаранција да можемо на овим просторима опстати као мањина са онима који би били већина са којима смо имали веома непријатна искуства у Првом и Другом светском рату.

● **Господине Благојевићу, поменули сте минимум српских националних интереса, шта је данас тај минимум и да ли он уопште постоји?**

М. Благојевић: И поред свега оног што нам се догађало и данас када би могло доћи до договора политичких

Калинић, Шаровић и Чавић су губитници

партије у вези избора, да се позове председник Републике Српске да преузме своју председничку дужност и да ради у складу са Уставом и законом и мандатом који му је наш народ поверио како би могао да предложи Владу народног јединства која би прописала изборе а онда би на тим изборима добили сасвим нову слику у парламенту и нову владу. Тако бисмо добили влада иза које би стајала народна воља, а сада имамо такву владу иза које више не стоји ни седам-осам посланика од укупно 83 колико броју Народна скупштина Републике Српске.

Међутим, ова Влада се одржава и опстаје захваљујући, пре свега, некаквим црним фондовима из којих се исплаћују велике надокнаде посланицима како би од скупштине до скупштине гласали за владу када се стави на дневни ред њен легитимитет и легалитет. Такво стање које траје већ дуже време опасно угрожава Републику Српску, а наш минимум да се превазиђе ово стање јесте да се позове председник Поплашен и да преузме уставна овлашћења. У томе је једини спас да се одрже слободни и демократски избори у Републици Српској

на којима ће се показати да је Никола Поплашен је човек иза кога стоји српски народ у Републици Српској и да ће да победи за три копља иза осталих противкандидата.

Лажна обећања

Ево имамо изборе који су заказани и на којима је забрањено учешће председнику Поплашену и Српској радикалној странци и сада ти избори изгледају карикатурално у којима је Милорад Додик кандидован за председника. Поред њега ту је и Мирко Шаровић, који је сада у улози некаквог потпредседника Републике Српске, и мислим да је он преузео улогу коју одигра владика Артемије на Космету. То је сада улога Мирка Шаровића и Милорада Додика у Републици Српској као што су странци успели да пронађу владика Артемија, некаквог протујереја Саву Јањића, затим су пронашли Раду Трајковића и Момчила Трајковића али то је шака јада. Међутим, они су већ дуже времена присутни на овим просторима и успели су да их заврбују. Међутим, они су сада

најопаснији за Републику Српску и по српско национално биће. То су три партије Странка независних социјалдемократа Милорада Додика и коалиције „Слога“, затим Партија демократског процеса Младена Иванића и ови из Српске демократске странке. Ту првенствено мислим на Драгана Калинића, господина Шаровића и Драгана Чавића који су, нажалост, преокренули политику Српске демократске странке и сада зарад неких својих личних интереса и зарад некакве материјалне користи продају Републику Српску. У овом моменту мислим да још увек није касно да су дозову памети и да увиде да нема ништа од оних лажних обећања запада и да се морамо уздати у своје снаге. Морамо, дакле, јединствено деловати јер је сувише много непријатеља који желе да нестане Република Српска, а овако завађени постајемо лак плен за оне који желе да нестане наша држава.

● Српским радикалима је ускраћено уставно и демократско право да учествују на тим, како они кажу, слободним, демократским и фер изборима, кога сматрате највећим кривцем што се дошло у такву ситуацију?

Изборни инжењеринг

М. Благојевић: Није уопште био циљ у томе да се казни Српска радикална странка већ да се руши Република Српска и српски народ. Она једноставно треба да нестане.

● **Ко су пројектанти таквог плана?**

М. Благојевић: Ракао сам већ ми смо постали сметња нестанку Републике Српске и српског народа на овим просторима. То је нови пројекат међународне заједнице оличене у Сједињеним Америчким Државама. Једноставно ми овде не смемо бити некакав „реметилачки фактор“ и по том плану са ове стране Дрине не траба да постану Срби. Они који желе да буду и осталу Срби треба да пређу на другу страну Дрине, а овде би можда у неком периоду могли да живе некакви Бошњаци православци, али и то на краће стазе. Управо због тога Српска радикална странка је странка која је доследна и која није подлегла притисцима ових страних службеника и плаћених чиновника, коју нису успели да нас избрусе, препадну, подмите и уплаше. Према томе ми смо сметња једном таквом пројекту и због тога су одлучили да нам не дозволе учешће на општим изборима.

Када би Американци знали да ће на овим изборима, и на свим изборима који они заказују, Српска радикална странка освојити неких десет посланика они би нас пустили на изборе. Међутим, они имају добре процене да би ми на овим општим и председничким изборима убедљиво тријумфовали. Чак би освојили далеко већи проценат српског бирачког тела и зато су нам забранили да учествујемо на изборима. Показало се, наима, на прошлим изборима да смо јаки и моћни када смо успели да обезбедимо као странка за др Николу Поплашена нешто више од 200.000 гласова српских радикала. Када се томе придода стотину и неколико хиљада гласова Српске демократске стране Никола Поплашен је победио убедљиво са 330.000 гласова. Они су знали да смо ми спремни и способни да сачувамо те гласове, па су припремали једну крађу и инжењеринг са великим бројем неважећих листића јер су потурили Радикалну странку Републике Српске. Наши гласачи нису успели да разликују Српску радикалну странку од радикалне странке тако да је једна странка која једноставно не постоји и нема никакву организацију, па је до-

била три посланика у Народној скупштини Републике Српске и једног посланика у Представничком дому БиХ а све то на уштрб Српске радикалне странке.

Обећања само Петричу

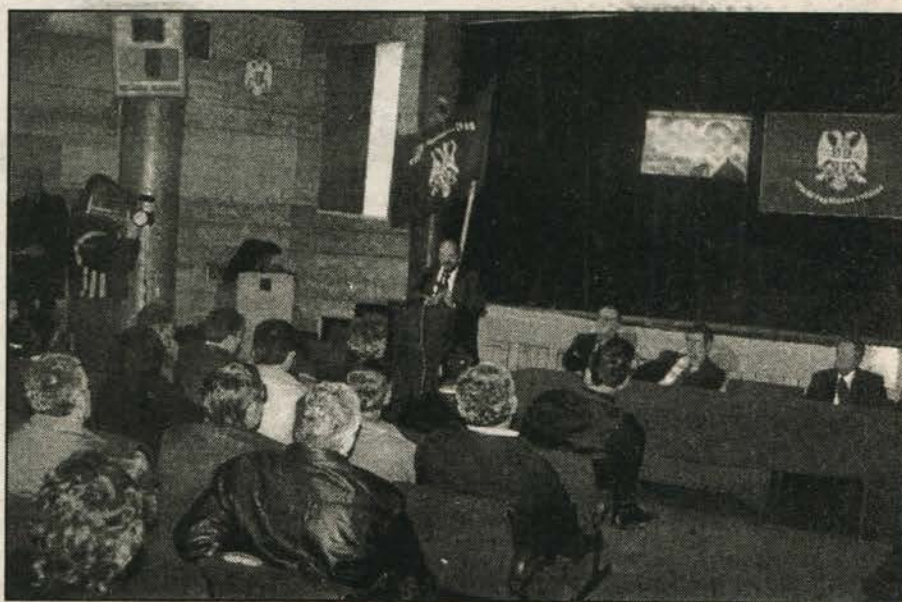
Када су схватили да нам ништа не могу и да смо и поред свих тих инжењеринга и свих тих пакости Српска радикална странка је из дана у дан све јача онда су посегли за том најнепопуларнијом мером, која ће им се сигурно о главу разбити - забраном најјаче политичке партије.

Ми у овом моменту покушавамо и повлачимо неке потезе да би што више раскринкали у заверу која је у пројекту уперена против српског народа. Тако смо доспели у ситуацију да српски народ више нема својих представника. Јер, њихови представници су они који су спремни да им пред изборе лажу, да им причају шарене лаже о високим пензијама, о новим радним местима, о тобожњој забринутости за судбину избеглих и расељених лица и за судбине бораца и породица погинулих бораца. Одмах после избора то све пада у воду и од тих обећања нема ништа, једино. Једино се реализују и испуњавају обећања дата високом представнику. Ту је најдрастичнији пример Српске демократске странке која је спремна да све обећа српском народу и високом представнику. Нажалост, оно што обећају високом представнику то и реализују, а оно све што су обећали српском народу то су и изневерили.

Присетимо се само Закона о престанку важења Закона о напуштеној имовини када је Српска демократска странка обећала народу да никада неће гласати за тај закон, али га је на крају изгласала. То је оно на основу чега се сада стотине хиљада избеглица и расељених лица налази у безизлазној ситуацији, јер је донет закон по коме они не могу да користе напуштену имовину. Свако ко је данас у напуштеној имовини он крши закон и сада је веома лако да се на основу таквог закона свако може наћи на улици. То се сада све више и више реализује. Ова неозбиљна Влада и влада без ауторитета није успела да припреми сличан амбијент у муслиманско-хрватској федерацији где постоји низ бирократских баријера тако да избегла и расељена лица која бораве на овим просторима не могу да остварују своја права у муслиманско-хрватској федерацији.

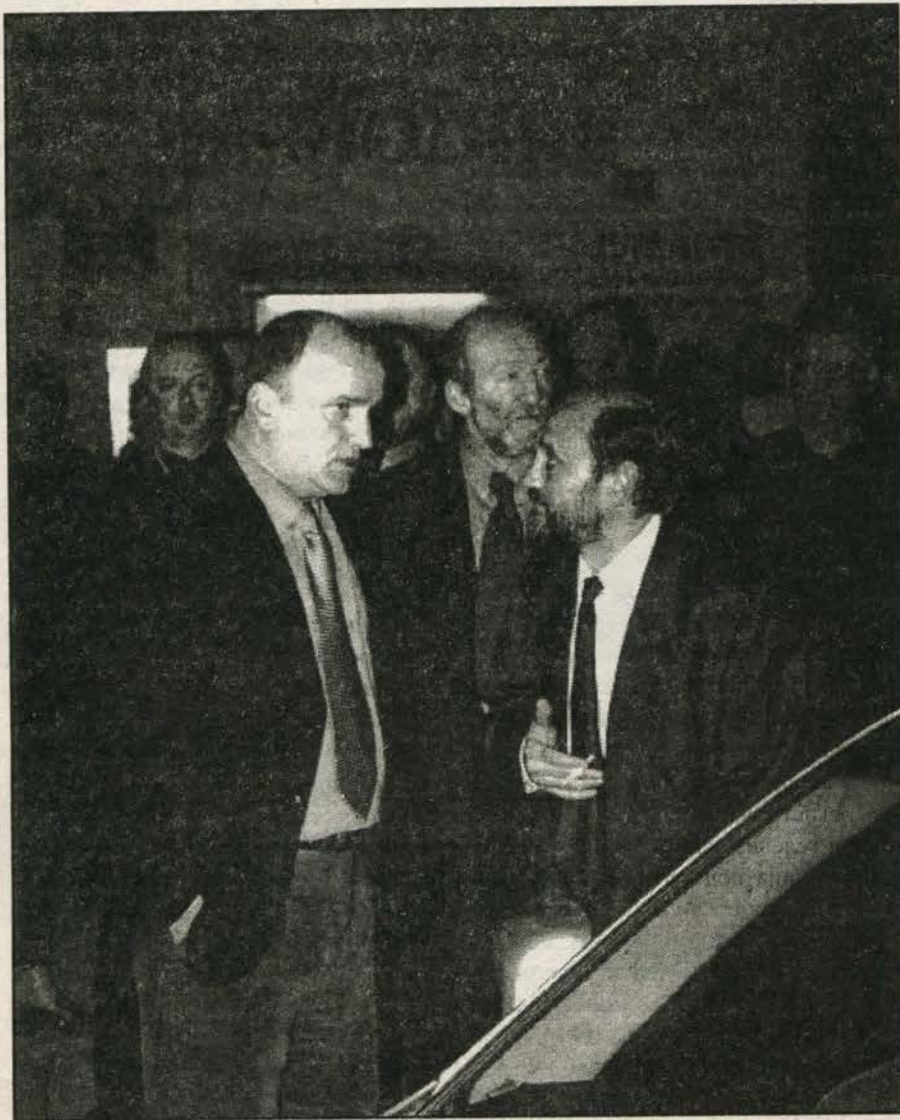
Резултат фалсификата

Управо због тога су наша избегла и расељена лица сада дискриминисана и налазе се у потпуно подређеном положају у односу на избегла и расељена лица која су у време ратних дејстава напустили ове просторе, а сада желе да се врате. Тако они сада много лакше решавају своје проблеме а наши немају могућности да реше било који проблем. То је та подвала политичких партија које лако дају обећања, а једина која се заложила за судбину тих људи је Српска радикална странка. Треба се подсетити

Наша избегла и расељена лица су дискриминисана

Патриотски одговор

Не одустајемо од изласка на изборе

да смо ми били једини који својевремено нисмо гласали за тај закон, а могуће да је и то један од разлога због кога нам је забрањен излазак на изборе. Српски радикали доследно воде бригу о интересима српског народа.

● **Сматрате ли да су амерички представници, који су главни креатори изборних правила и прописа, донели одлуку о вашој забрани учешћа на изборима на нечији миг из Републике Српске?**

М. Благојевић: Не! Американци су само издејствовали од других политичких партија да се оне неће у тај проблем мешати.

● **Које су то странке?**

М. Благојевић: Прије свих Српска демократска странка, Странке независних социјалдемократа и Партија демократског прогреса Младена Иванића које сада нешто значе у Републици Српској, а остале партије не представљају неки озбиљнији фактор.

Они су се као лешинари обрадовали

таквим поступком Американаца у нади да ће за њих да неко да гласа од наших гласача. Међутим, грдно су се преварили што су потврдили и процеди избори пошто наши гласачи нису изашли на изборе. Народ нас је послушао и резултати од неких 65 процената изашлих на бирачка места је резултат једног фалсификата јер су изборна правила мењата у току самог дана избора. Јер, има једно правило хгде избори трају од 7 до 19 часова, али је у последњем моменту то правило промењени и избори су уместо 12 трајали 13 и више часова. То је Роберт Бери променио на сам дан избора и то у 15 часова на прес-конференцији. Повукао је све посматраче са бирачких места и тако омогућио изборну крађу, а кад се краде ту се показало да је Српска демократска странка била највештија тако да су резултати избора били уставари резултати изборне крађе.

Међутим, мале су користи од те крађе јер су одбирници Српске демократске странке бледа сенка оних одборника Српске демократске странке из прошлих сазива јер су сада стављени у службу против интереса Републике Српске и против српског народа. Волфганг Петрич их је све заврбовао и зато је странка која води интереса о српском народу је Српске радикална странка и због тога смо и забрањени. Неки су у заблуди кад мисле да ће од тога имати користи, али ускоро ће схватити да никакве вајде од тога неће имати.

Ми и сада предузимамо низ активности да изађемо на изборе. Покреули смо акцију прикупљања потписа грађана и већ смо прикупили 100.000 потписа за демократске изборе. Јер само такви избори би били демократски у којем је загарантовано свим политичким партијама да изађу и да се дозволи сваком појединци да буде биран и да бира. То је сада ускраћено на овом простору јер смо окупирани.

Због тога никако не можемо да схватимо толику плиткост и малоумност представника и шефова партија који у томе виде неку своју шансу у нашој забрани. Ми ћемо се сигурно патриотски понети и на овим изборима, а ако не будемо на њима учествовали као и на прошлим позваћемо српски народ и имаћемо резултате јер ће нас послушати.

● **За кога да гласа?**

М. Благојевић: За америчке послушнике јер нема за кога другог да гласа ако на изборима нема српских радикала. Све је друго јадно и чемерно и сви су они дозволили да им партијску и кадровску политику воде странци. То су покушали да наметни и нама али у томе нису успели.

● **Након завршетка прикупљања потписа грађана за демократске и слободне избора каква је даља процедура и шта немеравате предузети на том плану?**

Западни антидемократи

М. Благојевић: Ми ћемо покушати преко медија да афирмишемо демократске принципе и очекујемо да ће се неко ипак забринути. Јер, сигурни смо да он ај ко нам да потпис тај сигурно неће изаћи на изборе. Али, ми очекујемо да ће дупло више људи да нас послуша. Јер,

треба се подсетити кад смо скупљали потписе за др Поплашена да смо скупчили негде од 100.000 потписа а на изборима смо добили 330.000 гласова. Тако смо исто сада сигурни да ћемо да анимирамо толико људи да неће да изађу на изборе.

Након ових потписа уследиће и неке друге акције. Ми као политичка партија изашли смо много чвршћи и одлучнији у намери да ово што радимо да у томе истрајемо. Када смо посетили за том најнепопуларнијом мером испоставило се да радимо потпуно исправан посао.

● **Поред прикупљања потписа грађана, који ће бити својеврсна сатисфакција, да ли ћете тражити да се та подршка кроз конкретне захтеве формализује рецимо у Дому за људска права или неким другим демократским институцијама?**

М. Благојевић: Ми смо послали писмо министру иностраних послова Руске Федерације, господину Игору Иванову и он је упознат са тим преко руске амбасаде. То нам је једини пријатељ који нам може помоћи у овом тренутку. Писали смо и неко писмо Организацији за европску безбедност и сарадњу, али мала је корист од тога јер то су све инструменти у рукама Амерканаца.

Исто тако Дом за људска права томе није дао превелики публицитет. Довољно је подсетити на амбијент у Србији. Тамо нема ниједне политичке партије која је забрањена, а толико се критикује власт у Србији али нема ниједна партија која је због тога забрањена. Овде тврде да су слободни медији и слободна воља изражавања грађана, слободно политичко ангажовање, али сведоци смо да од тоге нема ништа. Сада и лаицима постаје јасно да од прокламоване западне демократије нема ништа, а и ја сам лично некада веровао у принципе те демократије. Они су, дакле, морали да дођу само на ове просторе да би нас уверили да је све то превара и да нема ништа од демократије.

Окупација на делу

Такође, и медији су овде потпуно у рукама странаца, Можете замислити ситуацију у Србији да је рецимо Савезна изборна комисија забранила излазак на изборе Војиславу Коштуници. А овде се забрањује кандидату који би сигурно победио, тако да од демократије не може бити ни говора. Ми у овом трену-

тку налазимо мало простора у медијима да афирмишемо свој програм али ипак мамо своје гласило „Велику Србију“ преко које успевамо да допремо до народа. Чак и локални медији према нама су резервисани и затворени, а државна телевизија поготово иако смо друга странка по снази у Народној скупштини Републике Српске. У овом тренутку немамо никакве шансе да пласирамо своје идеје и немамо никакве могућности да се појавимо на државној телевизији. Али, и поред свега ми ћемо истрајати у нашој борби. Нама је јасно да је на делу окупација, али ипак желимо да до краја раскринкамо улогу тог новог светског поретка и улогу медија у том новом поретку и начин њиховог деловања.

Једноставно желимо да им докажемо да су Срби далеко отишли у демократији, а најбољи пример за то је Србија. Тамо је у овом моменту, без обзира што државни медији не дају довољно простора опозиционим политичким партијама, регистровано преко 250 локалних радио и телевизијских станица које држи опозиција под својом контролом. Они тамо несметано раде, а сећате се овде ситуације када је пред изборе 1998. године у шеснаест локалних радио и телевизијских станица Влада једноставно сменила директоре и главне и одговорне уреднике и поставиле своје послушнике. Тако је и дан данас задржана таква ситуација која личи на сумрак демократије. Према томе све су то приче за малу децу да се овде ради на развоју демократије путем медија.

Борци за људску неправду

Реч је о једном тоталитаризму и онај ко жели да служи Американцима тај има шансе да опстане и да обавља дужности. Онај ко неће да их слуша једноставно је пометен и тако ће бити док је оваква ситуација под окупацијом.

● **Дакле, потписи грађана су ипак најбоља гаранција да Српска радикална странка има чврсто упориште у српском народу, али сте избегли да ми директно одговорите да ли ћете се обратити Дому за људска права БиХ који се највише прочуо по томе што је на експресан начин донео одлуку да се гради седам џамија у Бањалуци?**

М. Благојевић: Требамо бити свесни да је и тај суд инструмент у рукама Амерканаца. Може се претпоставити

какав би одговор био да им се обрати-мо и одмах би се правдали да они нису надлежни већ да треба да се обратимо некој другој институцији. Једноставно не постоји могућност да се њима обратимо јер треба да се прво жалимо некоме ван ове планете. Али, на овој планети да се неко жали на одлуку Сједињених Америчких Држава нема шансе да оставри своје право. Понављам одговор Дома за људска права унапред је познат, али пошто су они издејствовали да се граде ти верски објекти ствар је потпуно јасна за кога они раде.

Најновији случај је да је председник Халсиншког одбора Републике Српске Бранко Тодоровић својевремено изјавио да се не слаже са одлуком да се једна политичка странка елиминише из изборног процеса јер је то супротно свим конвенцијама о људским правима он је наишао на веома жестоке критике. Практично читава бујица се срушила на тај Хелсиншки одбор а његове изјаве да је нешто рекао позитивно на рачун српских радикала биле су равне научној фантастици и мислим да се човек нашао пред сменом. Касније је био у ситуацији да све то демантује и рекао ја ако заиста треба да се забране неке партије да би то требале да буду оне које су у току рата држале власт.

Правила после игре

Тодоровића је био изложен жестоким критикама халсиншких одбори из Федерације БиХ и Хрватске и некаквих невладиних организације које су на платном списку Амерканаца.

Што се тиче џамија ја сам уверен да ни цркве ни џамије у току протеклог рата нису рушили верници. Сви народи су тиме претрпели огромну штету. Рушење верских објеката је последица ратног лудила појединаца. Уверен сам да би у овом тренутку верске заједнице требале учинити све како би се та штета некако исправила. Као Србин православца очекујем од великодостојника Српске православне цркве да у том смислу дају потребан допринос. Ситуација какву имамо по том питању, тј. чињеница да у овом тренутку о томе говоре само странке, је лоша. То није питање којим би се странке требале примарно бавити. То је питање старије од свих странака, а оно се тиче верске толеранције. Лично мислим да је то поље на коме би

верски великодостојници могли највише учинити. Уосталом, то им је и прилика да нагомилану енергију за бављење политиком и усмјере у правом правцу.

● **Очекујете ли да ће и новом изборном закону бити уклоњена садашња одредба о забрани политичког деловања појединим партијама и њиховог учешћа на изборима?**

М. Благојевић: Ја сам по том питању великим песимиста. Све што је требало да буде на штету Републике Српске они су усвојили или високи представник наметне и донесе. Велика је штета по БиХ што тај закон није већ донијет, а Петрић неће да га наметне јер њима је овако боље са овом Привременом изборном комисијом и правилима које она доноси. Мењају их на дан избора па се правила мењају и после завршених избора. Зато ја не очекујем да ће се нешто битније и квалитетније донети нити да ће се нешто променити у корист српских радикала доношењем тога изборног закона.

7. март је био прекретница

Сада је припремљен један нови изборни инжењеринг. Нажалост, као да су представници политичких партија слепи па су све препустили тим странцима. Не може добро мислити Србима онај ко је помагао Словенце, Хрвате, муслимане и сада Албенце, а сада подстиче и отцепљење Црне Горе од Југославије. Препустити Привременој изборној комисији да креира правила па је сада Републику Српску поделила у шест изборних јединица, а за Представнички дом БиХ, што је веома опасно, у три изборне јединице. Ту је припремљен један инжењеринг где се лако може десити да од три муслимана, колико их сада има међу посланицима из Републике Српске, сада буде најмање четири. Вероватно и пет, због могућности прекрајања изборних јединица.

Међутим, ни ко нежели да се овоме супростави осим српских радикала.

● **Кад већ говорите о изборном инжењерингу, како тумачите недавно одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине?**

● **Издајници властитог народа**

М. Благојевић: Да смо доследни, требали бисмо да се вратимо на седницу Народне скупштине Републике Српске од 7. марта прошле године када је био

замрзнут рад наших представника у једничким органима. Али, они су у почетку поштовали одлуку па су онда једва чекали дан када ће Скупштина поново заседати и ставити ван снаге закључак од 7. марта 1999. године. Највише је на томе инсистирао господин Радишић, издајца свога народа, и господин Светозар Михајловић тадашње копреседавајући Савета министара Босне и Херцеговине. Они су стално били у Сарајеву и чекали да се укине поменути закључак, односно резолуција Народне скупштине Републике Српске. Нажалост, њихово деловање је нанело велику штету српском народу и Републици Српској.

Сада смо сведоци да су судије Уставног суда Босне и Херцеговине донели јену штетну одлуку по Републику Српску тако што је један народ нагласао друга два народа у Босни и Херцеговини. То су учинили муслиманске судије уз помоћ судија из Аустрије, Француске и Финске и то из земаља које никада Србима нису мешто добро донеле. Међутим, и поред свега ту је најмеродавнији парламент Републике Српске. Јер да би се променио Устав Републике Српске треба да за промене гласају две трећине посланика. У овом тренутку то је веома тешко урадити ато што се у Народној скупштини налазе посланици српских радикала, а кад не буде представника Српске радикалне странке Републике Српске онда ће они лако за промену Устава обезбедити довољан број гласова. Иако ми сада не чинимо једну трећину други посланици би се јадно осећали да гласају за измене и допуне Устава и издају Републике Српске после дискусије наших представника.

Уосталом сведоци смо када се гласало о доношењу Закона о престанку важења Закона о напуштеној имовини тада су се нелагодно осећали посланици Српске демократске странке. Драган Чавић је излобирао посланика Српске демократске странке а онда је дошао па је и мене убеђивао да и ја извршим притисак на посланике Српске радикалне странке да гласају за тај закон.

Јер, ако изгласају тај закон онда има велику шансу да му се врати мандат од Вестендорпа и вратио се већ сутрадан.

● **Да ли елиминисање ваше странке из изборног процеса представља неку врсту припрема за промјену Устава Републике Српске?**

М. Благојевић: Да. Треба да се промени садашњи правни статус то јест да нестане Република Српска и треба да остане само Босна и Херцеговина. Довољно је погледати само формирање овог Савета министара Босне и Херцеговине са Спасојем Тушевљаком чиме је створена нека мини влада у наредном периоду треба да прерасте у Владу Босне и Херцеговине. И зато кажем ал да би се све то лакше реализовало потребно је елиминисати српске радикале и онда ће се издајници комотно осећати у Скупштини. Јер овако се не осећају угодно крај српски радикала јер народ види да се посланици Српске радикалне странке залажу за њихове интересе иако су они мањина.

Кад би Американци опет знали да ћемо ми добити десет посланика, што је велики успех једне политичке партије, али они се боје да ћемо ми добити изборе па желе да нас елиминишу из игре. Они припремају терен са странкама са којима може да промени комплетан Устав РС, јер знају добро да на то никад српски радикали не би пристали. Сетите се кад је у једном тренутку створена скупштинска већина са коалиције Слога и муслиманске Странке демократске акције, они су за једно скупштинско заседање поништили 34 закона Републике Српске. На другом засиједању донели су већину од тих закона, али су они били измењени и прилагођени интересима Странке демократске акције. Бојим се да ће сад кад српских радикала не буде у Скупштини новоизабрани посланици променити Устав Републике Српске. Они уствари само воде рачуна о интересу српског народа већ какво ће мишљење о њима имати високи представник. Постоји и она могућност смене народног посланика па се сви боје да ће бити смењени.

● **Да ли сте задовољни са радом ваших посланика у Представничком дому Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине и Народне скупштине Републике Српске?**

Пајић понос српских радикала

М. Благојевић: Сви наши посланици, а поготово Ђоко Пајић у Дому народа Босне и Херцеговине који је једини аутентични представник српског народа у

том дому. Представници других политичких партија кумују штетним одлукама и дижу руку за оно што никада не би хтели и смели на неком јавном скупу српског народа и рећи да ће да гласају за тако нешто.

Боко Пајић је сјајан представник српског народа у том дому који броји по пет представника сва три народа у Босни и Херцеговини.

● Да ли сте задовољни са радом српске дијаспоре јер је недавно у Бањалуци одржао прес-конференцију српски бизнисмен Мајкл Ђорђевић износећи тешке оптужбе на рачун власти у Србији?

М. Благојевић: Мислим да су Ђорђевић и српска дијаспора потпуно неупућени у прилике које владају на овим просторима. Они су једноставно одрођени и на њихову свест највише утиче Си-ен-ен, Би-би-си и они су преокупирани бизнисом.

Такав је и Ђорђевић кога уопште не интересују Срби и амо су га послали Американци да одрађује за њих послове, а не на добробит српског народа. Они имају америчко држављанство и

вероватно су стављени на располагање страним обавјештајним службама. Они само уносе забуну и доносе велико зло српском народу.

● Ђорђевић је заобишао Београд где је рођен, посетио Загреб, Сарајево и Алију Изетбеговића а потом је отворио некакву своју банке у Бањалуци.

Тријумф српских радикала

М. Благојевић: Већ сам рекао ради се о једном човеку који је заврбован од владе Сједињених Америчких Држава и самим тим ради против интереса српског народа и Србије.

Србија је уствари имала праву опозицију онда кад су се српски радикали били коректив актуелне власти.

● Како ће се резултати избора у Србији рефлектовати на Републику Српску?

М. Благојевић: Једина политичка партија на српском политичком небу која води интерес о српском народу са ове стране Дрине је Српска радикална странка. Уствари једина странка која се за-

лаже за уједињење Републике Српске, Црне Горе и Србије у једну јединствену државу је Српска радикална странка.

Удварање високом представнику

Ми од идеје о уједињењу свих Срба никад нећемо одустати. Својевремено је српски народ у Босни и Херцеговини изашао на референдум да се изјасни о јединственој држави са Србијом и Црном Гором у којој би главни град био Београд.

● Господине Благојевићу, поред тога што сте патриота и оптимиста, како бисте данас себе представили?

М. Благојевић: То је довољно. Наде има и не смемо је губити. Морамо наставити овим путем који смо зацртали, јер другог пута ни алтернативе ми немамо.

Једини начин да опстанемо је овај пут и програм српских радикала. Прикупљајући ове потписе по трговима у градовима широм Републике Српске чврсто сам убеђен да српски народ исто овако мисли.

Бијелина: Просторије наше странке су биле предмет терористичког напада

● Многи упозоравају да су након Народне скупштине муслимански представници почели да управљају и у локалним скупштинама као што је Бања Лука, Градишка и неке друге општине?

М. Благојевић: Бошњаци-муслимани не знам како више да их назовемо настављају да владају уз помоћ издајника у тим парламентима. Зато је смањен број одборника да би се са мањим бројем одборника могао лакше контролисати и обрађивати. Због Та велика несрећа по српски народ почела је избором Милорада Додика за председника Владе Републике Српске. Тако је данас у многим општинама гдје су власт преузеле издајничке странке.

Једноставно они се утркују ко ће се више допасти и бити на услузи високом представнику. Циљ им је у исто време да се одрже на власти како би могли да испуне своје личне интересе.

● У последње време много се говори о корупцији на овом просторима, како српски радикали гледају на ту појаву у коју је укључена актуелна власт?

Велики диктатор

М. Благојевић: На једној од последњих прес-конференција наше странке рекао сам како тобоже међународна заједница бори искоријени корупцију у Републици Српској. Највише корупције је око и у Влади Милорада Додика коју они здушно помажу. Ова влада опстаје искључиво на корупцији и подмићивању надодних посланика у Републици Српској. Од скупштине до скупштине, од тачке до тачке посланици се подмићују. Међутим због тога је РС и народ у врло тешкој и економској и социјалној ситуацији.

Исто тако за корупцију у Републици Српској и Босни и Херцеговини учествују и међународни службеници и они су у том дилу. Уставари они крију и изимају велики део те међународне помоћи која овде стиже овде, а само мали део употребљава се као помоћ. Тако да је само мали део срстава наменски утрошен за помоћ и реконструкцију. Као да се открију велике пронавере онда се појаве случајеви попут Алије Делимуштафића како би се тиме оправдала огромна покрадена средства.

Својевремено је такозвани високи преставник сменио председника општине Братунац и нашег народног послани-

ка Зорана Николића из Србиња под изговором да су они криви за опструкцију Анекса 7 Дејтонског споразума. Познато је да локална власт нема никакве везе са решавањем имовинских закона јер су за то надлежна одсеци министарства за избегла и расељена лица. И то је изведено због корупције и мита како би криминалци имали више простора за своје деловање.

Сва три народа у Босни и Херцеговини, то јест Срби и Хрвати, као и Бошњаци који се тако називају, доживљавају овде америчко присуство као окупаторство. Тек када Американци оду одавде онда ће сви признати да су они одавно изашли из свог мандата и да су били окупатори, јер се они дрско мешају у све сфере.

● Како објашњавате то што се чак и команда СФОР-а меша у политику нудећи некакву своју демократију овим народима што се најбоље види по свакодневном рекламирању њихових порука у новинама и другим медијима?

Милер кроји дневни ред

М. Благојевић: Мешају се они у све. На претпрошлој седници Народне скупштине Републике Српске наши посланици су тражили да се осуди брутална употреба силе од стране полиције у Лос Анђелосу. Наравно, наш предлог није наишао на подршку издајника. Треба се подсетити само како су полицајци брутално насрнули на мирне демонстранте у Лос Анђелесу. А овде амерички амбасадор Томас Милер дође и кроји дневни ред у Народној скупштини Републике Српске, па скине 14 и остави само једну тачку дневног реда. То је та њихова демократија, али њихова намера да до избора прикрију начин на који овдашњи народи доживљавају Американци.

Једино чиме се спољна дипломатија Америке поносе и хвале је успијех мировне мисије у Босни и Херцеговини, а нису ни свесни колико их овдашњи народи доживљавају као окупаторе. Међутим, они то желе вешто да прикрију да избора што би помогло Ал Гору да постане нови председник Америке.

● Пошто српске избеглице свакодневно деложирају у свим општинама РС, а недавно су муџахедини из исламских земаља који живе у српском селу Бочињи код Маглаја најавили да ће се

преселити у источни део Републике Српске као што су Братунац, Сребреница, Скељани... ?

М. Благојевић: Па и ту се огледа америчка дипломатија. Она је спремна сваком ко је непријатељ православља да га подржава. Што се тиче конкретног проблема мислим да је то шок за јавност, иако се зна да је муслиманска страна била стално подржавана од Американца, а познато је да су муџахедини, то јест свети ратници Цихада, велики непријатељ Сједињених Америчких Држава. Због тога када се на избило на видело постоји једно село где живе баш ти муџахедини и терористи из исламских земаља брже боље Американци су смислили два кризна подручја и то у Дрвари и Јањи, да би се некако стишала бура око Бочиње.

Међутим неће то успети да прикрију јер све више и више допире до свих људи и шире од граница Босне и Херцеговине да ту живе ти свети ратници, који ће нанети све више штете и Америци. Познато је да су ти теророристи својевремено потурали бомбе под трговачке центре у Американи где углавном страдају невини људи, жене и дијеца. Ми смо против постављања таквих исламских заједница и живљења на тај начин на нашим просторима. Међутим сугурно је да су они увезани, да су под контролом америчких обавештајних служби и да ће Американци сада покушати да ту групацију у Бочињи употребе за дестабилизацију и БиХ, а поготово Републике Српске.

Муџахедини амерички изум

● Подржавали су их и Косово.

М. Благојевић: Мислим да је једна велика група муџахедина са простора Завидовића и Маглаја отишла пролетос за Чеченију. Мислим да им је чак био приређен испраћај из Завидовића тих ратника за Чеченију. Сада на Косову не знам шта би требали да ради.

● Да неће можда да их тамо насељавај?

М. Благојевић: Познат је сан о зеленој трансферзали, а сада кад се то налази под потпуно под контролом Американца сигуран сам да ће их они користити за дестабилизацију, за изазивање криза на подручјима.

Сад не знам где ће да их употреби и

на које подручје ће, али сам сигуран да су ови под контролом Американаца.

● **Господине Благојевићу, у Хагу се налази све већи број Срба, а стално се најављују нова хапшења Младића и Караџића. Како гледате на активности тога суда, коме многи оспоравају легитимитет нелегалног и за кога кажу да је политички ауд а не правна институција?**

М. Благојевић: То је суд формиран искључиво због притиска на српску странку. Ми смо против хапшења и одвођења Срба у Хаг, али смо и против тога да Срби седе скрштених руку и посматрају како њихове суграђане, њихове комшије, њихове бивше и садашње војне и политичке вође одводе у Хаг. Ми смо и у току рата осуђивали злочине, сваке врсте злочина и цивилне и невине становништво и дан данас стојимо на том становишту, али сви који су се огрешили о ратна правила треба да одговарају пред домаћим законодавством.

Промашаји Српске демократске странке

● **Недавно је министар правде у Влади Републике Српске Чедо Вржина боравио у Хагу, а чим се вратио имао је само да нам саопшти вест како наводно Момчило Крајишник подржава политику Милорада Додика. Како гледате на такве злоупотребе и срамно убирање политичких поене пред нове изборе?**

М. Благојевић: О овој Влади је све речено. Ова је Влада велика несрећа српског народа, да је Бог дао да никада није ни била изабрана. Међутим кривицу за све то сноси Српска демократска странка и велику је грешка што је својевремено кандидовала особу за председника Републике и особу која није могла да одговори моменту историјског задатка у Републици Српској. Ми смо их упозоравали да не кандидују Биљану Плавшић, јер је то особа која не влада ни самом собом. Међутим, они су имали погрешне процене да имају пред собом особу са којом могу да манипулишу и да наставе са криминалним радњама. После тога крећу подметања Биљане Плавшић са разним хапшењима која су почела са доктором Миланом Ковачевићем и убиством Симе Дрљаче. Биљана Плавшић је велика грешка Српске демократске странке и она се одметнула. Знали смо да кандидат за председника мора имати сређену поро-

дичну ситуацију, да је у доброј кондицији, млађи човек, пун радног елана, неподмитљив и да се не може препастаи.

Међутим они су кандидовали Биљану Плавшић из разлога да би могли са њом манипулисати, али она је с обзиром на овлашћења која им даје Устав била подржана и од непријатеља српског народа, нанела велику штету Републици Српској и њеном народу.

● **Да ли ви као председник Извршног одбора Српске радикалне странке у последње време имате било каквих неспоразума унутар странке?**

Ашанин силеџија

М. Благојевић: Нема било какве врсте неспоразума унутар странке и све функционише као у најбоља времена. Редовно се одржавају састанци и друге активности. Ми смо изненађени да нам се стално јављају нови чланови, а то говори и кампања потписивања подршке за слободне и фер изборе. Имали смо до сада само један једини проблем када нас је напустио посланик Војин Остојић, Међутим, он је то урадио из разлога што је подмићен. Добио је стан од Министарства за избегла и расељена лица и онда је напустио Клуб посланика Српске радикалне странке. И тај проблем је продукт правила Привремене изборне комисије пошто странка да располаже са мандатима. То је зато да би се на посланике могли вршити притисци.

Ми смо иначе веома задовољни нашим посланицима, а поготово трима женама које су се сјајно показале и о којима народ прича и оне су истински и правни борци за очување интереса српског народа.

● **Је ли Марко Ашанин био ваш члан?**

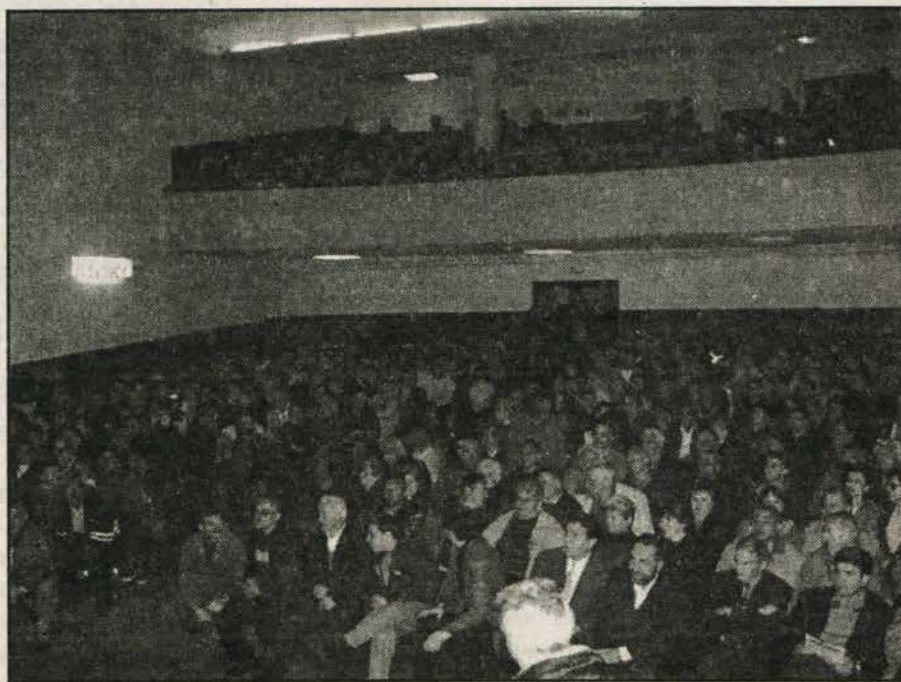
М. Благојевић: Био је док га нисмо избацили и најурили из странке због његових криминалних радњи као председник одбора Српске радикалне странке у Српском Сарајеву. Вршио је разне злоупотребе као што је продаја некретнина на том простору. То је уз остале криминалне радње било довољно да буде искључен из Српске радикалне странке, а касније је прешао код Милорада Додика.

● **Управо тај члан о коме причате недавно је у Српском Сарајеву напао новинара у Српском Сарајеву?**

М. Благојевић: Да напао је и то је нешто веома ружно. Ми српски радикали разговарамо с новинарима. Они питају и ми желимо да они у тим питањима буду што провокативнији, јер нам то даје могућност да и ми засјамо у пуном сјају и да изнесемо своје ставове.

Ми имамо проблема са новинарима али ни на крај памети нам не пада да их физички нападамо као што је то учинио Ашанин. Једноставно они који су некоректни не желимо са њима сарађивати и то је најбољи начин да се избегну сви даљи неспоразуми.

Зоран Јовановић

Српска демократска странка је кривац за кључне промашаје

КОРЕСПОНДЕНЦИЈА ИЗМЕЂУ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ И МЕЂУНАРОДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

МАСКЕ СУ ПАЛЕ

4. ОКТОБРА 1999. ГОДИНЕ

- Српска радикална странка Републике Српске је од 9. октобра 1999. године под ударом недемократских притисцима Привремене изборне комисије и других међународних организација. Тог дана смо добили писмо Привремене изборне комисије у коме су нам постављени недемократски захтјеви који се тичу смјене нашег руководства и одрицања од страначког програма.
- Српска радикална странка Републике Српске није пристала на такве захтеве. То је, наводно, био повод да јој се забрани учешће на изборима. Од тада траје врло жива кореспонденција наше странке са међународним организацијама коју вам ради објективног информисања јавности представљамо у целости.

КАНЦЕЛАРИЈА ВИСОКОГ ПРЕДСТАВНИКА
ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА БЕЗБЈЕДНОСТ И
САРАДЊУ У ЕВРОПИ

Српска радикална странка
Светозара Марковића

Онима на које се то односи

Обраћамо Вам се са информацијом да је Привремена изборна комисија примила и размотрила пријаву Српске радикалне странке (СРС) за регистрацију за опћинске изборе чије одржавање је заказано за 8. април 2000. године.

Приликом разматрања пријаве ове политичке странке примјетили смо да је госп. Никола Поплашен наведен као предсједник СРС-а и да је потписао изјаву која се захтијева чланом 7.35 Правила и прописа ПИК-а. Члан 7.35 наводи да *пријава за регистрацију или потврди образац политичке странке или коалиције укључује изјаву са потписом предсједника странке или потпредсједника у име предсједника у име овлашћеног странке, којом се потврђује да ће странка, укључујући све страначке кандидате, поштовати Опћи оквирни споразум за мир у Босни и Херцеговини, Изборни кодекс понашања за политичке странке, коалиције, кандидате, изборне раднике, раднике који су укључени у кампању и симпатизере као и Правила и прописе Привремене изборне комисије.* Ова изјава такође захтијева да предсједник странке испоштује и да у потпуности подржи имплементацију изборних резултата које је овјерила Привремена изборна комисија. Поред тога, примјетили смо да су Мирко Благојевић и Огњен Тадић наведени као страначки функционери који су овлаштени да представљају СРС.

Високи представник је 5. марта 1999. године скинуо госп. Поплашену са функције Предсједника Републике Српске због тога што је госп. Поплашен опструирао имплементацију резултата опћинских избора из 1998. године и непрекидно опструирао имплементацију Опћег оквирног споразума за мир. Уз то, Изборна апелациона поткомисија је прије опћинских избора 1998. године скинула госп. Благојевића и госп. Тадића са кандидатске листе СРС-а због озбиљних повреда Правила и

OHR
Office of the
High Representative

1000 Skopje | 71000 Sarajevo

Tel: 387 71 447275 Fax: 387 71 447200

Mission to
OSCE
Bosnia and
Herzegovina

Obala Kulina Bara 20 71000 Sarajevo

Tel: 387 71 444 444 Fax: 387 71 444 030

4. oktobra 1999.

Српска радикална странка
Светозара Марковића

Онима на које се то односи

Обраћамо Вам се са информацијом да је Привремена изборна комисија примила и размотрила пријаву Српске радикалне странке (СРС) за регистрацију за опћинске изборе чије одржавање је заказано за 8. април 2000. године.

Приликом разматрања пријаве ове политичке странке примјетили смо да је госп. Никола Поплашен наведен као предсједник СРС-а и да је потписао изјаву која се захтијева чланом 7.35 Правила и прописа ПИК-а. Члан 7.35 наводи да *пријава за регистрацију или потврди образац политичке странке или коалиције укључује изјаву са потписом предсједника странке или потпредсједника у име предсједника по овлашћеној странке, којом се потврђује да ће странка, укључујући све страначке кандидате, поштовати Опћи оквирни споразум за мир у Босни и Херцеговини, Изборни кодекс понашања за политичке странке, коалиције, кандидате, изборне раднике, раднике који су укључени у кампању и симпатизере као и Правила и прописе Привремене изборне комисије.* Ова изјава такође захтијева да предсједник странке испоштује и да у потпуности подржи имплементацију изборних резултата које је овјерила Привремена изборна комисија. Поред тога, примјетили смо да су Мирко Благојевић и Огњен Тадић наведени као страначки функционери који су овлаштени да представљају СРС.

Високи представник је 5. марта 1999. године скинуо госп. Поплашену са функције Предсједника Републике Српске због тога што је госп. Поплашен опструирао имплементацију резултата опћинских избора из 1998. године и непрекидно опструирао имплементацију Опћег оквирног споразума за мир. Уз то, Изборна апелациона поткомисија је прије опћинских избора 1998. године скинула госп. Благојевића и госп. Тадића са кандидатске листе СРС-а због озбиљних повреда Правила и прописа Привремене изборне комисије од стране СРС-а. Госп. Благојевић и госп. Тадић су и након скидања са кандидатске листе наставили да користе хушкачки језик како би подстакли насиље и destabilizirali Босну и Херцеговину.

Писмо ОХР-а и ОЕБС-а од 4. октобра

прописа Привремене изборне комисије од стране СРС-а. Госп. Благојевић и госп. Тадић су и након скидања са кандидатске листе наставили да користе хушкачки језик како би подстакли насиље и destabilizirali Босну и Херцеговину.

Тиме што су госп. Поплашен, госп. Благојевић и госп. Тадић задржали руководеће позиције у странци, тиме што је госп. Поплашен потписао изјаву у име СРС-а, СРС је прекршила члан 7.35 *Правила и прописе* Привремене

ОДГОВОР У ДУХУ ДЕМОКРАТИЈЕ И ИСТОРИЈЕ СРПСКИХ РАДИКАЛА

КАНЦЕЛАРИЈА ВИСОКОГ ПРЕДСТАВНИКА
ЗА БОСНУ И ХЕРЦЕГОВИНУ

ПРИВРЕМЕНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА
Сарајево

Поштована господо,

Писмо које сте нам упутили 4. октобра 1999. године пуно је нејасноћа било да се ради о садржају или језику и писму на коме је писано.

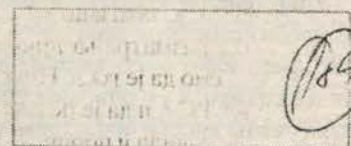
Вероватно вам је познато да су ваши сарадници својевремено донели политичку одлуку којом се српски, хрватски и босански језик дефинишу као три различита језика. С обзиром на то да смо ми продејтонска странка морамо поштовати ту одлуку. Ми сада потпуно не разумемо говор или

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Извршни одбор

Београд, Светозара Марковића 11 • Телефон: (078) 48-740, Телефакс: (078) 38-806

Број: 39-10/99
Датум: 14. 10. 1999. г.

КАНЦЕЛАРИЈА ВИСОКОГ ПРЕДСТАВНИКА
ЗА БОСНУ И ХЕРЦЕГОВИНУ

ПРИВРЕМЕНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА
Сарајево

Уважена господо,

Писмо које сте нам упутили 4. октобра 1999. године пуно је нејасноћа било да се ради о садржају или језику и писму на коме је писано.

Вероватно вам је познато да су ваши сарадници својевремено донели политичку одлуку којом се српски, хрватски и босански језик дефинишу као три различита језика. С обзиром на то да смо ми продејтонска странка морамо поштовати ту одлуку. Ми сада, уважавајући вашу силу, потпуно не разумемо говор или текст на тим језицима. Срећом до нас је дошао и један примерак одлуке на енглеском језику тако да смо у недостатку преводиоца "босанског" пронашли врло стручног преводиоца енглеског језика.

Пре свега желимо изразити нашу дубоку забринутост због омене досадног високог представника Волфганга Потрича. Питам се зашто ОХР до сада није ту вест објавио у јавности. То није пристojно јер сви знамо колико наш народ брине за добробит свог "суверена".

Но било како било видимо да се вршилац дужности амерички амбасадор Ралф Џонсон одлично сналази у узурпираној роли. Једино што заморамо је то да бивши високи представник Волфганг Потрич није у складу са својом дејтонском обавезом

Којим језиком говорите

Time što su gosp. Poplašen, gosp. Blagojević i gosp. Tadić zadržali rukovodeće pozicije u stranci, time što je gosp. Poplašen potpisao izjavu u ime SRS-a, SRS je prekršila član 7.35 Pravila i propisa Privremene izborne komisije. Prema tome, da bi se SRS uspješno registrirala za općinske izbore 2000. godine, ona mora zvanično skinuti gosp. Poplašenu, gosp. Blagojevića i gosp. Tadića sa rukovodećih pozicija u SRS-u. Skidanje ovih lica mora se obaviti u skladu sa Zakonom Republike Srpske o organizaciji političkih stranaka.

Da bi se uspješno registrirala, SRS mora predati Privremenoj izbornoj komisiji službenu sudsku dokumentaciju koja pokazuje da su gosp. Poplašen, gosp. Tadić i gosp. Blagojević skinuti sa rukovodećih pozicija u SRS-u. Ukoliko ova lica ne budu skinuta sa rukovodećih pozicija u SRS-u i ukoliko se neophodna dokumentacija ne preda Privremenoj izbornoj komisiji do 22. oktobra 1999. godine, Privremena izborna komisija neće dozvoliti SRS-u da učestvuje na općinskim izborima u aprilu 2000. godine. Pored toga, kada budete tražili zamjenu za ova lica u rukovodstvu stranke, nemojte birati lica koja su prekršena na kandidatskoj listi ili skinuta sa funkcije od strane Izborne apelacione potkomisije ili Visokog predstavnika usljed opstrukcije izbornog procesa odnosno Općeg okvirnog sporazuma za mir.

Molimo Vas da također primite na znanje da će čak i ako se stranka uspješno registrira za izbore, Privremena izborna komisija i Visoki predstavnik nastaviti da prate ponašanje političkih stranaka, koalicija i nezavisnih kandidata, te će poduzeti neophodne korake kako bi se ispoštovao Opći okvirni sporazum za mir i Pravila i propisi Privremene izborne komisije.

S poštovanjem,

Ralph Johnson
Ambasador
Vršilac dužnosti Visokog predstavnika

Robert Barry
Ambasador
Predsjedavajući Privremene
izborne komisije

Поплашен, Благојевић и Тадић
сметња разарању Републике Српске

изборне комисије. Према томе, да би се СРС успјешно регистрирала за опћинске изборе 2000. године, она мора званично скинути госп. Поплашен, госп. Благојевића и госп. Тадића са руководећих позиција у СРС-у. Скидање ових лица мора се обавити у складу са Законом Републике Српске о организацији политичких странака.

Да би се успјешно регистрирала, СРС мора предати привременој изборној комисији службену судску документацију која показује да су госп. Поплашен, госп. Тадић и госп. Благојевић скинути са руководећих позиција у СРС-у. Уколико ова лица не буду скинута са руководећих позиција у СРС-у и уколико се неопходна документација не преда Привременој изборној комисији до 22. октобра 1999. године, Привремена изборна комисија неће дозволити СРС-у да учествује на опћинским изборима у априлу 2000. године. Поред тога, када будете тражили замјену за ова лица у руководству странке, немојте бирати лица која су прекрјена на кандидатској листи или скинута са функције од стране Иборне апелационе поткомисије или Високог представника усљед опструкције изборног процеса односно Опћег оквирног споразума за мир.

Молимо Вас да такођер примите на знање да ће чак и ако се странка успјешно регистrira за изборе, Привремена изборна комисија и Високи представник наставити да прате понашање политичких странака, коалиција и независних кандидата, те ће подузети неопходне кораке како би се испоштовао Опћи оквирни споразум за мир и Правила и прописи Привремене изборне комисије.

С поштовањем,

Ralph Johnson
Амбасадор
Вршилац дужности
Високог представника

Robert Barry
Амбасадор
Председавајући
Привремене
изборне комисије

спречено кршење демократских принципа које су починили амерички амбасадори Џонсон и Бери.

Очигледно је да је Канцеларија високог представника одлучила да преузме улогу бивше Комунистичке партије и да оствари тоталитарну самовласту. Само тако можемо себи објаснити зашто неко тако очигледно жели да креира програм и кадровску структуру учесника у политичком животу па тако и Српске радикалне странке Републике Српске.

Ми на то нећемо пристати. Просто због чињенице да сте ви након Турака, Аустријанаца, Мађара, њемачког цара, домаћих аутократа, фашиста, нациста, усташа, комуниста, Алије Изетбеговића и колатералних, једанаести који то желе. Замислите да смо ми свакоме од њих ту жељу испуњавали. Где би сад били и ми и српски народ?

Посећамо вас да су комунисти пали на чињеници да се боље живело у капиталистичким него у комунистичким земљама. Ви својим поступцима доказујете да више демократије има у земљама чије демократски изабране владе ви рушите под изговором да су недемократске, него под вашим поретком. Те владе до сада нису забраниле нити једну странку.

Било би боље да сте као носиоци врло озбиљних овлашћења имали више слуха за вољу грађана и владавину права, као и за ехо ваших одлука.

На крају морамо вас упозорити да сте погрешно адресирали писмо. Оно је насловљено на Српску радикалну странку Светозара Марковића. Светозар Марковић је живео у другој половини прошлог века. Био је један од оснивача Радикална странке и аутор је познатог дела "Србија на истоку". Није у прилици да прими ваше писмо. Ипак оно је дошло у праве руке. Писмо је примио председник Републике Српске и Српске радикалне странке Републике Српске Никола Поплашен. Прочитао га је и слатко се насмејао.

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

Огњен Тадић

Смета и Светозар Марковић

текст на тим језицима. Срећом до нас је дошао и један примерак одлуке на енглеском језику тако да смо у недостатку преводиоца „босанског“ пронашли врло стручног преводиоца енглеског језика.

Пре свега желимо изразити нашу дубоку забринутост због смене досадашњег високог представника Волфганга Петрича. Питамо се зашто ОХР до сада није ту вест објавио у јавности. То није пристojно јер сви знамо колико наш народ брине за добробит свог „суверена“.

Но било како било видимо да се вршилац дужности одлично сналази у узурпираној роли. Једино што замерамо је то да бивши високи представник Волфганг Петрич није у складу са својом дејтонском обавезом спречено кршење демократских принципа које су починили амерички амбасадори Џонсон и Бери.

Очигледно је да је ОХР одлучио да преузме улогу бивше Комунистичке партије и да оствари тоталитарну самовласту. Само тако можемо себи објаснити зашто неко тако очајнички жели да креира програм и кадровску структуру учесника у политичком животу па тако и Српске радикалне странке Републике Српске.

Ми на то нећемо пристати. Просто због чињенице да сте ви након Турака, Аустријанаца, Мађара, њемачког цара, домаћих аутократа, фашиста, нациста, усташа, комуниста, Алије Изетбеговића и колатералних, једанаести који то желе. Замислите да смо ми свакоме од њих ту жељу испуњавали. Где би сад били и ми и српски народ? Посећамо вас да су комунисти пали на чињеници да се боље живело у капиталистичким него у комунистичким земљама. Ви својим поступцима доказујете да више демократије има под режимом Садама Хусеина него под вашим поретком. Он до сада није забранио нити једну странку.

Било би боље да сте као носиоци врло озбиљних овлашћења имали више слуха за вољу грађана, али и за ехо ваших одлука.

На крају морамо вас упозорити да сте погрешно адресирали писмо. Оно је насловљено на Српску радикалну странку Светозара Марковића. Светозар Марковић је живео у другој половини прошлог века. Био је један од оснивача Радикалне странке и аутор је познатог дела „Србија на истоку“. Није у прилици да прими ваше писмо. Ипак оно је дошло у праве руке. Писмо је примио председник Републике Српске и Српске радикалне странке Републике Српске Никола Поплашен.

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР
Огњен Тадић

БЛОКАДА ВОЉЕ НАРОДА

Provisional Election Commission
Organisation for Security and Co-operation in Europe
Mission to Bosnia and Herzegovina
Office of the Chairman

Сарајево, 25. октобар 1999. године

МОНТ
ОП

Српска радикална странка
Светозара Марковића бб
Бања Лука

Свим заинтересованим:

Обраћам Вам се са информацијом да је Привремена изборна комисија 22. октобра донијела одлуку да одбије пријаву за регистрацију Ваше странке за учешће на предстојећим општинским изборима.

У складу са писмом које смо 4. октобра упутили Високи представник и ја, да би се регистровала за изборе Ваша странка је Привременој изборној комисији требала да достави званичну судску документацију којом се потврђује да су госп. Никола Поплашен, госп. Огњен Тадић и госп. Мирко Благојевић скинути са било које водеће функције у странци СРС.

Привремена изборна комисија од Ваше странке није до утврђеног рока 22. октобра примила никакву званичну документацију. Стога је Привремена изборна комисија одбила пријаву Ваше странке.

Ваша странка може уложити жалбу директно Изборној апелационој поткомисији у року од три дана од пријема ове обавијести.

С поштовањем,

Robert L. Barry
Амбасадор
Председавајући Привремене изборне комисије

Provisional Election Commission
Organisation for Security and Co-operation in Europe
Mission to Bosnia and Herzegovina
Office of the Chairman

Sarajevo, 25. oktobar 1999. godine
Srpska radikalna stranka
Svetozara Markovića bb.
Banja Luka

Svim zainteresovanim:

Обраћам Вам се са информацијом да је Привремена изборна комисија 22. октобра донјела одлуку да одбије пријаву за регистрацију Ваше странке за учешће на предстојећим општинским изборима.

У складу са писмом које смо 4. октобра упутили Високи представник и ја, да би се регистровала за изборе Ваша странка је Привременој изборној комисији требала да достави званичну судску документацију којом се потврђује да су госп. Никола Поплашен, госп. Огњен Тадић и госп. Мирко Благојевић скинути са било које водеће функције у странци SRS.

Привремена изборна комисија од Ваше странке није до утврђеног рока 22. октобра примила никакву званичну документацију. Стога је Привремена изборна комисија одбије пријаву Ваше странке.

Ваша странка може уложити жалбу директно изборној апелационој комисији у року од три дана од пријема ове обавјести.

С поштовањем,

Robert L. Barry

Ambasador

Предједњавајући Привремене изборне комисије

Фашистичка одлука број 1.

УВЕК ЛЕГАЛНО И ЛЕГИТИМНО

ИЗБОРНА АПЕЛАЦИОНА ПОДКОМИСИЈА

ЖАЛБА ПОВОДОМ ОДЛУКЕ О ОДБИЈАЊУ ПРИ- ЈАВЕ ЗА РЕГИСТРАЦИЈУ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ЗА ПРЕДСТО- ЈЕЋЕ ЛОКАЛНЕ ИЗБОРЕ ЗАКАЗАНЕ ЗА 8. АПРИЛ 2000. ГОДИНЕ

Јуче 26. октобра 1999. године примили смо писмо америчког амбасадора Роберта Берија који је и председавајући Привремене изборне комисије у коме нас обавештава „да је Привремена изборна комисија 22. октобра 1999. године донела одлуку да одбије пријаву регистрације наше странке за учешће на предстојећим општинским изборима“. Одлука је „у складу са писмом које смо 4. октобра упутили Високи представник и ја“, каже се у наставку писма.

Напомињемо да је Српска радикална странка Републике Српске раније добила писмо упућено од двојице америчких амбасадора Реалфа Џонсона, вршиоца дужности високог представника и Роберта Берија, председавајућег Привремене изборне комисије.

На основу члана 7.65 Правила и прописа подносимо жалбу Изборној апелационој подкомисији.

Привремена изборна комисија је овом одлуком прекорачила своје надлежности. Она може одбити пријаву странке, ако није испуњен неки од формалних услова у пријави. Иначе је за забрану политичкој странци да се кандидује на изборима надлежна искључиво Изборна апелациона подкомисија (члан 4.20 Правила и прописа).

Увидом у целокупни предмет види се да је Привремена изборна комисија одлуку донела позивајући се на члан 7.35 Правила и прописа.

У члану 7.35 каже се :

„а) Пријава за регистрацију политичке странке или Потврди образац политичке странке укључиваће Изјаву са потписом председника странке или потпредседника у име председника по овлашћењу странке, чиме се потврђује да ће странка укључујући све страначке кандидате, испоштовати Општи оквирни споразум за мир у Босни и Херцеговини, Кодекс понашања за политичке странке, коалиције и кандидате и Правила и прописе Привремене изборне комисије.“

Такође је видљиво да је други наведени основ за одбијање пријаве регистрације чињеница да се на руководећим позицијама у странци налазе господин Мирко Благојевић и господин Огњен Тадић које је како се наводи „Изборна апелациона подкомисија прије општих избора 1998. године скинула са кандидатске листе због озбиљних повреда Правила и прописа“. Уз то се каже да су господин Благојевић и господин Тадић „и након скидања са кандидатске листе наставили да користе хушкачки језик како би подстакли насиље и дестабилизирали Босну и Херцеговину“.

Тврдимо да ни један од навода двојице америчких амбасадора није тачан. Они за такве наводе и не нуде било какве аргументе.

Прво, Српска радикална странка Републике Српске потпуно уредно је доставила све документе потребне за пријаву странке за предстојеће локалне изборе. Један од тих докумената је био и образац - Изјава којом се председник странке проф. др Никола Поплашен обавезао да ће странка и сви њени кандидати испоштовати Општи оквирни споразум за мир у Босни и Херцеговини, Кодекс понашања за политичке странке, коалиције и кандидате и Правила и прописе Привремене изборне комисије.

Напомињемо да је члан 7.35 чисто процесни. Он само прописује обавезу председника странке да Изјава буде потписана и да се налази уз Пријаву. Та изјава је потписана. Дакле формално-процесни услов из члана 7.35 за регистрацију странке је испуњен. Нигде не стоји да се странци може одбацити пријава за регистрацију ако неко није поштовао потписано. За то следе другачије казне. Примера ради ускраћивање мандата, скидање кандидата са изборне листе и сл. Зато позивање на члан 7.35 сматрамо незаконитим. Потписана изјава односи се на период везан за предизборну кампању предстојећих избора и рад изабраних кандидата на освојеним функцијама, дакле за будуће време.

Друго, наведена сметња за регистрацију странке у вези са вршењем руководећих позиција од стране господина Благојевића и господина Тадића је у оштрој супротности са Општим оквирним споразумом за мир у Босни и Херцеговини. У члану II тачка 3(и) Устава Босне и Херцеговине свим грађанима се гарантује слобода удруживања са другима. Поред тога исти члан Устава Босне и Херцеговине гарантује примену међународних стандарда

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Извршни одбор

Београд, Светозара Марковића 11 • Телефон: (078) 48-740, Телефакс: (078) 38-886

Број: 12-10/99
Датум: 24. 10. 1999.

ИЗБОРНА АПЕЛАЦИОНА ПОДКОМИСИЈА

ЖАЛБА ПОВОДОМ ОДЛУКЕ О ОДБИЈАЊУ ПРИЈАВЕ
ЗА РЕГИСТРАЦИЈУ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ЗА ПРЕДСТОЈЕЋЕ ЛОКАЛНЕ ИЗБОРЕ
КАЗАНЕ ЗА 8. АПРИЛ 2000. ГОДИНЕ

Јуче 26. октобра 1999. године примили смо писмо америчког амбасадора Роберта Берија који је и председавајући Привремене изборне комисије у коме нас обавештава "да је Привремена изборна комисија 22. октобра 1999. године донела одлуку да одбије пријаву регистрације наше странке за учешће на предстојећим општинским изборима". Одлука је "у складу са писмом које смо 4. октобра упутили Високи представник и ја", каже се у наставку писма.

Напомињемо да је Српска радикална странка Републике Српске раније добила писмо упућено од двојице америчких амбасадора Ралфа Џонсона, вршиоца дужности високог представника и Роберта Берија, председавајућег Привремене изборне комисије.

На основу члана 7.65 Правила и прописа подносимо жалбу Изборној апелационој подкомисији.

Привремена изборна комисија је оном одлуком прекорачила своје надлежности. Она може одбити пријаву странке, ако није испуњен неки од формалних услова у пријави. Иначе је за забрану политичкој странци да се кандидује на изборима надлежна искључиво Изборна апелациона подкомисија (члан 4.20 Правила и прописа).

Поштована господо,

Нажалост сведоци смо крајње антидемократског деловања поменутих америчких амбасадора. Они су очигледно одлучили да у обрачуна са политичким неистомисљеницима употребљавају тоталитарне методе фашистичког типа. Прекорачују и злоупотребљавају своја овлашћења, забрањују странке, уништавају књиге, демократски изабране функционере декретима уклањају из политичког живота. Све је то трагична слика наше стварности која нас упозорава да је степен повреда људских и грађанских права изашао из толерантних граница. Основни демократски принцип лежи не једнакости грађана. Не може за неког бити демократије, а за неког не. Демократију уживају сви или нико.

ПРЕДСЕДНИК ИЗВРШНОГ ОДБОРА

Мирко Благојевић

До краја за заштиту демократије

у области људских права и основних слобода. Подсећамо да Пакт о политичким и грађанским правима из 1966. године улази у ове стандарде и свима гарантује право и слободу изражавања политичког става и мисли, као и право на политичко ангажовање.

Наводи двојице америчких амбасадора су дакле у супротности са Општим оквирним споразумом за мир у Босни и Херцеговини и основним стандардима из области политичких права грађана.

Нико нема право да оспори право господину Благојевићу или господину Тадићу да буду политички ангажовани. Тачно је да је Правилима и прописима предвиђено да поједином лицу може бити одузет мандат и право на кандидовање. Подсећамо да господа Поплашен, Благојевић и Тадић у обрасцу Пријаве нису били наведени као кандидати него као представници странке. Дакле нису наведени као вршиоци јавне функције (по тумачењу Привремене изборне комисије јавне функције су изборне дужности у представничким органима и дужности у извршним органима). Господа Поплашен, Благојевић и Тадић су дакле представљени као страначки функционери, а познато је да су странке аутономне политичке организације организоване на добровољној основи са циљем удруживања ради реализације политичког програма.

Због тога је захтев двојице америчких амбасадора да Српска радикална странка Републике Српске промени руководство и као доказ за то обезбеди судку потврду крајње антидемократски и у супротности са Законом о политичким странкама на који се они позивају.

Подсећамо и на то да су господин Благојевић и господин Тадић, заједно са још седам страначких кандидата скинути са листе не због своје кривике него због подметнутог ТВ интервјуа са председником Поплашеном који је злоупотребљен и малicioзно објављен на дан изборне ћутње. Ми смо и тада тврдили да Српска радикална странка Републике Српске није на било какав начин утицала да се то деси.

Подсећамо да трајно онемогућавање кандидатуре овим лицима није у складу са Правилима и прописима јер скинути кандидата тада још нису били носиоци мандата и казна је била упућена према странци, а не према њима лично.

Због свега наведеном предлажемо:

- Да Изборна апелациона подкомисија усвоји нашу жалбу и одбаци одлуку Привремене изборне комисије као непостојећу;

- Да примену члана 7.35 Правила и прописа у спорној одлуци оцени као незакониту;

- Да упозори двојицу америчких амбасадора Ралфа Џонсона, вршиоца дужности високог представника и Роберта Берија, председавајућег Привремене изборне комисије да су својим писмом и накнадном одлуком подстакли и извршили више повреда људских и грађанских политичких права и слобода.

Поштована господо,

Нажалост сведоци смо крајње антидемократског деловања поменутих америчких амбасадора. Они су очигледно одлучили да у обрачуна са политичким неистомисљеницима употребљавају тоталитарне методе фашистичког типа. Прекорачују и злоупотребљавају своја овлашћења, забрањују странке, уништавају књиге, демократски изабране функционере декретима уклањају из политичког живота. Све је то трагична слика наше стварности која нас упозорава да је степен повреда људских и грађанских права изашао из толерантних граница. Основни демократски принцип лежи не једнакости грађана. Не може за неког бити демократије, а за неког не. Демократију уживају сви или нико.

ПРЕДСЕДНИК
ИЗВРШНОГ ОДБОРА
Мирко Благојевић

КАД САМОВОЉА МАРШИРА ПРАВО ТРПИ

ИЗБОРНА АПЕЛАЦИОНА ПОТКОМИСИЈА
Организација за европску безбједност и сарадњу

Обала Кулина бана 7
Правни факултет – Универзитет у Сарајеву
71000 Сарајево, Босна и Херцеговина
Телефон: +387-71-292-212; Факс: +387-71-667-542

Обавјештење о одлуци

Датум: 19. 11. 1999.
Факс: 058/38-886
За: Мирко Благојевић, председник Извршног одбора
Српска радикална странка, Бања Лука
Страна: 13 (укључујући насловну страну)

Изборна апелациона поткомисија је донијела одлуку број:
99-МЕ-13 која се односи на Вашу жалбу од 28. 10. 1999.
У прилогу Вам шаљемо примјерак донесене одлуке.

Изборна апелациона поткомисија
Организација за европску безбједност и сарадњу
Мисија у Босни и Херцеговини

Случај број: 99-МЕ-12
Случај број: 99-МЕ-13
19. новембар 1999.

Одлука судија

Поводом пријава Српске радикалне странке Републике Српске (СРС) и Српске странке Републике Српске (ССРС) да се региструју као политичке странке за општинске изборе.

Позадина

1. Пријава странке СРС - Случај број 99-МЕ-13

Дана 15. маја 1999. странка СРС поднијела је пријаву (потврди образац) Привременој изборној комисији како би се регистровала као политичка странка на наредним општинским изборима заказаним за 8. април 2000. године. На пријави странке СРС налазила су се имена сљедећих функционера странке: (1) председник - Никола Поплашен и (2) овлашћени функционери странке - Мирко Благојевић и Огњен Тадић. У складу са чланом 7.35 *Правила и пројиса* Привремене изборне комисије, пријавом се захтијавало да председник (или потпредседник) политичке странке потпише изјаву у име те политичке странке у којој се обавезује да ће поштовати Општи оквирни споразум за мир у Босни

Изборна апелациона поткомисија
Организација за европску безбједност и сарадњу
Мисија у Босни и Херцеговини

Случај број: 99-МЕ-12
Случај број: 99-МЕ-13
19. новембар 1999.

Одлука судија

Поводом пријава Српске радикалне странке Републике Српске (СРС) и Српске странке Републике Српске (ССРС) да се региструју као политичке странке за општинске изборе.

Позадина

1. Пријава странке СРС - Случај број 99-МЕ-13

Дана 15. маја 1999. странка СРС поднијела је пријаву (потврди образац) Привременој изборној комисији како би се регистровала као политичка странка на наредним општинским изборима заказаним за 8. април 2000. године. На пријави странке СРС налазила су се имена сљедећих функционера странке: (1) председник - Никола Поплашен и (2) овлашћени функционери странке - Мирко Благојевић и Огњен Тадић. У складу са чланом 7.35 *Правила и пројиса* Привремене изборне комисије, пријавом се захтијавало да председник (или потпредседник) политичке странке потпише изјаву у име те политичке странке у којој се обавезује да ће поштовати Општи оквирни споразум за мир у Босни и Херцеговини, *Правила и пројиса* Привремене изборне комисије и Изборни кодекс понашања за политичке странке и кандидате, те да ће подржавати потпуу имплементацију изборних резултата. Никола Поплашен је потписао ову изјаву у име странке СРС.

У јуну 1999. Привремена изборна комисија одгодила је општинске изборе, који су првобитно били заказани за септембар 1999. за 8. април 2000. године. Као последица тога, Привремена изборна комисија одредила је 27. септембар 1999. године као крајњи рок за примане пријава за регистрацију политичких странака и независних кандидата. Након тог датума, Привремена изборна комисија почела је са прегледањем пријава како би се обезбиједило да те пријаве задовољавају услове садржане у *Правилима и пројисима* Привремене изборне комисије. На крају овог процеса прегледања, Привремена изборна комисија прихватила је или одбацила неку пријаву и, након тога, обавијестила ту политичку странку или независног кандидата.

Дана 4. октобра 1999. током процеса прегледања пријава, председавајући Привремене изборне комисије и вршилац дужности Високог представника из Канцеларије Високог представника написали су писмо странци СРС у којем су је информисали да, како би се успјешно регистровала за општинске изборе, мора смијенити свог председника странке, Николу Поплашену, те страначке функционере Мирка Благојевића и Огњена Тадића са њихових страначких положаја. У писму се наводило да је странка СРС прекршила члан 7.35 тиме што је Никола Поплашену дозволила да потпише изјаву у име странке СРС. У писму се даље тврдило да је Никола Поплашен опструисао имплементацију изборних резултата из 1998. године, као и имплементацију Општег оквирног споразума за

Судије суде неправедно

и Херцеговини, *Правила и пројиса* Привремене изборне комисије и Изборни кодекс понашања за политичке странке и кандидате, те да ће подржавати потпуу имплементацију изборних резултата. Никола Поплашен је потписао ову изјаву у име странке СРС.

У јуну 1999. Привремена изборна комисија одгодила је општинске изборе, који су првобитно били заказани за септембар 1999. за 8. април 2000. године. Као последица тога, Привремена изборна комисија одредила је 27. септембар 1999. године као крајњи рок за примане пријава за регистрацију политичких странака и независних кандидата. Након тог датума, Привремена изборна комисија почела је са прегледањем пријава како би се обезбиједило да те пријаве задовољавају услове садржане у *Правилима и пројисима* Привремене изборне комисије. На крају овог процеса прегледања, Привремена изборна комисија прихватила је или одбацила неку пријаву и, након тога, обавијестила ту политичку странку или независног кандидата.

Дана 4. октобра 1999. током процеса прегледања пријава, председавајући Привремене изборне комисије и вршилац дужности Високог представника из Канцеларије Високог представника написали су писмо странци СРС у којем су је информисали да, како би се успјешно регистровала за општинске изборе, мора смијенити свог председника странке, Николу Поплашену, те страначке функционере Мирка Благојевића и Огњена Тадића са њихових страначких положаја. У писму се наводило да је странка СРС прекршила члан 7.35 тиме што је Николи Поплашену дозволила да потпише изјаву у име странке СРС. У писму се даље тврдило да је Никола Поплашен опструисао имплементацију изборних

представника. Странка ССРС није назначила која је то посебна одредба у овом закону заштићивала претходну ажицију Високог представника.

Председавајући Привремене изборне комисије одговорио је писмом од 21. октобра 1999. године у којем се наводи да се задржављеним Предрагом Лазаревићу на позицији председника странке крши члан 7.35. У писму се стављало до знања да су претходна кршења која је починио у 1998. години дисквалификовала Предрага Лазаревића као лице овлашћено да потпише изјаву у име странке ССРС. У писму је било назначено да је одлука да се странци ССРС не дозволи регистрација, уколико се Лазаревић не смијени са положаја у странци, била у потпуности у оквиру овлашћења председавајућег Привремене изборне комисије. У писму се даље наводило да се од Високог представника није захтијевало да скрене Лазаревића са његове страначке функције. У писму се као закључак наводило да, ако странка ССРС не достави судски доказ о смијени Предрага Лазаревића, Привремена изборна комисија неће прихватити изјаву коју је потписао Предраг Лазаревић у име странке ССРС и одбиће њену пријаву.

Дана 25. октобра 1999. Привремена изборна комисија обавијестила је странку ССРС да је њена пријава одбијена. У писму се наводило да странка ССРС Привременој изборној комисији није доставила званичну документацију о смијењивању Предрага Лазаревића са његове страначке функције у складу са првим писмом од 4. октобра 1999. године. У писму се странка ССРС обавијестила да има право да на одлуку Привремене изборне комисије уложи жалбу Изборној апелационој поткомисији.

Дана 27. октобра 1999. године, странка ССРС послала је жалбу Изборној апелационој поткомисији тражећи од ње да поништи одлуку Привремене изборне комисије. Као основ за своју жалбу, странка ССРС наводила је да није могла извршити законско смијењивање Предрага Лазаревића у складу са Законом Републике Српске о организацији политичких странака, док се прво не смијени Високи представник, у складу са препоруком Изборне апелационе поткомисије. У случају број 98-GE-35. Странка ССРС доводи у питање овлашћење председавајућег Привремене изборне комисије да нареди смијењивање Предрага Лазаревића са његовог положаја у странци, наводећи, у прилог томе, препоруку Изборне апелационе поткомисије у случају број 98-GE-35 да је Високи представник, а не Привремена изборна комисија, имао овлашћење да смијени Предрага Лазаревића са положаја у странци. Странка ССРС тврди да председавајући Привремене изборне комисије непрописно проширује своје овлашћење и тиме наноси додатну санкцију у вези са случајем број 98-GE-35, што није у оквиру његових овлашћења. Укратко, странка ССРС тврди да се није могла законски повинувати условима из писма од 4. октобра 1999. године у вези са својом пријавом, све док прво Високи представник не смијени Предрага Лазаревића са његовог положаја у странци.

Мишљење

Странка СРС, као и странка ССРС, уложиле су своје жалбе у оквиру датог рока, како прописује члан 7.35 (а); према томе, Изборна апелациона поткомисија има надлежност над овим жалбама. Пошто се ова два случаја у суштини тичу истог основног питања и пошто чињенице нису спорне, Изборна апелациона

У писму од 25. октобра 1999, Привремена изборна комисија обавијестила је странку СРС да јој је одбила пријаву. У том се писму наводило да странка СРС није Привременој изборној комисији доставила званичну документацију о смијењивању Николе Поплашена, Мирка Благојевића и Огњена Тадића са страначких положаја у складу са првим писмом од 4. октобра 1999. године. У писму је странка СРС обавијештена да има право да на одлуку Привремене изборне комисије уложи жалбу Изборној апелационој поткомисији.

Дана 28. октобра 1999, странка СРС послала је жалбу Изборној апелационој поткомисији у којој захтијева да Изборна апелациона поткомисија поништи одлуку Привремене изборне комисије. Као основ за своју жалбу, странка СРС износи како процедуралне, тако и суштинске аргументе. Прво, странка СРС образлаже да је њена пријава задовољила процедуралне услове прописане чланом 7.35 *Правила и процедура* Привремене изборне комисије. Тачније, странка СРС образлаже да је члан 7.35 само процедуралан, те да је странка СРС поднијела попуњену пријаву са изјавом коју је потписао њен предсједник у складу са условима из члана 7.35. Странка СРС тврди да не постоји одредба којом се дозвољава одбијање њене пријаве само зато што се потписана изјава не поштује. Странка СРС тврди да је Привремена изборна комисија проширила своја овлашћења изван процедуралних ограничења из члана 7.35.

Друго, странка СРС образлаже да она, на основу Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и Устава Босне и Херцеговине (члан II)(3)(I), Међународног уговора о грађанским и политичким правима из 1996. и Алтернативних протокола из 1996. и 1999.) ужива заштиту да се слободно удружује и изражава своје политичко мишљење. Странка СРС даље образлаже да се на њеној пријави Никола Поплашен, Мирко Благојевић и Огњен Тадић налазе као представници странке, а не као кандидати односно вршиоци јавних функција. Странка СРС тврди да су ова лица функционери једне добровољне политичке организације која ужива право да се удружује и изражава свој политички програм. Странка СРС образлаже да су поступци Привремене изборне комисије антидемократски. Странка СРС наводи да су ова два лица била скинута као кандидати из разлога који нису везани за њихове личне активности, већ су резултат интервјуа које је дао Никола Поплашен (и Војислав Шешељ) током периода изборне ћутње на општим изборима 1998. (погледати случај број 98-GE-184, -220 од 21. септембра 1998). У суштини, странка СРС тврди да одлука Привремене изборне комисије нарушава право странке СРС да се удружује и слободно изражава политичке ставове, што представља кршење Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и Устава Босне и Херцеговине.

2. Пријава странке ССРС - Случај број 99-МЕ-12

Дана 21. маја 1999. странка ССРС поднијела је пријаву (потврдни образац) Привременој изборној комисији како би се регистровала као политичка странка за наредне општинске изборе. На пријави странке ССРС налазили су се следећи функционери странке: (1) предсједник - Предраг Лазаревић, (2) потпредсједник - Александар Илишковић и (3) овлашћени функционер странке - Ђорђе Умићевић. Предраг Лазаревић је потписао стандардну изјаву у име странке ССРС у којој се

Оспоривање права на мишљење

резултата из 1998. године, као и имплементацију Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, што је за посљедицу имало да га је Високи представник у марту 1999. године смијенио са положаја (предсједника Републике Српске). Што се тиче Мирка Благојевића и Огњена Тадића, у писму се наводило да је Изборна апелациона поткомисија скинула ове кандидате са кандидатске листе странке СРС на општим изборима 1998. године. Даље се наводило да су, након свог смијењивања, Мирко Благојевић и Огњен Тадић непрестано користили хушкачки језик како би подстицали насиље и дестабилизирали Босну и Херцеговину. У писму се такође наводило да странка СРС мора до 22. октобра 1999. године Привременој изборној комисији доставити званичну судску документацију, као доказ да су ова три појединца смијењена са руководећих положаја у странци, те да ће њено неповиновање имати за посљедицу да Привремена изборна комисија неће прихватити пријаву странке СРС. Неповиновање би, дакле, ускратило странци СРС прилику да учествује на општинским изборима.

Дана 14. октобра 1999, странка СРС послала је одговор Привременој изборној комисији и Канцеларији Високог представника у којем потврђује да је примила то прво писмо. Писмо странке СРС било је у великој мјери дрско и доводило је у питање активности Канцеларије Високог представника и Привремене изборне комисије сматрајући их недемократским. У том писму странка СРС није ничим назначила да ће се повинувати захтјевима из првог писма.

обавезао да ће поштовати Општи оквирни споразум за мир у Босни и Херцеговини. *Правила и процедура* Привремене изборне комисије и Изборни кодекс понашања за политичке странке и кандидате, те да ће подржавати потпуну имплементацију изборних резултата.

Дана 4. октобра 1999, председавајући Привремене изборне комисије и вршилац дужности Високог представника из Канцеларије Високог представника такође су написали писмо странци ССРС у којем је обавјештавају да, како би се успјешно регистровала за општинске изборе, мора смијенити свог председника Предрага Лазаревића. У том писму се наводило да је странка ССРС прекршила члан 7.35 *Правила и процедура* Привремене изборне комисије тиме што је дозволила Предрагу Лазаревићу да потпише изјаву у име странке ССРС. У писму се наводило да је Изборна апелациона поткомисија 6. августа 1998. године скинула Предрага Лазаревића са кандидатске листе зато што је он лично био одговоран за кршење *Правила и процедура* Привремене изборне комисије (погледати случај број 98-GE-35 од 6. августа 1998. године). У писму се даље наводило да странка ССРС мора Привременој изборној комисији до 22. октобра 1999. године доставити званичну судску документацију којом доказује да је Предраг Лазаревић скинут са водеће функције у странци, те да ће пропуст да се то учини имати за последицу да Привремена изборна комисија неће прихватити пријаву странке ССРС. Неповиновање би, дакле, оспорило странци ССРС прилику да учествује на општинским изборима.

Странка ССРС одговорила је писмом од 18. октобра 1999. године у којем се наводило да је било потребно да Високи представник смијени Предрага Лазаревића са његове страначке функције у складу са препоруком Изборне апелационе поткомисије у случају број 98-GE-35. Странка ССРС је тврдила да она није могла смијенити Предрага Лазаревића у складу са Законом о организовању политичких странака Републике Српске, без претходне акције Високог представника. Странка ССРС није назначила која је то посебна одредба у овом закону захтијевала претходну акцију Високог представника.

Председавајући Привремене изборне комисије одговорио је писмом од 21. октобра 1999. године у којем се наводи да се задржавањем Предрага Лазаревића на позицији председника странке крши члан 7.35. У писму се стављало до знања да су претходна кршења која је починио у 1998. години дисквалификовала Предрага Лазаревића као лице овлаштено да потпише изјаву у име странке ССРС. У писму је било назначено да је одлука да се странци ССРС не дозволи регистрација, уколико се Лазаревић не смијени са положаја у странци, била у потпуности у оквиру овлашћења председавајућег Привремене изборне комисије. У писму се даље наводило да се од Високог представника није захтијевало да скине Лазаревића са његове страначке функције. У писму се као закључак наводило да, ако странка ССРС не достави судски доказ о смјени Предрага Лазаревића, Привремена изборна комисија неће прихватити изјаву коју је потписао Предраг Лазаревић у име странке ССРС и одбиће њену пријаву.

Дана 25. октобра 1999, Привремена изборна комисија обавијестила је странку ССРС да је њена пријава одбијена. У писму се наводило да странка ССРС Привременој изборној комисији није доставила званичну документацију о смјенивању Предрага Лазаревића са његове страначке функције.

поткомисија обједињује ове жалбе у једну одлуку. Главно питање у оба случаја је да ли је Привремена изборна комисија непрописно одбила пријаве ових странака на основу њиховог непоштовања услова изложених у писменим председавајућег Привремене изборне комисије и вршиоца дужности Високог представника. Комито, решавање ових случајева укључује процјеру да ли забране наметнуте овим странкама стварно одузимају њихову могућност да на општинским изборима учествују на фер основи.

1. **Елементарни закони**

А. Анекс 3 (Споразум о изборима) и Анекс 4 (Устав БиХ) Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини

Текст Анекса 3 Општег оквирног споразума за мир у БиХ директно регулише изборни процес у БиХ и, према томе, прописује основна упутства. У уводном дијелу Анекса 3 захтијева се промовисање слободних, фер и демократских избора како би се поставили темељи за представничку власт и обезбједило прогресивно остваривање демократских циљева широм БиХ. У члану III Анекса 3 дата је овлашћење Организацији за европску безбједност и сарадњу (ОЕБС) да, у складу са изборним програмом, усвојањем правила и прописа, те је у ту сврху створена Привремена изборна комисија. Члан III Анекса 3 прописује да ће се Привремена изборна комисија састојати од шефа Мисије ОЕБС-а, Високог представника или лица које одреди Високи представник, представника БиХ, представника оба ентитета (Федерације и Републике Српске) и других лица за чије се чланство постигне договор. Привремена изборна комисија има овлашћење да доноси правила и процедуре и, према томе, делује као нека врста законодавног тијела којим су повјерене широка овлашћења у надгледању свих аспеката изборног процеса. Члан III даље прописује да ће шеф Мисије ОЕБС-а дјеловати као председавајући Привремене изборне комисије. У суштини, члан III Анекса 3 даје Привременој изборној комисији неограничену слободу одлучивања у надгледању свих аспеката изборног процеса и, посебно, даје овлашћење председавајућег Привремене изборне комисије да донесе коначну одлуку.

Основни циљ Анекса 3 је да се обезбеди фер и једнако учествовање политичких странака у изборном процесу. На примјер, члан I, између осталог, прописује слободу удруживања политичких странака. Поред тога, став 7.6 додатка Анексу 3 промовише слободу стварања политичких странака уз неопходне законске гаранције како би се обезбедило да се те странке могу такмичити на фер начин на основу једнакости третирања пред законом. Укратко, Анекс 3 даје Привременој изборној комисији овлашћење да усвоји изборни програм и, између осталог, такође наследила слободу удруживања политичких странака и њихово једнако третирање пред законом.

Устав Босне и Херцеговине, који је садржан у Анексу 4 Општег оквирног споразума за мир у БиХ, прописује у члану I да ће Босна и Херцеговина бити демократско државо са слободним и фер изборима у складу са законом. Иако није одређен као Анекс 3, што се тиче изборних питања, члан II Устава икористи неједнаке стандарде о људским правима и штити основне слободе, укључујући слободу мишљења, изражавања, удруживања, те забрањује дискриминацију на основу политичког увјерања.

Избори морају бити фер

је у складу са првим писмом од 4. октобра 1999. године. У писму се странка ССРС обавјештавала да има право да на одлуку Привремене изборне комисије уложи жалбу Изборној апелационој поткомисији.

Дана 27. октобра 1999. године, странка ССРС послала је жалбу Изборној апелационој поткомисији тражећи од ње да поништи одлуку Привремене изборне комисије. Као основ за своју жалбу, странка ССРС понавља да није могла извршити законско смјењивање Предрага Лазаревића у складу са Законом Републике Српске о организацији политичких странака, док га прво не смијени Високи представник, у складу са препоруком Изборне апелационе поткомисије у случају број 98-GE-35. Странка ССРС доводи у питање овлашћење председавајућег Привремене изборне комисије да нареди смјењивање Предрага Лазаревића са његовог положаја у странци, наводећи, у прилог томе, препоруку Изборне апелационе поткомисије у случају број 98-GE-35 да је Високи представник, а не Привремена изборна комисија, имао овлашћење да смијени Предрага Лазаревића са положаја у странци. Странка ССРС тврди да председавајући Привремене изборне комисије непрописно проширује своје овлашћење и тиме намеће додатну санкцију у вези са случајем број 98-GE-35, што није у оквиру његових овлашћења. Укратко, странка ССРС тврди да се није могла законски повинovati условима из писма од 4. октобра 1999. године у вези са својом пријавом, све док прво Високи представник не смијени Предрага Лазаревића са његовог положаја у странци.

Привремени Бери

Мишљење

Странка СРС, као и странка ССПС, уложиле су своје жалбе у оквиру датог рока, како прописује члан 7.75 (а); према томе, Изборна апелациона поткомисија има надлежност над овим жалбама. Пошто се оба случаја у суштини тичу истог основног питања и пошто чињенице нису спорне, Изборна апелациона поткомисија обједињује ове жалбе у једну одлуку. Главно питање у оба случаја је да ли је Привремена изборна комисија непрописно одбила пријаве ових странака на основу њиховог непоштовања услова изложених у писмима предједавајућег Привремене изборне комисије и вршиоца дужности Високог представника. Коначно, рјешавање ових случајева укључује провјеру да ли забране наметнуте овим странкама стварно одузимају њихову могућност да на општинским изборима учествују на фер основи.

1. Релевантни закон

А. Анекс 3 (Споразум о изборима) и Анекс 4 (Устав БиХ) Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини

Текст Анекса 3 Општег оквирног споразума за мир у БиХ директно регулише изборни процес у БиХ и, према томе, прописује основна упутства. У уводном дијелу Анекса 3 захтијева се промовисање слободних, фер и демократских избора како би се поставили темељи за представничку власт и

обезбједило прогресивно остваривање демократских циљева широм БиХ. У члану III Анекса 3 дато је овлашћење Организацији за европску безбједност и сарадњу (ОЕБС) да успостави изборни програм усвајањем правила и прописа, те је у ту сврху створена Привремена изборна комисија. Члан III Анекса 3 прописује да ће се Привремена изборна комисија састојати од шефа Мисије ОЕБС-а, Високог представника или лица која одреди Високи представник, представника БиХ, представника оба ентитета (Федерације и Републике Српске) и других лица за чије се чланство постигне договор. Привремена изборна комисија има овлашћење да донесе правила и прописе и, према томе, дјелује као нека врста законодавног тијела којем су повјерене широка овлашћења у надгледању свих аспеката изборног процеса. Члан III даље прописује да ће шеф Мисије ОЕБС-а дјеловати као предједавајући Привремене изборне комисије. У суштини, члан III Анекса 3 даје Привременој изборној комисији неограничену слободу одлучивања у надгледању свих аспеката изборног процеса и, посебно, даје овлашћење предједавајућем Привремене изборне комисије да донесе коначну одлуку.

Основни циљ Анекса 3 је да се обезбједи фер и једнако учествовање политичких странака у изборном процесу. На примјер, члан II, између осталог, прописује слободу удруживања политичких странака. Поред тога, став 7.6 додатка Анексу 3 промовише слободу стварања политичких странака уз неопходне законске гаранције како би се обезбједило да се те странке могу такмичити на фер начин на основи једнаког третмана пред законом. Укратко, Анекс 3 даје Привременој изборној комисији овлашћење да успостави изборни програм и, између осталог, такође наглашава слободу удруживања политичких странака и њихово једнако третирање пред законом.

Устав Босне и Херцеговине, који је садржан у Анексу 4 Општег оквирног споразума за мир у БиХ, прописује у члану II да ће Босна и Херцеговина бити демократска држава са слободним и фер изборима у складу са законом. Иако није одређен као Анекс 3 што се тиче изборних питања, члан III Устава инкорпорише међународне стандарде о људским правима и штити основне слободе, укључујући слободу мишљења, изражавања, удруживања, те забрањује дискриминацију на основу политичког увјерења.

Б. Правила и прописи Привремене изборне комисије

Поглавље 7 *Правила и прописи* Привремене изборне комисије регулише регистрацију политичких странака, независних кандидата и коалиција. Члан 7.30 прописује одвојени процес пријављивања за политичке странке или независне кандидате који су освојили најмање један мандат на претходним изборима. Од таквих политичких странака и независних кандидата само се захтијева да поднесу образац којим потврђују своју намјеру да учествују на изборима. Члан 7.35 даље захтијева да предједник (или потпредједник) неке политичке странке потпише изјаву о понашању потврђујући да ће се та политичка странка придржавати Општег оквирног споразума за мир у БиХ, *Правила и прописи* Привремене изборне комисије и Изборног кодекса понашања.

Поред тога, члан 7.40 захтијева од политичких странака, независних кандидата и коалиција да поднесу платформе у којима износе своје становиште о одређеним политичким питањима наведеним у члану 7.40(а). Од оних који су поднијели плат-

форме за опште изборе 1998. године није се захтијевало да поднесе нове платформе. Члан 7.40(б) прописује да ће Одбор за разматрање прегледати платформе како би провјерио да ли се у њима користи хушкачки језик, језик мржње или неки други, што је у супротности са принципима садржаним у Европској конвенцији о људским правима. Члан 7.40(б) даје Привременој изборној комисији дискреционо право да утврди пословник за оцјену платформи. Поред тога, члан 7.40(ц) даје дискреционо право шефу Мисије ОЕБС-а да, након консултације са Привременом изборном комисијом, одлучи о коначном поступку против подносилаца чије се платформе сматрају неприхватљивим.

Коначно, члан 7.50 регулише процес разматрања пријава. Члан 7.50, у суштини, захтијева од Привремене изборне комисије да прегледа пријаве у року од 21 дана од дана завршетка регистрације и да затим донесе одлуку којом ће прихватити или одбити сваку појединачну пријаву. У случају неповољне одлуке, члан 7.75 прописује да подносилац пријаве може уложити жалбу Изборној апелационој поткомисији у року од три (3) дана од дана објављивања одлуке Привремене изборне комисије. Одлука Изборне апелационе поткомисије је коначна.

Ц. Стандард разматрања

Чланом 7.75 установљена је Изборна апелациона поткомисија као апелациони орган које разматра одлуке Привремене изборне комисије. У овом својству, функција Изборне апелационе поткомисије слична је апелационом суду који разматра одлуке првостепеног суда. У складу са традиционалним поимањем правне науке, апелациони орган ће преиначити одлуку првостепеног органа једино ако тај орган направи грешку приликом тумачења закона. Иначе, када првостепени орган има овлашћење да слободно одлучује, његова одлука је обавезујућа за апелациони орган, осим ако није рационално утемељена. Иако апелациони орган може да се не сложи са одлуком првостепеног органа, оно не преиначује одлуку првостепеног органа ако је његова одлука основана. Овај стандард разматрања почива на општој претпоставци да разумни умови могу и да се не сложе, поштујући при томе законску претпоставку да се првостепеном органу честод аје дискреционо право као помоћ у обављању његових дужности.

Дакле, Изборна апелациона поткомисија приклања се одлукама Привремене изборне комисије и неће их преиначити осим ако нису у супротности са законом или немају рационалну основу. Надаље, примјерено је да Изборна апелациона поткомисија поштује одлуке Привремене изборне комисије зато што: (1) Привремена изборна комисија представља полузаконодавни орган састављен од чланова међународне заједнице, представника државе БиХ и њених ентитета и креиран да дефинише изборне циљеве; (2) члан III Анекса 3 Општег оквирног споразума за мир у БиХ даје Привременој изборној комисији дискреционо право да надзире све аспекте изборног процеса, а председавајућем Привремене изборне комисије даје овлашћење да доноси коначне одлуке.

2. Случај странке СРС

Странка СРС образлаже да је испоштвала процедуралне услове из члана 7.35, којима се тражи да изјаву у име странке

Степан Благојевић

СРС потпише председник (или потпредседник) странке. Странка СРС тврди да је њен председник, Никола Поплашен, потписао ту изјаву те да је, према томе, испоштвала члан 7.35. Странка СРС тврди да је Привремена изборна комисија непрописно прекорачила своја овлашћења позивајући се на члан 7.35 као основ за одбијање изјаве коју је потписао председник странке. Ова чињеница је, узета сама за себе, истинита. Међутим, Привремена изборна комисија је прије истека рока за регистрацију, преко свог председавајућег и вршиоца дужности Високог представника обавијестила странку СРС да Привремена изборна комисија неће прихватити изјаву коју је у име странке СРС потписао Никола Поплашен. Поред тога, председавајући Привремене изборне комисије и вршилац дужности Високог представника дали су упутство странци СРС да смијени Николу Поплашена, Мирка Благојевића и Огњена Тадића са руководећих положаја у странци. Странка СРС није смијенила ова лица, нити поднјела другу изјаву коју је у име странке СРС потписао неко други, а не једно од ова три горе поменута лица.

Овдје је питање да ли су поступци Привремене изборне комисије били основани у процедуралном контексту члана 7.35. Изборна апелациона поткомисија такође разматра ово питање у контексту члана III Анекса 3, који Привременој изборној комисији даје дискреционо право да надзире изборни процес, а председавајућем Привремене изборне комисије даје овлашћење да доноси коначне одлуке. Процедурална ограничења члана 7.35 немају превагу над дискреционим

Б. Правила и прописи Привремене изборне комисије

Поглавље 7 Правила и прописа Привремене изборне комисије регулише регистрацију политичких странака, независних кандидата и коалиција. Члан 7.30 прописује одошени процес пријављивања за политичке странке или независне кандидате који су освојили најмање један мандат на претходних изборима. Од таквих политичких странака и независних кандидата само се захтијева да поднесу образак којим потврђују своју наміјеру да учествују на изборима. Члан 7.35 даље захтијева да председник (или потпредседник) неке политичке странке потпише изјаву о понашању потврђујући да ће се та политичка странка придржавати Општег оквирног споразума за мир у БиХ, *Правила и прописи* Привремене изборне комисије и Изборног кодекса понашања.

Поред тога, члан 7.40 захтијева од политичких странака, независних кандидата и коалиција да поднесу платформе у којима изнесу своје становиште о одређеним политичким питањима наведеним у члану 7.40(а). Од оних који су поднели платформе за опште изборе 1998. године није се захтијевало да поднесу нове платформе. Члан 7.40(б) прописује да ће Одбор за разматрање прегледати платформе како би провјерио да ли се у њима користи хушкачки језик, језик мржње или неки други, што је у супротности са принципима садржаним у Европској конвенцији о људским правима. Члан 7.40(б) даје Привременој изборној комисији дискреционо право да утврди послоник за одјену платформе. Поред тога, члан 7.40(ц) даје дискреционо право шефу Мисије ОБСГ-а да, након консултације са Привременом изборном комисијом, одлучи о коначном поступку против подносиоца чије се платформе сматрају неприхватљивим.

Коначно, члан 7.50 регулише процес разматрања пријава. Члан 7.50, у суштини, захтијева од Привремене изборне комисије да прегледа пријаву у року од 21 дана од дана завршетка регистрације и да затим донесе одлуку којом ће прихвати или одбити сваку појединачну пријаву. У случају неповољне одлуке, члан 7.75 прописује да подносилац пријаве може уложити жалбу Изборној апелационој поткомисији у року од три (3) дана од дана објављивања одлуке Привремене изборне комисије. Одлука Изборне апелационо поткомисије је коначна.

Ц. Стандард разматрања

Чланом 7.75 установљена је Изборна апелациона поткомисија као апелациони орган који разматра одлуке Привремене изборне комисије. У овом својству, функција Изборне апелационе поткомисије слична је апелационом суду који разматра одлуке првостепеног суда. У складу са традиционалним поимањем правне науке, апелациони орган ће предначити одлуку првостепеног органа једино ако тај орган направил грешку приликом тумачења закона. Иначе, када првостепени орган има овлашћење да слободно одлучује, тј. када одлука је обавезујућа за апелациони орган, осим ако није рационално утврђена. Иако апелациони орган може да се не сложи са одлуком првостепеног органа, оно не пренајмује одлуку првостепеног органа ако је његова одлука основана. Овај стандард разматрања почиње не општо претпостави да разумни услови могу и да се не сложе, поштујући при томе законску претпоставку да се првостепено

ционо право које има Привремена изборна комисија у обезбјеђењу поузданости изјаве у име неке политичке странке. Дакле, одбијање изјаве коју је потписао Никола Поплашен није неоснована примјена дискреционог права. Примјена оваквог права такође није у супротности са законом, већ је у складу са суштином члана 7.35, а то је, да осигура поуздани завјет у име политичке странке. Због тога што се странка СРС није придржавала услова из писма од 4. октобра 1999. године, Привремена изборна комисија имала је рационалну основу да одбије њену пријаву јер није поднела изјаву потписану у складу са чланом 7.35. Изборна апелациона поткомисија, као орган који разматра одлуке, обавезана је одлуком Привремене изборне комисије, уколико нема показатеља да тој одлуци недостаје рационална основа. Аргумент странке СРС у вези са процедуром не садржи такав показатељ.

Својим другим аргументом странка СРС позива се на основне принципе који се тичу слободе говора и удруживања, како се гарантује Анексима 3 и 4 Општег оквирног споразума за мир у БиХ. Странка СРС тврди да су Никола Поплашен, Мирко Благојевић и Огњен Тадић функционери једне добровољне политичке организације. Странка СРС, као политичка организација, ужива право да се удружије и изражава своје политичке ставове. Странка СРС тврди да је поступак Привремене изборне комисије антидемократски и да овим лицима оспорава њихово заштићено право да учествују у политичким активностима. Нарочито, странка СРС примјећује да претходне санкције против Мирка Благојевића и Огњена Тадића нису резултат њиховог личног понашања којим су се прекршила *Правила и прописи* Привремене изборне комисије или неки други закон. Заправо, странка СРС тврди да је Привремена изборна комисија дјеловала у супротности са демократским принципима и прекршила основна права намијењена обезбјеђивању слободе удруживања и говора.

Овај аргумент странке СРС носи извјесну тежину. Питање је да ли је Привремена изборна комисија непрописно умањила странци СРС права на удруживање и изражавање својих политичких ставова. Демократски форум је мјесто за изражавање свих мишљења, како популарних тако и непопуларних. Став 7.6 прилога на Анекс 3, истиче право појединца и група на оснивање политичких организација „са неопходним правним гаранцијама које им омогућавају да се такмиче на основи једног третмана пред законом и властима”. Према томе, Изборна апелациона поткомисија мора испитати право странке СРС да ужива једнак третман пред законом насупрот изванредним дискреционим овлашћењима датим Привременој изборној комисији Анексом 3.

На почетку, поступак Привремене изборне комисије против странке СРС који је имао за циљ смјену функционера у тој странци може се посматрати као покушај да се некој политичкој странци ограничи слобода говора или да јој се наметне унутрашња структура. Такав поступак задира у домен приватних активности и утиче на основна права на удруживање и изражавање политичких ставова. Поступак председавајућег Привремене изборне комисије и вршиоца дужности Високог представника у овом случају у складу је са овлашћењима које су дате Привременој изборној комисији и стога је за њу обавезујући. Председавајући Привремене изборне комисије је члан Привремене изборне комисије, као што је то и Високи представник (или лице које он овласти). Рестриктивни поступак предузет против Николе Поплашена може се повеза-

Без права на демократију

правом Привремене изборне комисије да инсистира на поузданости изјава у име политичких странака које желе учествовати на општинским изборима. Изјава која се захтијева чланом 7.35, неоспорно је најпоузданији документ којим се политичка странка обавезује да ће поштовати принципе Општег оквирног споразума за мир у БиХ, *Правила и прописи* Привремене изборне комисије, Изборни кодекс понашања, те да ће подржавати имплементацију изборних резултата. У суштини, председник странке се изјавом у име политичке странке завјетује да ће поштовати изборни закон, а Привремена изборна комисија има обавезу да то осигура. Високи представник јед почетком 1999. године, смијенио Николу Поплашена као председника Републике Српске због тога што се као изабрани званичник понашао противно Општем оквирном споразуму за мир у БиХ и имплементацији изборних резултата из 1998. године. Под овим околностима, Привремена изборна комисија имала је рационалну основу да одбије изјаву коју је потписао Никола Поплашен у име странке СРС због тога што понашање Николе Поплашена као изабраног званичника баца значајну сумњу на поузданост његовог завјета у име странке СРС.

На тај начин, аргумент странке СРС у вези са процедуром нема довољно основа да би се преиначила одлука Привремене изборне комисије. Изборна апелациона поткомисија закључује да су председавајући Привремене изборне комисије и вршилац дужности Високог представника, јасно поступајући у име Привремене изборне комисије, примијенили дискре-

ти са претходном санкцијом заснованом на његовом личном понашању којим је, као изабрани званичник, прекршио Општински оквирни споразум за мир у БиХ и Правила и прописе Привремене изборне комисије. Међутим, рестриктиван поступак предузет против Мирка Благојевића и Огњена Тадића није повезан са претходним санкцијама заснованим на њиховом личном понашању којим су прекршили Правила и прописе Привремене изборне комисије. Заправо, Привремена изборна комисија је навела да су ова два лица више пута заредом користиле хушкачки језик да би постакле насиље и дестабилизовале БиХ. Међутим, нема доказа који показују да је неки званични орган казнио Мирка Благојевића или Огњена Тадића за њихове одређене поступке. Као што је претходно изнесено, Привремена изборна комисија имала је рационалну основу за одбијање изјаве коју је потписао Никола Поплашен. Међутим, рестриктиван поступак против Мирка Благојевића и Огњена Тадића нема тако чврсту основу јер не почива на неком званичном доказу о њиховом недоличном личном понашању.

Међутим, рестриктиван поступак Привремене изборне комисије предузет против странке СРС спада у њена широка овлашћења дата Анексом 3, да надзире све аспекте изборног процеса. Поставља се питање да ли је Привремена изборна комисија у извјесној мјери, утицала на личне слободе Николе Поплашен, Мирка Благојевића и Огњена Тадића. Међутим, није пресудно кршење личних слобода ових појединаца. Главно питање у овом случају је да ли је Привремена изборна комисија ускратила странци СРС довољно законских гаранција које јој омогућавају да се такмичи са другим странкама на основи једнаког третмана пред законом. Анекс 3 Општинског оквирног споразума за мир у БиХ, врховни закон, даје Привременој изборној комисији значајну слободу за одлучивање, а председавајућем Привремене изборне комисије овлашћење да доноси коначне одлуке. Привремена изборна комисија је поступила у складу са својим овлашћењима када је одбила изјаву коју је потписао Никола Поплашен и пружила странци СРС могућност да испоштује захтјеве из члана 7.35. Да је странка СРС испоштвала услове из првог писма од 04. октобра 1999. године, имала би право да учествује на општинским изборима, те прилику да се удружије и изражава своје политичке ставове на јавном форуму. Нема доказа који указују да је Привремена изборна комисија директно забранила учешће странке СРС на општинским изборима. Умјесто тога, Привремена изборна комисија је прописно примјенила своја овлашћења кад је одбила изјаву коју је у име странке СРС потписао Никола Поплашен. Поступак привремене изборне комисије против Мирка Благојевића и Огњена Тадића, иако мање оправдан, од другоразредног је значаја за овај случај јер је странка СРС морала смијенити Николу Поплашен са мјеста председника странке како би испунила услове из члана 7.35.

Стога, упркос кршењу личних слобода ове тројице функционера странке СРС, она не може увјерљиво аргументовати да као политичка странка није имала законску гаранцију да учествује на општинским изборима на једнакој основи пред законом и право да се удружије и изражава своје политичке ставове. Имала је законску гаранцију. Да се странка СРС повинувала у овом случају, Привремена изборна комисија одобрила би њену пријаву за регистрацију без икаквог утицаја на право странке СРС да се јавно

органу често даје дискреционо право као помоћ у обављању његових дужности.

Декларација. Изборна Апелациона поткомисија приклања се одлукама Привремене изборне комисије и неће их промијенити осим ако нису у супротности са законом или њеном рационалном основи. Надаље, примјерено је да изборна апелациона поткомисија покушаје одлучити Привремене изборне комисије зато што:

(1) Привремена изборна комисија представља полу-законски орган састављен од чланова конституорне заједнице, представника државе БиХ и њених ентитета и криван да депривира изборне гласаче; (2) члан III Анекса 3 Општинског оквирног споразума за мир у БиХ даје Привременој изборној комисији дискреционо право да надзире све аспекте изборног процеса, а председавајућем Привремене изборне комисије даје овлашћење да доноси коначне одлуке.

2. Општа странка СРС

Странка СРС обраћаје да је испоштвала процедуралне услове из члана 7.35, којима се тражи да изјаву у име странке СРС потпише председник (или потпредседник) странке. Странка СРС тврди да је њен председник, Никола Поплашен, потписао ту изјаву те да је, према томе, испоштвала члан 7.35. Странка СРС тврди да је Привремена изборна комисија неправилно прерадила своја овлашћења позивајући се на члан 7.35 као основу за одбијање изјаве коју је потписао председник странке. Ова изјављивања је, узела сама за себе, истинита. Међутим, Привремена изборна комисија је прије истека рока за регистрацију преко свог председавајућег и вршила дужности Вишег представника обавијестила странку СРС да Привремена изборна комисија није прихватила изјаву коју је у име странке СРС потписао Никола Поплашен. Поред тога, председавајући Привремене изборне комисије и вршилац дужности Вишег представника дали су изјаву странци СРС да смијене Николу Поплашен, Мирка Благојевића и Огњена Тадића са њихових положаја у странци. Странка СРС није смијенила ова лица, нити подијелила другу изјаву коју је у име странке СРС потписао неко други, а не једно од ова три горе поменута лица.

Оваје је питање да ли су поступци Привремене изборне комисије били основани у процедуралном контексту члана 7.35. Изборна апелациона поткомисија такође разматра ово питање у контексту члана III Анекса 3, који Привременој изборној комисији даје дискреционо право да надзире изборни процес, а председавајућем Привремене изборне комисије даје овлашћење да доноси коначне одлуке. Процедурално ограничење члана 7.35 немају праву да дискреционо право Привремене изборне комисије да инсистира на поузданости изјави у име политичких странака које желе учествовати на општинским изборима. Изјаву коју се захтјева чланом 7.35, јавносно је најповољнији документ који се политичка странка обавезује да ће поштовати принципе Општег оквирног споразума за мир у БиХ, Правила и прописе Привремене изборне комисије. Изборни кодекс поставља, те да ће подржавати имплементацију изборних резултата. У суштини, председник странке се обавезује у име политичке странке изјавити да ће поштовати изборни закон, а Привремена изборна комисија има обавезу да то осигура. Вишег представник је, почетком 1999. године, смијенио Николу Поплашен као председника Републичке Српске због тога што се као изабрани званичник понашао противно Општинском оквирном

Без права на слободан избор

удружује, да изражава своје политичке ставове на јавном форуму и коначно, да учествује на општинским изборима под суштински једнаким условима. Истина је да је Привремена изборна комисија наметнула одређене рестрикције странци СРС, али Изборна апелациона поткомисија сматра да су ове рестрикције имале рационалну основу те, стога, Изборна апелациона поткомисија не може преиначити одлику Привремене изборне комисије. Осим тога, пошто је Привремена изборна поткомисија имала рационалну основу да одбије изјаву коју је потписао Никола Поплашен, Привремена изборна комисија није неправно третирала странку СРС. Прописна примјена дискреционог права допушта разлике у третману, и све док је та разлика у третману разумна, не може се рећи да је третман неравноправан.

Укратко, рестриктиван поступак Привремене изборне комисије да одбије изјаву коју је потписао Никола Поплашен и наредба Привремене изборне комисије да се смијене Никола Поплашен, Мирко Благојевић и Огњен Тадић са функција у странци, имали су утицај на личне слободе ових појединаца. Међутим, одлука Привремене изборне комисије представљала је разумну примјену њених овлашћења како би се обезбједила поузданост зајета коју је у име странке СРС потписао њен председник. Овај рестриктиван поступак није резултирао неравноправним третманом странке СРС пред законом, јер, да га је странка СРС испоштвала, била би у могућности учествовати на општинским изборима и, према томе, представити свој политички програм на јавном форуму. У складу с тим, Изборна апелациона поткомисија приклања се одлуци Привремене изборне комисије. Коначно, Привремена изборна комисија сноси одговорност за свеобухватни утицај своје одлуке на демократски процес.

3. Случај странке ССРС

Становиште странке ССРС о овом случају је: (1) предсједавајући Привремене изборне комисије прекорачио је своја овлашћења тражећи смјену Предрага Лазаревића као предсједника странке, и (2) странка ССРС није могла према Закону Републике Српске о организацији политичких странака законито смијени Предрага Лазаревића као свога предсједника без претходног дјеловања Високог представника. Питање је да ли је Привремена изборна комисија непрописно одбила пријаву странке ССРС. Основа за одбијање пријаве странке ССРС је у чињеница да странка ССРС није смијенила Предрага Лазаревића са функције предсједника странке. У августу 1998. године, у случају број 98-ГЕ-35, Изборна апелациона поткомисија скинула је Предрага Лазаревића са кандидатске листе Српске коалиције зато што је створио атмосферу напетости према Исламској вјерској заједници у току демонстрација на мјесту гдје је била џамија у Бања Луци. У то вријеме, Предраг Лазаревић био је предсједник Српске странке Крајине и Посавине (ССКиП), претече странке ССРП. Под овим околностима, Привремена изборна комисија имала је рационалну основу да одбије изјаву коју је потписао Предраг Лазаревић у име странке ССРС зато што је понашање Предрага Лазаревића као предсједника раније странке и кандидата за изборну функцију у значајној мјери бацило сумњу на завјет који је дао у име странке ССРС.

Изборна апелациона комисија не налази увјерљивим становиште странке ССРС. Прво, као што је претходно размотрено, Привремена изборна комисија задржава дискреционо право да одбије изјаву коју је потписао предсједник странке, уколико постоји разумна основа да се завјет сматра непоузданим. Захтјев предсједавајућег Привремене изборне комисије и вршиоца дужности Високог представника да се смијени Предраг Лазаревић као предсједник странке ССРС обавезујући је за Привремену изборну комисију и представљао је прописну примјену овлашћења датих чланом 3 Анекса III да надзире све аспекте изборног процеса. Такав рестриктиван поступак против странке ССРС био је неопходан како би се обезбједио завјет у име странке ССРС који би Привремена изборна комисија могла сматрати поузданим. Стога, неоснована је тврдња странке ССРС да предсједавајући Привремене изборне комисије није имао овлашћење да наметне овај рестриктиван поступак односно да је непрописно прекорачио своја овлашћења одређујући санкцију за коју није имао пуномоћ на основу одлуке број 98-ГЕ-35.

Друго, странка ССРС тврди да није могла законито извршити смјењивање Предрага Лазаревића у складу са Законом Републике Српске о организацији политичких странака, а да га претходно не смијени Високи представник. Странка ССРС не цитира ниједну одређену одредбу из Закона Републике Српске о организацији политичких странака као подршку овом аргументу. Изборна апелациона поткомисија не може наћи ниједну одредбу у овом закону која подржава ову тврдњу странке ССРС. Осим тога, странка ССРС погрешно тумачи одлуку Изборне апелационе поткомисије у случају број 98-ГЕ-35. У тој одлуци, Изборна апелациона поткомисија препоручила је да Високи представник смијени Предрага Лазаревића са страначке функције, али ни на који начин није Високом представнику наредила да изврши смјењивање, јер Изборна апелациона поткомисија нема таква

овлашћења над Високим представником. Стога, препорука Изборне апелационе поткомисије Високом представнику није законски обавезујућа. То што Високи представник није смијенио Предрага Лазаревића са његове функције у странци никако не служи као одбрана за пропуст странке ССРС да испоштује рестриктивни поступак који је против странке ССРС наредио предсједавајући Привремене изборне комисије и Високи представник, као што је изнесено у њиховом писму од 04. октобра 1999. године. То писмо је појаснило да се странка ССРС није могла поуздати у Предрага Лазаревића да у име странке ССРС потпише изјаву као знак испуњавања услова из члана 7.35. Уистину, странка ССРС је могла предузети кораке да смијени Предрага Лазаревића са његове страначке функције, а недјеловање Високог представника није законски спријечавало странку ССРС да смијени Предрага Лазаревића као предсједника странке.

Укратко, изборна апелациона поткомисија не налази да су аргументи странке ССРС увјерљиви. Одлука Привремене изборне комисије да одбије пријаву странке ССРС заснива се на пропусту странке ССРС да смијени Предрага Лазаревића са мјеста предсједника странке ССРС. Рестриктивни поступак који су против странке ССРС наметнули предсједавајући Привремене изборне комисије и вршилац дужности Високог представника био је неопходан како би се осигурао завјет у име странке ССРС који би Привремена изборна поткомисија могла сматрати поузданим. Овај поступак је био разумна примјена дискреционог права Привремене изборне комисије. Пошто странка ССРС није поднијела изјаву у складу са чланом 7.35, Привремена изборна поткомисија прописно је одбила њену пријаву. У складу с тим, као орган за разматрање, Изборна апелациона поткомисија приклања се одлуци Привремене изборне комисије да одбије пријаву странке ССРС, пошто та одлука има рационалну основу.

Укратко, Изборна апелациона поткомисија не налази да су аргументи странке ССРС увјерљиви. Одлука Привремене изборне комисије да одбије пријаву странке ССРС заснива се на пропусту странке ССРС да смијени Предрага Лазаревића са мјеста предсједника странке ССРС. Рестриктивни поступак који су против странке ССРС наметнули предсједавајући Привремене изборне комисије и вршилац дужности Високог представника био је неопходан како би се осигурао завјет у име странке ССРС који би Привремена изборна поткомисија могла сматрати поузданим. Овај поступак је био разумна примјена дискреционог права Привремене изборне комисије. Пошто странка ССРС није поднијела изјаву у складу са чланом 7.35, Привремена изборна поткомисија прописно је одбила њену пријаву. У складу с тим, као орган за разматрање, Изборна апелациона поткомисија приклања се одлуци Привремене изборне комисије да одбије пријаву странке ССРС, пошто та одлука има рационалну основу.

Одлука

Прво - Одбија се жалба странке СРС, а потврђује се одлука Привремене изборне комисије којом је странци СРС одбијена њена пријава.

Друго - Одбија се жалба странке ССРС, а потврђује се одлука Привремене изборне комисије којом је странци ССРС одбијена њена пријава.

Судија Finn Lynghjem

Без права на права

Одлука

Прво - Одбија се жалба странке СРС, а потврђује се одлука Привремене изборне комисије којом је странци СРС одбијена њена пријава.

Друго - Одбија се жалба странке ССРС, а потврђује се одлука Привремене изборне комисије којом је странци ССРС одбијена њена пријава.

Судија Finn Lynghjem

ИСТРАЈНИ У БОРБИ ЗА НАША ПРАВА

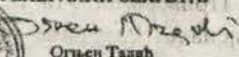

Привремена изборна комисија је у последњој верзији Привремених правила и прописа уврстила члан у којим се свим странкама којима је раније забрањено учешће на изборима та забрана продужава. Српски радикали и поред тога нису одустали од својих захтјева.

ПРИВРЕМЕНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА Сарајево

Упознати смо са чланом 402 изборних Правила и прописа Привремене изборне комисије.

Захтевамо да нам пре истека рока за регистрацију странака упутите тумачење овог члана како бисмо знали да ли је Српској радикалној странци Републике Српске онемогућено учешће на изборима заказаним за 11. новембар 2000. године.

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР
Огњен Тадић

 СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ Извршни одбор Бањалука, Св.Стефана Марковића 11 • Телефон: (078) 48-746, Тел/факс: (078) 38-88	
Број: 1606/2000	
Датум: 14.06.2000	
ПРИВРЕМЕНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА Сарајево	
Упознати смо са чланом 402 изборних Правила и прописа Привремене изборне комисије. Захтевамо да нам пре истека рока за регистрацију странака упутите тумачење овог члана како бисмо знали да ли је Српској радикалној странци Републике Српске онемогућено учешће на изборима заказаним за 11. новембар 2000. године.	
ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР Огњен Тадић	
	

Члан 402. је дискриминаторски

ПОКУШАЈ АНИМИРАЊА ЕВРОПСКЕ ЈАВНОСТИ

ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА БЕЗБЕДНОСТ И САРАДЊУ У ЕВРОПИ

Госпођа Бенита Фереро-Валднер, председавајући

Ваша екселенцијо,

Тренутно у Републици Српској и Федерацији Босни и Херцеговини траје процес регистравања политичких субјеката за предстојеће опште изборе заказане за 11. новембар 2000. године. Председник Привремене изборне комисије амерички амбасадор Роберт Бери најавио је поновну забрану учешћа на изборима Српској радикалној странци Републике Српске.

Желимо да Вас обавестимо шта под плаштом Организације за безбедност и сарадњу у Европи раде међународни службеници. Они су кривци што је демократизација у Босни и Херцеговини извргнута руглу и предмет ироничних коментара.

Мисија за Босну и Херцеговину Организације за безбедност и сарадњу у Европи користећи изборна Правила и прописе врши насиље над људима и идејама.

Резултат процеса демократизације у Републици Српској и Федерацији Босни и Херцеговини, а који се води под окриљем Организације за безбедност и сарадњу у Европи изгледа бедно. Више од 1.000.000 људи је остало без права да се кандидује на изборима зато што су избеглице. Забрањене су две парламентарне политичке странке - Српска радикална странка Републике Српске и Српска странка Републике Српске. Двоструки стандарди се непрестано примењују, нпр: у општинама у којима су вољом народа власт делили српски радикали и Српске демократска странка Бери је наредио да у власт уђу и његове странке (коалиција „Слога“). Супротно томе у републичкој извршној власти сву власт чини само Коалиција „Слога“ (Додикова влада) иако они имају мање посланика него што то имају друге странке заједно, а међу којима је и наша странка. Амбасадори Бери и Петрич потпуно су блокирали имплементацију резултата последњих општих избора из 1998. године. Још увек имамо владу која није обновила свој легитимитет. Одлукама међународних службеника са функција су уклоњени председник Републике Српске Никола Поплашен, десетине непосредно изабраних посланика из парламената Републике Српске, Федерације Босне и Херцеговине и Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине. Једног посланика из парламента Републике Српске прво су сменили па после вратили зато што се по њиховим мерилима поправио. У Републици Српској и Федерацији Босне и Херцеговине са функција је уклоњено више од стотину локалних функционера - одборника, председника општина, чланова локалних влада, директора и функционера јавних установа.

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Извршни одбор

Бана Лука, Свистозара Марковића Ц • Телефон: (078) 48-740, Тел/факс: (078) 38-886

Број: 5-06/2000
 Датум: 4. 06. 2000

ср/а

ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА БЕЗБЕДНОСТ И САРАДЊУ У ЕВРОПИ
 Госпођа Бенита Фереро-Валдлер, председавајућа

Ваша екселенцијо,

Тренутно у Републици Српској и Федерацији Босни и Херцеговини траје процес регистрација политичких субјеката за предстојеће опште изборе заказане за 11. новембар 2000. године. Председник Привремене изборне комисије амерички амбасадор Роберт Бери најјавно је понову забрану учешћа на изборима Српској радикалној странци Републике Српске.

Желимо да Вас обавестимо шта под поштом Организације за безбедност и сарадњу у Европи ради међународних службеници. Они су кривци што је демократизација у Босни и Херцеговини изгубила рутлу и предмет ироничних коментара.

Мисија за Босну и Херцеговину Организације за безбедност и сарадњу у Европи користећи изборна Правила и процес врши насиље над људима и идејама.

Резултат процеса демократизације у Републици Српској и Федерацији Босни и Херцеговини, а који се води под окриљем Организације за безбедност и сарадњу у Европи изгледа бедно. Више од 1.000.000 људи је остало без права да се кандидује на изборима зато што су избеглине. Забрањене су две парламентарне политичке странке - Српска радикална странка Републике Српске и Српски странка Републике Српске. Двоструки стандарди се непрестано примењују, нпр. у општинама у којима су вољом народа власт добили српски радикали и Српске демократске странке Бери је наредно да у власт уђу и његове странке (коалиција "Слога"). Супротно томе у републичкој извршној власти сву власт чини само Коалиција "Слога" (Додикова влада) иако они имају мање посланика него што то имају друге странке заједно, а међу којима је и наша странка. Амбасадори Бери и Петрич потпуно су блокирали имплементацију резултата последњих општих избора из 1998. године. Још увек имамо владу која није обновила свој легитимитет. Одлукама међународних службеника са функција су уклоњени председници

Инструментализовани ОЕБС

Представници Српске радикалне странке Републике Српске уклоњени су са представничких функција мада никада нису учествовали у власти па тако нису ни били у прилици да учине неки прекршај Дејтонског мировног споразума. Уклоњени су ради критиковања владајућег режима и међународних службеника који врше реалну власт. Неколицини људи, међу којима сам и ја, трајно је забрањено политичко деловање. То значи да имамо трајан губитак људских и грађанских права и слобода чиме је Босна и Херцеговина постала прва земља која је након буржуарске револуције обновила грађанску дискриминацију.

Било је случајева (смена посланика Ђуре Кончара) да посланик буде смењен због нечега што се десило 500 километара далеко од њега и о чему не само да он није имао појма него и било ко други из наше странке. Тај принцип колективне одмазде је добро познат на овим просторима - Јеврејима, Србима и антифашистима. У време Хитлерове владавине он био писано, а данас је неписано правило. Питамо се да ли нас кажњавају индивидуално или колективно. Оно што се ради српском народу и Српској радикалној странци је нешто већ виђено - у време расних и политичких прогона.

И других примера кршења демократских принципа и Дејтонског споразума има скоро стотину. И на војном и на цивилном плану.

За четири године мандата Привремене изборне комисије избори су одржани пет пута. Сваки пут њихови резултати били су, у већој или мањој мери, фалсификовани.

Организовали су три врсте фалсификата.

Прво, привременим изборним прописима форсирали странке које су по њиховом политичком укусу. То чине путем образаца о расподели мадната, који је на свим досадашњим изборима био различит. Драстичан случај, који је иначе створен да би директну штету нанео Српској радикалној странци Републике Српске, је стварање Радикалне странке Републике Српске. Привремена изборна комисија је направила странку са скоро идентичним називом да би збунила наше гласаче. Подсећам Вас да наш гласачки листић изгледа као телефонски именик и у том мноштву назива изузетно се тешко снаћи. Захваљујући томе, Радикална странка Републике Српске је са само 27.000 гласова добила један мандат у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине. Насупрот томе наша странка је са 130.000 гласова добила само два мандата у истом дому. О каквом облику фалсификата се ради најбоље говори и чињеница да је на протеклим изборима Радикална странка Републике Српске добила само 3977 гласова. Подсећам Вас да је на тим изборима Српској радикалној странци било забрањено учешће тако да гласачи нису могли направити забуну због сличности назива.

Друго, небројеним врећама са гласачким листићима које долазе из иностранства и над којима нико нема стварну контролу Привремена изборна комисија изборне резултате прилагођава својој вољи (на последњим општим изборима одржаним 1998. године у врећама се налазило - за Републику Српску - око 300.000 листића. То је за наше услове изузетно много, а тачан број нажалост није могуће утврдити јер се битно разликују извештаји Привремене изборне комисије и страначких посматрача).

Треће, Привремена изборна комисија post festum мења изборна правила. Мењање правила понекад траје и по пар месеци; због тога изборни резултати нису познати јавности дуго након дана гласања (1998. године резултате смо чекали два месеца, а укупно бирачко тело у Босни и Херцеговини је око 2,5 милиона гласача). Гласачи гласају за кандидата за неку функцију, а после избора се испостави да је његова функција нешто сасвим различито. У суштини, кандидати који су победили на изборима, а нису по укусу службеника међународних организација, након избора остају без стварне власти. Тако је пре избора функција председника Републике Српске подразумевала да председник може да постави, именује и смењује генерале Војске Републике Српске, а након избора то право више није имао. Најдрастичнији је пример у Брчком. Тамо је амерички амбасадор Роберт Фаранд сам изабрао скупштину, а таква скупштина је изабрала владу по издиктираном списку који је написао опет Фаранд.

Све набројано у Републици Српској и Федерацији Босни и Херцеговини ствара потпуно несношљиву климу. До сада је почињено најмање шест атентата или покушаја атентата којима се може приписати политичка позадина. Наша два истакнута члана су убијена из политичких мотива. Рада Радовића је пре скоро три године, у месту Билећа, убио припадник странке Биљане Плавшић, иначе високи полицијски службеник. Другог припадника странке Крсту Мичића, изабраног одборника у општини Лопаре, у сред дана, на улици, из ватреног оружја убио је

припадник америчких јединица СФОР-а. Мичић је био не-наоружан и ничим није изазвао своју смрт. То се десило пре више од годину дана. Ни за једно ни друго убиство још увек нико није кажњен.

Привремена изборна комисија спроводи и подстиче терор и на друге начине. Намерно изазивају незадовољство странака како би странке направиле нешто незаконито што би послужило за њихову дискредитацију и дисквалификацију, као што је својевремено чињено у Латинској Америци. На срећу наш народ није склон тероризму и српски радикали се противе било каквом облику тероризма.

Ваша екселенцију,

Српска радикална странка Републике Српске је једна од највећих странака у Републици Српској. По броју посланика је на другом месту. Досадашњи изборни резултати и озбиљна аналитичка проучавања говоре да нашу политику подржава више од 25% гласачког тела које је живи у Републици Српској. Нашој странци је онемогућен политички рад путем забране учешћа на изборима. Ричард Холбрук је током једне од својих посета изјавио да странка треба бити забрањена и тако је и учињено. Амбасадор Бери је странци поставио нерихватљиве услове. Тражио је да руководство странке смени председника странке Николу Поплашена, председника извршног одбора Мирка Благојевића, већи број чланова Извршног одбора, и мене као генералног секретара странке. Од странке је тражено и да се јавно стави на страну оних који подржавају акције НАТО-а и притиске које НАТО врши на Савезну Републику Југославију. Српска радикална странка Републике Српске није пристала на такве услове. Истакнути представници странке због тога су прогоњени, забрањен им је политички рад, отпуштани су са посла, а против једног броја се воде и монтирани судско-политички процеси. Када смо се жалили због забране учествовања на изборима одговорено нам је да смо у праву, али да то није битно (Одговорено је: "Рестриктиван поступак Привремене изборне комисије да одбије изјаву коју је потписао Никола Поплашен и наредба Привремене изборне комисије да се смене Никола Поплашен, Мирко Благојевић и Огњен Тадић са функција у странци имали су утицај на личне слободе ових појединаца", из одлуке судија Изборне апелационе подкомисије). И поред тога Изборна апелациона подкомисија је потврдила одлуку о забрани. То се не може оправдати било којим чланом Дејтонског споразума.

Наша странка је од свог настанка увек деловала као опозициона странка. Нисмо учествовали у ни у једној криминалној афери. Оштро смо критиковали такво понашање и током и после рата. Председник Поплашен, због низа аргумената, а који говоре и криминалним и корупционашким радњама владе Милорада Додика, није хтео да на његовој функцији задржи Милорада Додика (према последњим анализама влада Милорада Додика у само неколико афера - проневера пореза у Нафтној индустрији, штетни уговори у телекомуникацијама, црно тржиште цигарета, кафе и алкохола, оштетила је буџет

Републике Српске за више од 447 милиона ДМ). Вестендорп и Бери су штитили Додика и потпуно супротно Дејтонском мировном споразуму, употребили су страну војну силу и спречили председника Поплашена да своју функцију врши у пуном обиму.

Ми смо уверени да се разлог за прогоњење Српске радикалне странке налази у томе што отворено критикујемо антидејтонске одлуке и антидемократско понашање, као и криминал и корупцију. Да смо у праву потврђује и њихово сопствено признање у Бриселу, на последњем састанку Савета за имплементацију мира, где је високи представник Петрич сам оптужио владу коју је он поставио и коју одржава на власти да није способна да обавља јавне послове.

Сматрамо да би повољан излаз из овакве ситуације било усвајање Сталног изборног закона. То је и обавеза утврђена Дејтонским мировним споразумом. Данас, након пет година од потписивања тог споразума избори се одвијају по привременим Правилима и прописима.

Српска радикална странка Републике Српске жели да избори буду демократски и поштени.

На крају, љубазно Вас молимо да јавно оцените изјаву високог представника Петрича дату приликом прославе Академије ликовних уметности у Сарајеву рекао да је он (Петрич) симбол повратка Аустрије у Босну и Херцеговину након више од осамдесет година од њеног одласка из Босне и Херцеговине. Уверен сам да сте свесни свих могућих импликација овакве изјаве.

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

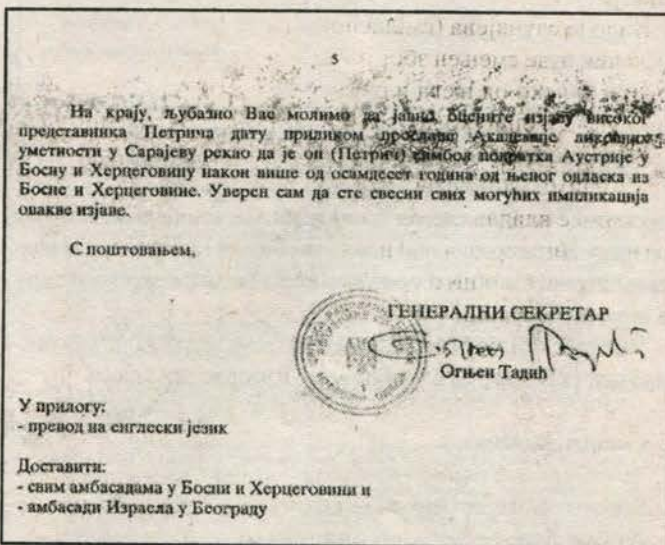
Огњен Тадић

У прилогу:

- превод на енглески језик

Доставити:

- свим амбасадама у Босни и Херцеговини и
- амбасади Израела у Београду

Фердинанд Петрич

НА ДЕМОКРАТСКЕ ЗАХТЕВЕ НЕДЕМОКРАТСКИ ОДГОВОР

Provisional Election Commission
Organization for security and Co-operation in Europe
Mission to Bosnia and Herzegovina
Office of the Chairman

19. јуни 2000. године

Огњен Тадић
Генерални секретар
Српска радикална странка

Поштовани господине Тадићу,

Овим одговарам на Ваше питање у погледу тумачења Члана 402. Правила и Прописа Привремене изборне комисије.

Ово правило спречава СРС да изврши овјеру за новем-

КО ЈЕ НАДЛЕЖАН ЗА ЗАШТИТУ ДЕМОКРАТИЈЕ?

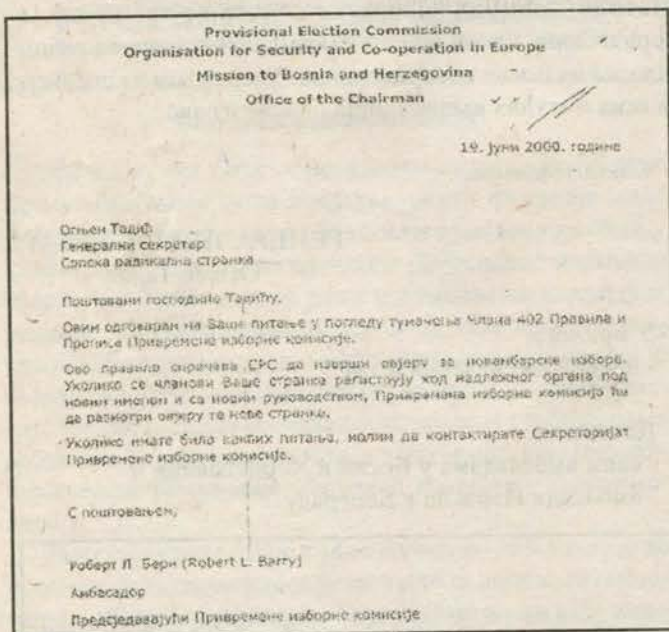
КАНЦЕЛАРИЈА ОМБУДСМАНА
Господин Френк Ортон, омбудсман
Сарајево

Познато Вам је да је у Републици Српској и Федерацији Босни и Херцеговини у току процес регистровања странака за изборе који су заказани за 11. новембар 2000. године.

Српској радикалној странци Републике Српске и Српској странци Републике Српске је и на овим изборима забрањено учешће. То је учињено путем члана 402 Правила и прописа Привремене изборне комисије.

Такве одлуке Привремене изборне комисије су потпуно неприхватљиве са становишта демократских принципа и демократске процедуре. Посебно због тога што је Српске радикална странка на свим досадашњим изборима била легитимисана као представник грађана.

Посебно треба истаћи и то да је Српска радикална странка Републике Српске од свог настанка била у опозицији. Значи на било који начин није могла учествовати у бројним аферама криминалне позадине или у појавама које се могу означити као државни тероризам. Однос наше странке према Дејтонском мировном споразуму од почетка је био јасан. Да смо били у прилици да утичемо на његово усвајање сиг-

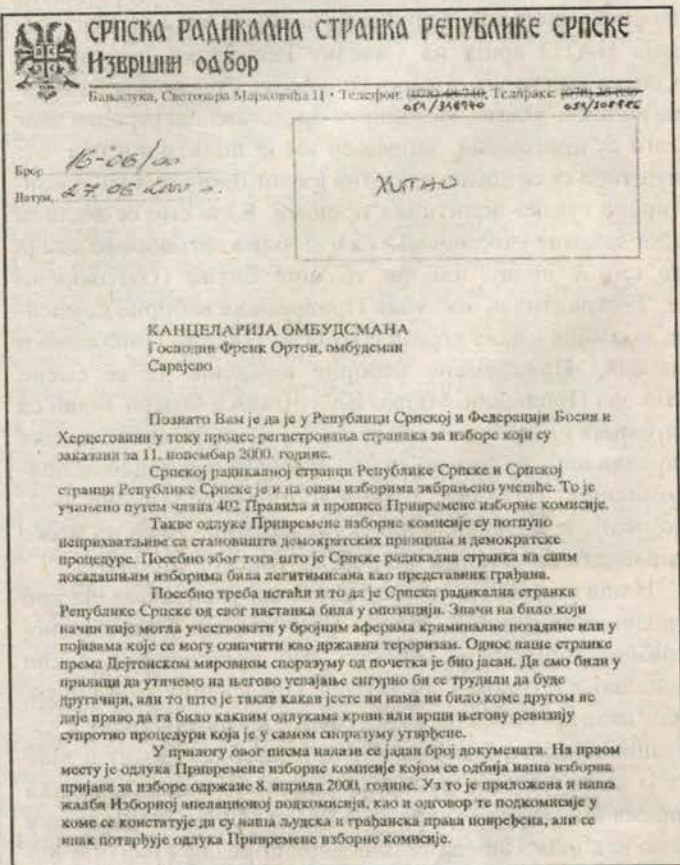
Неприхватљиви ултиматуми

барске изборе. Уколико се чланови Ваше странке региструју код надлежног органа под новим именом и са новим руководством, Привремена изборна комисија ће да размотри овјеру те нове странке.

Уколико имате било каквих питања, молим да контактирате Секретаријат Привремене изборне комисије.

С поштовањем,

Роберт Л. Бери (Robert L. Barry)
Амбасадор
Председавајући Привремене изборне комисије

Чему служи омбудсман

ОМБУДСМАН У ФУНКЦИЈИ КРШЕЊА ЉУДСКИХ ПРАВА

УРЕД ОМБУДСМАНА ЗА ЉУДСКА ПРАВА
ЗА БОСНУ И ХЕРЦЕГОВИНУ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Извршни одбор
Светозара Марковића Ц
78000 БАЊА ЛУКА

Сарајево, 28. јуни 2000.

урно би се трудили да буде другачији, али то што је такав какав јесте ни нама ни било коме другом не даје право да га било каквим одлукама крши или врши његову ревизију супротно процедури која је у самом споразуму утврђене.

У прилогу овог писма налази се јадан број докумената. На првом месту је одлука Привремене изборне комисије којом се одбија наша изборна пријава за изборе одржане 8. априла 2000. године. Уз то је приложена и наша жалба Изборној апелационој подкомисији, као и одговор те подкомисије у коме се констатује да су наша људска и грађанска права повређена, али се ипак потврђује одлука Привремене изборне комисије.

У међувремено ми смо писали на бројне адресе. Вашој пажњи препоручујемо писмо које смо упутили госпођи Бенити Фереро Валднер, председавајућем Организације за безбедност и сарадњу у Европи.

Када смо сазнали за члан 402 тражили смо да Привремена изборна комисија да аутентично тумачење тог члана. У одговору стоји да је нашој странци забрањено учешће на изборима и да на изборе можемо изаћи само уколико променимо име и руководство. Прилажемо и ту преписку.

У прилогу се такође налази једно писмо које говори о карактеру и политичкој оријентацији људи којима се оспорава учешће на изборима. Оно датира из протеклог рата и пример је поштовања законитости, људских и грађанских права и слобода, као и ратног и хуманитарног права. Данас смо у ситуацији да су негативци из поменутог писма миљеници међународних службеника чиме се проблеми нашег народа продавају.

Надамо се да ћете у поменутим документима пронаћи довољно разлога да поступке Привремене изборне комисије санкционишете и одбаците као неприхватљиве чиме ћете

EB/c10mod.b

Наша ознака PE 00651/00

Поштована господо,

Овим потврђујем приспијеле Вашег писма од 27. јуна 2000. године.

У одговору бих прво истакао да је Уред омбудсмана установљен у оквиру Анекса 6 Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини (у даљем тексту Споразум) који су прихватиле Република Босна и Херцеговина, Федерација Босна и Херцеговина и Република Српска.

Улога омбудсмана је да надгледа обавезе којих су горе

OFFICE OF THE HUMAN RIGHTS
OMBUDSPERSON
FOR BOSNIA AND HERZEGOVINA

URED OMBUDSMANA ZA
LJUDSKA PRAVA
ZA BOSNU I HERCEGOVINU

SRPСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Извршни одбор
Светозара Марковића Ц
78000 БАЊА ЛУКА

Сарајево, 28. јуни 2000.

EB/c10mod.b

Наша ознака PE 00651/00

Поштована господо,

Овим потврђујем приспијеле Вашег писма од 27. јуна 2000. године.

У одговору бих прво истакао да је Уред омбудсмана установљен у оквиру Анекса 6 Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини (у даљем тексту Споразум) који су прихватиле Република Босна и Херцеговина, Федерација Босна и Херцеговина и Република Српска.

Улога омбудсмана је да надгледа обавезе којих су горе наведеног Стране Анекса 6 прихватиле. Ова функција се спроводи разматрајући жалби које су достављене омбудсману и којима се наводе одређене или нове повреде права гарантованих Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода (у даљем тексту "Конвенција") и њених Протокола или дискриминација у уживању права и слобода наведених у међународним споразумима наведеним у додатку Анекса 6.

Жалба се стога може разматрати само уколико је усмерена против једне или више Страна Анекса 6 Споразума у Босни и Херцеговини (тј. Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске).

Из Ваше жалбе потврђује се да се жалите због одлуке Привремене изборне комисије, однако Изборне апелационе комисије о одбијању Ваше пријаве за регистрацију за изборе у Босни и Херцеговини 11. новембра 2000. године.

У одговору се позивам на Одлуку Дома за људска права у предмету Адаман Сулјановић, Едита Џиле и Азима Лелић у којој су се жалбе поводом односиле на спровођење избора у Босни и Херцеговини, а у којој је Дом саопштио да активности ОУСЕ-а у вези избора (према Анексу 3 Опћег оквирног споразума) нису у домену одговорности пописаних Споразума. Дом је закључио да су дјела која су предмет жалби стога ван компетенције Дома по Члану II и VIII (1) Анекса 6 Споразума (*mutatis mutandis*, предмети бр. CH/92/230 и CH/98/231, Адаман Сулјановић, Едита Џиле и Азим Лелић против Босне и Херцеговине и Републике Српске, одлука о прихватљивости ураћена 14. маја 1998. године, став. 41 и 42).

У међувремено ми смо писали на бројне адресе. Вашој пажњи препоручујемо писмо које смо упутили госпођи Бенити Фереро Валднер, председавајућем Организације за безбедност и сарадњу у Европи.

Када смо сазнали за члан 402 тражили смо да Привремена изборна комисија да аутентично тумачење тог члана. У одговору стоји да је нашој странци забрањено учешће на изборима и да на изборе можемо изаћи само уколико променимо име и руководство. Прилажемо и ту преписку.

У прилогу се такође налази једно писмо које говори о карактеру и политичкој оријентацији људи којима се оспорава учешће на изборима. Оно датира из протеклог рата и пример је поштовања законитости, људских и грађанских права и слобода, као и ратног и хуманитарног права. Данас смо у ситуацији да су негативци из поменутог писма миљеници међународних службеника чиме се проблеми нашег народа продавају.

Надамо се да ћете у поменутим документима пронаћи довољно разлога да поступке Привремене изборне комисије санкционишете и одбаците као неприхватљиве чиме ћете Српску радикалну странку Републике Српске ослободити од репресије и прогона које над њом врше поједини међународни службеници.

Искрено смо уверени да ћемо што пре имати прилику да се сусретнемо са Вама.

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

Огњен Тадић

Желим само елементарна права

Српску радикалну странку Републике Српске ослободити од репресије и прогона које над њом врше поједини међународни службеници.

Искрено смо уверени да ћемо што пре имати прилику да се сусретнемо са Вама.

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

Огњен Тадић

Немоћ добро плаћених страних службеника

ПОНОВНА ЗАБРАНА

Српска радикална странка Републике Српске је поднела уредну пријаву за изборе заказане за 11. новембар 2000. године и тиме испунила све услове за своје учешће на изборима. И поред тога уследила је нова одлука о одбијању наше пријаве.

наведене Стране Анекса 6 прихватиле. Ова функција се спроводи разматрањем жалби које су достављене омбудсману у којима се наводе очигледне или наводне повреде права гарантованих Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода (у даљем тексту „Конвенција“) и њених Протокола или дискриминација у уживању права и слобода назначених у међународним споразумима наведеним у додатку Анекса 6.

Жалба се стога може разматрати само уколико је усмјерена против једне или више Страна Анекса 6 Споразума у Босни и Херцеговини (тј. Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске).

Из Ваше жалбе произилази да се жалите због одлуке Привремене изборне комисије, односно Изборне апелационе комисије о одбијању Ваше пријаве за регистрацију за изборе у Босни и Херцеговини 11. новембра 2000. године.

У одговору се позивам на Одлуку Дома за људска права у предмету Аднан Суљановића, Едите Чишић и Асима Лелића у којој су се жалбе подносиоца односиле на спровођење избора у Босни и Херцеговини, а у којој је Дом нашао да активности ОСЦЕ-а у вези избора (према Анексу 3 Опћег оквирног споразума) нису у домену одговорности потписника Споразума. Дом је закључио да су дјела која су предмет жалби стога ван компетенције Дома по члану II и VIII (I) Анекса 6 Споразума (*mutatis mutandis*, предмети бр. СН/98/230 и СН/98/231, Аднан Суљановић, Едита Чишић и Асим Лелић против Босне и Херцеговине и Републике Српске, одлука о прихватљивости уручена 14. маја 1998. године, став, 41 и 42).

Аналогно наведеном, обзиром да су Привремена изборна комисија и Изборна апелациона подкомисија основане од стране ОСЦЕ-а произилази да је Ваша жалба у вези активности ових комисија ван компетенције Уреда Омбудсмана *ratione personae*.

Уколико, и након што сте размотрили горе наведено и приложени материјал, ипак одлучите уложити жалбу омбудсману у прилогу Вам достављамо образац жалбе, обавијест подносиоцима жалбе и упуте особама које попуњавају образац жалбе. Молим да се у евентуалној будућој кореспонденцији позовете на горе наведени број.

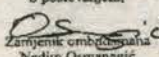
С поштовањем,

Замјеник омбудсмана
Недим Османагић

Прилог:
образак жалбе
упуте подносиоцима жалбе
обавијест

Analogno navedenom, obzиром да су Привремена изборна комисија и Изборна апелациона подкомисија основане од стране ОСЦЕ-а произилази да је Ваша жалба у вези активности ових комисија ван компетенције Уреда Омбудсмана *ratione personae*.

Уколико, и након што сте размотрили горе наведено и приложени материјал, ипак одлучите уложити жалбу омбудсману у прилогу Вам достављамо образац жалбе, обавијест подносиоцима жалбе и упуте особама које попуњавају образац жалбе. Молим да се у евентуалној будућој кореспонденцији позовете на горе наведени број.

С поштовањем,

Замјеник омбудсмана
Недим Османагић

Прилог:
образак жалбе
упуте подносиоцима жалбе
обавијест

Османагић ни по бабу ни по амбицима

Provisional Election Commission
Organization for security and Co-operation in Europe
Mission to Bosnia and Herzegovina
Office of the Chairman

20. јули 2000. године

Српска радикална странка Републике Српске
Светозара Марковића Ц, Бања Лука

Одговорним лицима!

Обавјештавам вас да је Привремена изборна комисија, 14. јула, донијела одлуку да одбије ваш захтјев за овјеру учешћа, који је 4. јула поднијела Српска радикална странка Републике Српске.

Члан 402. Правила и пројиса ПИК-а наводи да „било која политичка странка, чија прелиминарна регистрација није одобрена због кршења Правила и пројиса Привремене изборне комисије, не може бити овјерена за учешће на изборима у складу са овим Правилима и пројисима. Истио ипак, било која политичка странка, чија је регистрација понишћена одлуком Изборне апелационе подкомисије, не може бити овјерена у складу са овим Правилима и пројисима“.

Provisional Election Commission
Organization for security and Co-operation in Europe
Mission to Bosnia and Herzegovina
Office of the Chairman

20 July 2000

Serb Radical Party of the Republika Srpska
Svetozara Markovića C, Banja Luka

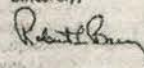
To whom it may concern

This letter is to inform you that on 14 July the Provisional Election Commission decided to reject the Application for Certification submitted on 4 July by the Serb Radical Party of Republika Srpska.

Article 402 of the PEC Rules and Regulations states that "Any political party that was previously denied certification or registration for violating Rules and Regulations of the Provisional Election Commission may not be certified to participate in elections under these Rules and Regulations. Likewise, any political party that has its certification or registration revoked by a decision of the Election Appeals Sub-Commission may not be certified under these Rules and Regulations".

Previous registration of the Serb Radical Party of the Republika Srpska was denied by decision of the Election Appeals Sub-Commission (Case 99-ME-13). Therefore, the Provisional Election Commission rejected your application for certification.

Should you have any questions, please contact the Provisional Election Commission Secretariat.

Sincerely,

Robert L. Barry
Ambassador
Chairman, Provisional Election Commission

Фашистичка одлука број 2.

Претходна регистрација Српске радикалне странке Републике Српске била је одбијена одлуком Изборне апелационе поткомисије (Предмет бр. 99-МЕ-13). Према томе, Привремена изборна комисија је одбацила ваш захтев за овјеру учешћа на изборима.

Уколико имате још неких питања, молим вас да се обратите секретаријату Привремене изборне комисије.

С поштовањем,

Robert L. Barry
Амбасадор
Председавајући Привремене изборне комисије

КАНДИДАТИ У КУТИЈИ

Организација за безбедност и сарадњу у Европи
Ovidiu Craiu, виши службеник ОЕБС-а
Регионални центар Бања Лука
4. август 2000. године

КНЕЗА МИЛОША 19
78 000 Бања Лука
Босна и Херцеговина

Овим дописом желим да потврдим да је господин Огњен Тадић, Српска радикална странка Републике Српске дошао 04. 08. 2000. у 16.00 часова у ОЕБС РЦ Бањалука, рекавши да кутија задржи попуњене регистрационе формуларе за опште изборе, за све нивое. Нисам прегледао садржину кутије.

Кутија је била одбијена.

 <p>TELEFAX Organization for Security and Co-operation in Europe</p>	
<p>KNEZA MILOSA 19 78 000 Banjaluka □ Bosnia and Herzegovina Telephone: +387-51-310 274 □ Fax: +387-51-318 478 www: http://www.oscebih.org</p>	
Date:	4 Aug 00
To:	Ognjen Tadic, Srpska Radikalna Stranka Republike Srpske
From:	Ovidiu Craiu, SIED RC Banja Luka
Subject:	Registration of candidates
Pages:	1 including this one
<p>This letter is to confirm that Mr. Ognjen Tadic from Srpska Radikalna Stranka Republike Srpske came on 4 August 2000 at 16:00 to OSCE RC Banja Luka, with a box said to contain the completed candidate registration forms for the general elections, for all races. I did not check the content of the box.</p>	
<p>The box was rejected.</p>	
<p>Овим дописом желим да потврдим да је господин Огњен Тадић, Српска радикална странка Републике Српске дошао 04.08.2000 у 16.00 часова у ОЕБС РЦ Бањалука, рекавши да кутија садржи попуњене регистрационе формуларе за опште изборе, за све нивое. Нисам прегледао садржину кутије.</p>	
<p>Кутија је била одбијена.</p>	

Кутија је одбијена

НА ВРАТИМА ДОМА ЗА ЉУДСКА ПРАВА

Српски радикали су поднели жалбу Дому за људска права надајући се позитивном одговору. Нажалост, до данас није одговорено.

ДОМ ЗА ЉУДСКА ПРАВА ЗА
БОСНУ И ХЕРЦЕГОВИНУ

Предмет бр.
ЦХ/00/

FROM: DOM ZA LJUDSKA PRAVA B. LUKA PHONE NO. / 381 78 211875 Jul. 12 2000 08:23:41

HUMAN RIGHTS CHAMBER FOR BOSNIA AND HERZEGOVINA

DOM ZA LJUDSKA PRAVA ZA BOSNU I HERCEGOVINU

Case No./Predmet br.
CH/00/

APPLICATION TO THE HUMAN RIGHTS CHAMBER
PRIJAVA DOMU ZA LJUDSKA PRAVA

I. THE PARTIES / STRANE

A. THE APPLICANT / PODNOSILAC PRIJAVE

1. Full name / Ime i prezime: SRPSKA RADIKALNA STRANKA REPUBLIKE SRPKE

2. Date of birth / Datum rođenja: / 3. Occupation / Zanimanje: /

4. Address / Adresa: UL. SVETOSARA MARKOVIĆA 19, BANJA LUKA
tel./fax: 051/308886

5. Personal identification number / Jedinствени матични број: /

B. THE ALLEGED VICTIM(S) / NAVODNA ŽRTVA(E)

(Complete this section if the applicant is not the alleged victim of a human rights violation.)
(Popunite ovaj dio ako podnositelj prijave lično nije navodna žrtva kršenja ljudskih prava.)

1. Full name of the alleged victim / Ime i prezime navodne žrtve: /

2. Date of birth / Datum rođenja: / 3. Occupation / Zanimanje: /

Након омбудсмана, жалбу смо упутили Дому за људска права

ПРИЈАВА ДОМУ ЗА ЉУДСКА ПРАВА

I СТРАНЕ

A. ПОДНОСИЛАЦ ПРИЈАВЕ

- Име и презиме: Српска радикална странка Републике Српске
- Датум рођења / 3. Занимање
- Адреса Ул. Светозара Марковића ц, Бања Лука
тел. факс 051/308-886
- Јединствени матични број:

B. НАВОДНА ЖРТВА(Е)

(Попунити овај дио ако подносилац пријаве лично није наводна жртва кршења људских права.)

FORM 1: DOM ZA LJUDSKA PRAVA I SLOBODA PHONE NO. 381 78 311495 Jul. 12 2000

2

5. The alleged victim is: (check as applicable)
 Navodna žrtva je: (označiti)

deceased
 umrla

missing
 nestala

other (please specify):
 ostalo (naznačiti)

C. REPRESENTATIVE OF THE APPLICANT/ ZASTUPNIK PODNOSIOCA
 (Complete this section only if an advocate or other representative will represent applicant in proceedings before the Chamber. A letter of authorisation should be attached.)
 (Popunite ovaj dio samo ako će advokat ili neko drugi zastupati podnosioca pred postupku pred Domom. Punomoć bi trebalo da bude priloženo.)

1. Full name
 Ime i prezime

2. Occupation
 Zanimanje

3. Address
 Adresa

D. RESPONDENT PARTY/ TUŽENA STRANA
 Fill in the name of the Party or Parties against which your complaint is directed (check more than one Party).
 Upišite ime tužene Strane ili Strane protiv kojih je podnesena tužba: (možete označiti jedne Strane.)

Bosnia and Herzegovina
 Bosna i Hercegovina

Federation of Bosnia and Herzegovina
 Federacija Bosne i Hercegovine

Republika Srpska

- Име и презиме наводне жртве
 - Датум рођења
 - Занимање
 - Последња адреса
 - Наводна жртва је: (означити)
- умрла
 - нестала
 - остало (назначити)

Ц. ЗАСТУПНИК ПОДНОСИОЦА

(Попунити овај дио само ако ће адвокат или неко други заступати подносиоца пријаве у поступку пред Домом. Пunoмоћ би требало да буде приложена.)

- Име и презиме
- Занимање
- Адреса

Д. ТУЖЕНА СТРАНА

(Уписати име тужене Стране или Страна против којих је поднесена тужба: (можете означити више од једне Стране.)

- Босна и Херцеговина (Привремена изборна комисија)
- Федерација Босне и Херцеговине
- Република Српска

И. ИЗЈАВА О ЧИЊЕНИЦАМА

(Навести чињенице на којима се заснива ваша жалба: навести етаље свих релевантних одлука: наставити на другом листу папира уколико је потребно. Одговарајућа документа би требало да буду наведена и приложена у одјелку VII пријаве.)

Српска радикална странка Републике Српске има важећу

регистрацију у Републици Српској од 5. априла 1993. године.

Током избора које је до сада организовала Привремена изборна комисија Српска радикална странка је учествовала на свим изборима изузев на прошлим одржаним 8. априла 2000. године на којој јој је било забрањено учешће. Српска радикална странка Републике Српске у досадашњим односима са Привременом изборном комисијом показивала кооперативност по свим питањима која се тичу демократске и изборне процедуре. Наше изборне пријаве увек су биле уредно и на време достављане са свим елементима траженим Правилима и прописима. Тако смо доставили и нашу политичку платформу која је оцењена као потпуно прихватљива.

Забрана Српској радикалној странци Републике Српске да изеђе на локалне изборе од 8. априла 2000. године је потпуно неприхватљива. Председавајућем Комисије амбасадору Роберту Берију једноставно лично неодговара Српска радикална странка Републике Српске и њен председник господин Никола Поплашен, те двојица његових најближих сарадника господин Мирко Благојевић, председник Извршног одбора странке и господин Огњен Тадић, генерални секретар странке, као и шири круг људи које он назива руководством странке. Смента му и име странке. Такав закључак доносимо на основу тога што он у својим захтевима тражи да са функција буду смењени наведени функционери и да странка промени своје име (Одлука ПИК-а од 22. октобра 1999. године). То су били услови постављени Српској радикалној странци Републике Српске и на прошлим и на изборима заказаним за 11. новембар 2000. године. Тиме су повређена бројна људска и грађанска права ових људи. То се уосталом и констатује у „Одлуци судија Изборне апелационе подкомисије поводом пријаве Српске радикалне странке Републике Српске да се региструје као политичка странка за

FORM 1: DOM ZA LJUDSKA PRAVA I SLOBODA PHONE NO. 381 78 311495 Jul. 12 2000 0012704 03

5

IV. STATEMENT AS TO OTHER REMEDIES USED ETC.
 ИЗЈАВА О ДРУГИМ КОРИШЋЕНИМ ПРАВНИМ ЛЈЕКОВИМА ИТО.

(Give details here of all other remedies you have used)
 (Навести овде детаље о овим другим правним љековима које сте користили)

— *МАЈКА ИЗЈАВА АРСНАВИЈУКОВИЋИ КОМИСИЈИ ЗА ИЗБОРНЕ ИЗБОРЕ (18.10.1998.)*

— *ПИСМО ПРЕДСЕДАВАЈУЋЕМ СТРАНИ (15. ЈУН 2000.)*

— *ПИСМО РОБЕРТУ БЕРИЈУ ПИК-У (14.6.2000.)*

A. The final decision relating to your complaint (state court or authority responsible and nature of the decision).
 Коначна одлука у односу на вашу жалбу (навести суд или власт које је одговорна и врсту одлуке).

ПИСМО РОБЕРТА БЕРИЈА И ПРИВРЕМЕНЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ (19.6.2000.)

B. Other decisions (list in chronological order, giving date, court or authority and nature of decision for each one).
 Остале одлуке (навести хронолошким редом, навести датум, суд или установу и природу тих одлука).

C. Is any other remedy or remedy available which you have not used? If so explain why you have not used it.
 Postoji li drugo pravo žalbe ili pravni lijek koji niste koristili? Ako je tako, objasnite zašto ga niste koristili.

D. Has this matter been submitted to any of the following: (please check as applicable)
 Da ste podnijeli ovaj predmet jednom od sledećih organizacija: (označiti)

Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina
 Ustavni sud Bosne i Hercegovine

Constitutional Court of the Federation of Bosnia and Herzegovina
 Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine

Constitutional Court of the Republika Srpska
 Ustavni sud Republike Srpske

Institution of Ombudsmen of the Federation of Bosnia and Herzegovina
 Institut Ombudsmen-a Federacije Bosne i Hercegovine

Потврда

о пријему: привремено документа / докумената / писма / пуномоћја на име:

Српска радикална странка РС

Број страници:

48

За предмет:

Достављено дано:

13. 07. 2000.

Лично

Редовном поштом

С доставицом

Факсом

За протокол:

Главна канцеларија
Мустафа 9, 71 000 Сарајево
Тел: 00 387 33 212 064 Факс: 00 387 33 212 079
E-mail: chamber@hrc.org.ba

Канцеларија у Бањалуци
Симеунска 2, 76 000 Бања Лука
Телефакс: 00 387 51 212 067
E-mail: pravosudni.net

Дом је потврдио да је жалба примљена

1. Да се Дом за људска права Босне и Херцеговине у недостатку друге институције прогласи надлежним за овај случај и у утврђеној формалној процедури расправља о овој жалби и донесе важећу одлуку о њој;

2. Да се том одлуком члан 402 Правила и прописа Привремене изборне комисије суспендује због тога што се њиме вређају основна људска и грађанска права;

3. Да поништи евентуалну одлуку о поновној забрани Српској радикалној странци Републике Српске и другима странкама да изађу на изборе која би могла бити донесена у међувремену с обзиром на то да се Српска радикална странка Републике Српске пријавила за изборе заказане за 11. новембар и испунила све формалне услове у вези са пријавом;

4. Дом за људска права упути наредбу Привременој изборној комисији у смислу осуде наведених рестриктивних поступака и забране вршења таквих поступака у будућности;

5. Да примени привремену меру дефинисану у за то предвиђеном поглављу.

III ИЗЈАВА О НАВОДНОЈ ПОВРЕДИ ЉУДСКИХ ПРАВА И РЕЛЕВАНТНИМ АРГУМЕНТИМА.

(Наведите овдје, колико можете, за која људска права сматрате да су била прекршена; назначите такође правни аргумент који желите да Дом размотри).

Повређено је право наших функционера да буду заштићени од дискриминације по основу политичких и личних убеђења (у писму ПИК-а од 4. октобра 1999. године, каже се „госп. Благојевић и госпо. Тадић су и након скидања са кандидатских листа наставили да користе хушкачки језик“) што се одразило на позицију странке.

опште изборе“ од 19. новембра 1999. године у којој се каже: “Рестриктиван поступак Привремене изборне комисије да одбије изјаву коју је потписао Никола Поплашен и наредба Привремене изборне комисије да се смене Никола Поплашен, Мирко Благојевић и Огњен Тадић са функција у странци имали су утицај на личне слободе ових појединаца“. Без обзира на то Изборна апелациона подкомисија констатовала је своју подређеност Привременој изборној комисији и донела одлуку да потврди одлуку Привремене изборне комисије.

Нови проблем се створио због тога што је на овим изборима Привремена изборна комисија одлучила да донесе и примени нови члана Правила и прописа којим се Српској радикалној странци Републике Српске трајно ускрађује право да изађе на изборе (члан 402). Тиме су драстично повређена наша права наведена у поглављу 3. ове жалбе. Пред Српску радикалну странку се поново постављају исти захтеви (Став Роберта Берија од 19. јуна 2000. године).

Више пута Српска радикална странка Републике Српске је покушава да одбрани своја права и права својих чланова што се показало узалудним. Примера ради писмо упућено госпођи Бенити Фереро Валднер, председавајућем Организације за безбедност и сарадњу у Европи остало је без одговора. Писали смо и Канцеларији Омбудсмана. Одговорено нам је да они нису надлежни. Напомињемо да њима нисмо упутили формалну жалбу због таквог одговора на наше писмо.

Због свега наведеног:

VIII. STATEMENT OF PREFERRED LANGUAGE / ИЗЈАВА О ЈЕЗИКУ

Do you prefer to receive the Chamber's decision in:
Želite li da primite odluku Doma na:

English
Engleskom
 Bosnian
Bosanskom

Croatian
Hrvatskom
 Serbian
Srpskom

IX. CONFIDENTIALITY / РОДЈЕРЛИВОСТ

If you object to your name being made public during the Chamber's proceedings you should state so here giving reasons. If you do not object here in unambiguous terms, your identity will not be treated as confidential.
(Ako se protivite da vaše ime bude objavljeno u javnosti za vrijeme postupka pred Domom, to treba navesti ovde sa razumljivim razlozima. Ako se nedvojbeno ne protivite, vaše identitet neće biti tretiran kao poverljiv.)

X. DECLARATION AND SIGNATURE / ИЗЈАВА И ПОТПИС

I hereby declare that to the best of my knowledge and belief the information I have given is correct.
(Ja ovde izjavljujem da su informacije koje sam ovde dao tačne.)

Place / Мјесто: Јана Лука Date / Датум: 12. 07. 2000. г.

(Signature of the applicant or representative)
(Потпис односиоца пријаве или заступника)

- Забраном Српској радикалној странци Републике Српске повређена је обавеза да се подстиче удруживање (укључујући ту удруживање у политичке партије) из члана 1. Анекса 3 Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини.

- Потпуно је прекршен прилог Анекса 3 (тачке 7 и 8 Другог заседања Конференције о људским димензијама КЕБС-а, Копанхаген 1990.г):

а) Прекршена је тачка (7.3) јер је повређено универзално и једнако право гласа одраслим грађанима одредбама о забрани кандидатуре;

б) Прекршена је тачка (7.5) којом је загарантовано право грађана да теже политичким или јавним функцијама без дискриминације;

в) Прекршена је тачка (7.6) којом је гарантовано право грађана да оснивају, потпуно слободно, политичке партије. Странке су изгубиле гаранције да ће се међусобно такмичити на основу једнаког положаја пред законом и властима што је такође гарантовано овим чланом;

г) Прекршена је тачка (7.7) по којој се морају обезбедити услови у којима ће бити спроведена политичка кампања, а да нико не угрожава поштену и слободну атмосферу, да се не врше административне акције, насиље или застарашивање;

IV ИЗЈАВА О ДРУГИМ КОРИШТЕНИМ ПРАВНИМ ЛИЈЕКОВИМА ИТД.

(Навести овдје детаље о свим другим правним лијековима које сте користили)

- Жалба изборној апелационој комисији за локалне изборе (28. 10. 1999. г.)

- Писмо председавајућем ОЕБС-а (од 13. јуна 2000. г.)

- Писмо Роберту Берију ПИК-у (14. 6. 2000. г.)

А. Коначна одлука у односу на вашу жалбу (наведите суд или власт која је одговорна и врсту одлуке).

- Писмо Роберта Берија и Привремене изборне комисије (19. 6. 2000. г.).

Б. Остале одлуке (навести хронолошким редом, навести датум, суд или установу и природу тих одлука).

Ц. Постоји ли друго право жалбе или правни лијек који нисте користили? Ако је тако, објасните зашто га нисте користили.

Д. Да сте подносили свој предмет иједних од следећих организација: (означити)

- Уставном суду Босне и Херцеговине

- Уставном суду Федерације Босне и Херцеговине

- Уставном суду Републике Српске

- Институцији Омбудсмен-а Федерације Босне и Херцеговине

V. ИЗЈАВА О ТРАЖЕНИМ ПРАВНИМ ЛИЈЕКОВИМА

(Наведите овдје привремене мјере или друге правне лијекове које тражите да добијете од Дома)

- Суспензија важења члана 402. Правила и прописа ПИК-а или обустављање изборног процеса до доношења коначне одлуке, због очите штете коју ће преписати СРС РС у супротном.

VI ОСТАЛИ ЖАЛБЕНИ ПОСТУПЦИ

Да ли је ваша жалба претходно испитивана од Дома или Омбудсмана за људска права? Ако је тако, наведите детаље, укључујући број предмета и датум.

Б. Да ли је била поднесена некој другој Комисији установљеној по Дејтонском споразуму? Ако је тако, наведите детаље, укључујући број пријаве и датум.

- Уред Омбудсмен-а за људска права за Босну и Херцеговину

- Комисија за имовинске захтјеве расељених лица и избјеглица (Анекс 7)

- Комисија за очување националних споменика

- Привремена изборна комисија (Анекс 3)

- Остале

Ц. Да ли је била поднесена неком другом међународном тијелу због одлуке, истраге или рјешења? Ако је тако, наведите детаље, укључујући број пријаве и датум.

- Комисија Уједињених нација за људска права

- Европски суд за људска права

- Уред Високог представника (ОХР)

- Организација за безбједност и сарадњу у Европи (ОСЦЕ)

- Остале (назначите)

VII ЛИСТА ДОКУМЕНАТА

(Унесите овдје све документе који су додати пријави. Поднесите са пријавом копије свих одлука које се односе на Тачке II, IV и VI)

1. Писмо ПИК-а од 4. 10. 1999. г.

2. Писмо ПИК-а од 25. 10. 1999. г.

3. Жалба СРС РС од 28. 10. 1999. г.

4. Одлука Изборне апелационе подкомисије од 19.11.1999.

5. Писмо ОЕБС-у од СРС РС од 14. 6. 2000. г.

6. Писмо ПИК-у од СРС РС од 14. 6. 2000. г.

7. Писмо ПИК-а од 19. 6. 2000. г.

8. Писмо канцеларији омбудсмана од СРС РС од 27. 6. 2000.

9. Писмо канцеларије омбудсмана од 28. 6. 2000. г.

10. Копија члан 402. Правила и прописа ПИК-а.

VIII ИЗЈАВА О ЈЕЗИКУ

Желите ли да примите одлуку Дома на:

- Енглеском

- Босанском

- Хрватском

- Српском

(означити)

IX ПОВЈЕРЉИВОСТ

(Ако се противите да ваше име буде објављено у јавности за вријеме поступка пред Домом, то треба навести овдје наводећи разлоге. Ако се недвојбено не противите, ваш идентитет неће бити третиран као повјерљив).

X ИЗЈАВА И ПОТПИС

(Изјављујем да су информације које сам дао тачне).

Мјесто Бања Лука

Датум: 12. 7. 2000. године

(Потпис подносиоца пријаве или заступника)

ОДБИЈЕНА ПРИВРЕМЕНА МЈЕРА НА ПРИВРЕМЕНЕ ОДЛУКЕ ПРИВРЕМЕНЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ

ДОМ ЗА ЉУДСКА ПРАВА ЗА
БОСНУ И ХЕРЦЕГОВИНУ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
Републике Српске
Светозара Марковића Ц
78000 Бања Лука
Република Српска

ЉС/МП
ЦХ/00/3933

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА против Босне и
Херцеговине

Поштована Господо,

Овим путем Вас желим обавијестити да је Дом одлучио да не прихвати захтјев за привремене мјере у горе наведеном предмету.

Замолио бих Вас да ме информишете да ли, под овим околностима, желите наставити са поступком пред

HUMAN RIGHTS CHAMBER
FOR BOSNIA AND HERZEGOVINA

ДОМ ЗА ЉУДСКА ПРАВА
ЗА БОСНУ И ХЕРЦЕГОВИНУ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
Републике Српске
Светозара Марковића Ц
78 000 Бања Лука
Република Српска

ЉС/МП
ЦХ/00/3933
СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА против Босне и Херцеговине

Поштована Господо,

Овим путем Вас желим обавијестити да је Дом одлучио да не прихвати захтјев за привремене мјере у горе наведеном предмету.

Замолио бих Вас да ме информишете да ли, под овим околностима, желите наставити са поступком пред Домом. Уколико је то случај, Дом ће од Вас захтијевати да дате доказе да је сте исцрпили све доступне домаће правне лијекове, да је пријава Дому поднесена у року од шест мјесеци од када је донесена одлука на државном или ентитетском нивоу, те да је дошло до повреде Ваших права заштићених Анексом б уз Општи оквирни споразум за мир у Босни и Херцеговини.

У прилогу дописа налази се брошура са информацијама за подносиоца пријаве.

Уколико не примим одговор у року од мјесец дана од данас, Дом ће претпоставити да желите обуставити поступак и неће више предузимати ништа по овом предмету.

Искрено Ваш,

Ralph Rocco
Андерс МОНСОН
Архивар Дома

ГЛАВНА КАНЦЕЛАРИЈА
Муслин 5, 71 000 Сарајево
Тел: +387 71 212 064 Факс: +387 71 212 059
Email: chamber.humanrights@bih.gov.ba

Канцеларија у Бањалуци
Светозар Бања 5, 78 000 Бања Лука
Тел/факс: +387 78 211 605, 212 603
E-mail: srpski@domo.ba

Нема заштите за демократију

Домом. Уколико је то случај, Дом ће од Вас захтијевати да дате доказе да сте исцрпили све доступне домаће правне лијекове, да је пријава Дому поднесена у року од шест мјесеци од када је донесена одлука на државном или ентитетском нивоу, те да је дошло до повреде Ваших права заштићених Анексом б уз Општи оквирни споразум за мир у Босни и Херцеговини.

У прилогу дописа налази се брошура са информацијама за подносиоца пријаве.

Уколико не примим одговор у року од мјесец дана од данас, Дом ће претпоставити да желите обуставити поступак и неће више предузимати ништа по овом предмету.

Искрено Ваш,

Андерс МОНСОН
Архивар Дома

ИСТРАЈНИ И НЕПОКОЛЕБЉИВИ

ДОМ ЗА ЉУДСКА ПРАВА ЗА
БОСНУ И ХЕРЦЕГОВИНУ

Господин Андерс Монсон, архивар Дома

Поштовани господине,

Упознали смо се са садржајем Вашег одговора који смо добили преко бањалучке канцеларије Дома за људска права (господин Ралф Роч).

Обавештавамо Вас да желимо наставити са поступком пред Домом. Такође Вас подсећамо да су тражени докази у прилогу претходно упућене жалбе.

У прилогу овог писма достављамо Вам писмо које нам је упућено од Привремене изборне комисије 20. јула 2000. године, а у коме нас обавештавају да нам је одбијен захтев за учешће на изборима који су заказани за 11. новембар 2000. године, као и писмо којим потврђујемо да смо на време доставили све кандидатске листе за те изборе, али да нам их нису хтели примити у Регионалној канцеларији Организације за безбедност и сарадњу у Европи Бања Лука (4. август 2000. године). Напомињемо да смо пријавне формуларе сасвим уредно добили у сарајевској канцеларији ОЕБС-а.

Уколико буде било потребе за додатним појашњењима стојимо Вам на располагању.

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР
Огњен Тадић

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Извршни одбор

Београд, Саставна Маршалава 11 • Телефон: (078) 48.740. Телефонски: (078) 38-838

Бр. 21-08/2000
Датум: 11. 8. 2000.

ДОМ ЗА ЉУДСКА ПРАВА ЗА БОСНУ И ХЕРЦЕГОВИНУ
Господин Андерс Монсон, архивар Дома

Поштовани господине,

Упоznали смо се са садржајем Вашег одговора који смо добили преко банадучке канцеларије Дома за људска права (господин Раиф Рач). Обавештавамо Вас да желимо наставити са поступком пред Домом. Такође Вас подешавамо да су тражени докази у прилогу претходно упућене жалбе.

У прилогу овог писма достављамо Вам писмо које нам је упућено од Привремене изборне комисије 20. јула 2000. године, а у коме нас обавештавају да нам је одбијен захтев за учешће на изборима који су заказани за 11. новембар 2000. године, као и писмо којим потврђујемо да смо на време доставили све кандидатске листе за те изборе, али да нам их нису хтели прихвати у Регионалној канцеларији Организације за безбедност и сарадњу у Европи Бања Лука (4. август 2000. године). Напомињемо да смо пријавиле формуларе савним уредно добили у сарајевској канцеларији ОЕБС-а.

Уколико буде било потребе за додатним појашњењима стојимо Вам на располагању.

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

Огњен Тадић
Огњен Тадић

ЗА ДЕМОКРАТИЈУ У ПАРЛАМЕНТИМА

Посланици Српске радикалне странке Републике Српске су у парламентима предлагали резолуције и декларације којима се траже демократски изборни услови. Сви наши предлози су одбијени, што говори о карактеру посланика оних странака које су одбиле да им дају подршку.

КЛУБ ПОСЛАНИКА
СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
У НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Бања Лука, 19. септембар 2000. године

Клуб посланика Српске радикалне странке Републике Српске предлаже да Народна скупштина на својој седници 19. септембра 2000. године донесе

ДЕКЛАРАЦИЈУ

Народна скупштина Републике Српске тражи да се у циљу заштите основних људских права и слобода гарантованих Европском конвенцијом о људским правима, као и Дејтонским мировним споразумом и Уставом Републике Српске обезбеде услови за слободне и демократске изборе.

Народна скупштина подржава право Српске радикалне странке Републике Српске и Српске странке Републике Српске да равноправно учествују на предстојећим изборима заказаним за 11. новембар 2000. године.

Све политичке странке које су уредно и по важећим законским прописима регистроване код надлежних судова, а које су у предвиђеном року поднеле пријаве и сва докуманта предвиђена Правилима и прописима Привремене изборне комисије, имају право на излазак на предстојеће изборе.

Захтевамо да Привремена изборна комисија повуче одлуку о одбијању регистрације наведеним странкама јер се ради о очитом примеру политичке дискриминације која је са становишта Народне скупштине Републике Српске потпуно неприхватљив.

Ради се о парламентарним странкама које су досадашњим учествовањем на изборима показале свој демократски карактер. Изборни успеси тих странака јасно истичу да су програми, политичке орјантације и идеје тих странака прихваћене од стране репрезентативног броја гласача на основу чега је Српска радикална странка на последњим изборима добила 11 мандата у овом дому, а

КЛУБ ПОСЛАНИКА
СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
У НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Бања Лука, 19. септембар 2000. године

Клуб посланика Српске радикалне странке Републике Српске предлаже да Народна скупштина на својој седници 19. септембра 2000. године донесе

ДЕКЛАРАЦИЈУ

Народна скупштина Републике Српске реafirмише своју Декларацију од 7. марта 1999. године којом одбијају Одлуку о разрешењу председника Републике Српске коју је 5. марта 1999. године донео тадашњи високи представник Карлос Вестендорп.

Народна скупштина Републике Српске оцењује да је политичку кризу која Републику Српске потреса од тада могуће превазићи само уколико дође до пуле афирмације институција Републике Српске.

Због тога Народна скупштина Републике Српске позива све друге институције и државне органе да у односу на демократски изабраног, легалног и легитимног, председника Републике Српске господина Николу Поплашена испуњавају сва своја права и обавезе утврђене Уставом Републике Српске, законима и другим прописима.

Од председника Републике Српске Николе Поплашена истовремено се очекује да користећи председничка овлашћења, у складу са Уставом Републике Српске и другим актима, да свој допринос решавању постојеће кризе у Републици Српској.

Српска странка Републике Српске је представљена кроз два посланика Српске коалиција за Републику Српску.

ПРЕДСЕДНИК
Милан Лазић

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
ДОМ НАРОДА
Сарајево, 08. 09. 2000. године

ПРЕДЛОГ

- Шефу мисије ОЕБС-а и председавајућем Привремене изборне комисије за БиХ
- Дому за људска права БиХ
- Омбудсмену за БиХ
- Министарству за људска права избјеглице и азил БиХ

РЕЗОЛУЦИЈА

о заштити основних људских права и слобода грађана БиХ из области изборних права

У циљу заштите основних људских права и слобода загарантованих Европском конвенцијом за заштиту ос-

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
ДОМ НАРОДА
Сарајево, 08.09.2000. године

o/a

ПРЕДЛОГ

- Шефу мисије ОЕБС-а и председавајућем Привремене изборне комисије за БиХ
- Дому за људска права БиХ
- Омбудсмену за БиХ
- Министарству за људска права избјеглице и азил БиХ

РЕЗОЛУЦИЈА

о заштити основних људских права и слобода грађана БиХ из области изборних права

У циљу заштите основних људских права и слобода загарантованих Европском конвенцијом за заштиту основних људских права и слобода, као и равноправности сва три конститутивна народа и свих грађана БиХ, а све у функцији обезбеђења спровођења слободних и демократских општих избора у БиХ заказаних за 11. новембар 2000. године, од мисије ОЕБС-а и Привремене изборне комисије за БиХ тражимо:

1. Да свим политичким странкама и партијама у БиХ које су уредно и по важећим законским прописима регистроване код надлежних судова у БиХ ојерите пријаве и дозволите излазак на предстојеће опште изборе у БиХ, а под условом да су у предвиђеном року поднеле пријаве и сва документа предвиђена Правилима и прописима Привремене изборне комисије.
2. Да Привремена изборна комисија повуче забрану изласка на предстојеће опште изборе политичким странкама и партијама и њиховим члановима без аргументованих доказа да раде и дјелују мимо интереса народа БиХ и да крше одредбе Дејтонског мировног споразума.
3. Прихватањем ове резолуције Привремена изборна комисија и мисија ОЕБС-а, заједно са свим институцијама БиХ и њених ентитета знатно би допринели унапређењу основних људских права и слобода у БиХ, као једном од основних предуслова за пријем БиХ у Савет Европе.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Привремена изборна комисија је без икаквог разлога одбила да ојери пријаву за предстојеће опште изборе Српској радикалној странци Републике Српске, која је уредно регистрована код надлежног суда Републике Српске и на време је поднела пријаву за изборе као и сва друга документа предвиђена Правилима и прописима Привремене изборне комисије. Ова странка је до сада несметано учествовала на општим изборима у БиХ 1996. и 1998. године, на ванредним изборима за парламент Републике Српске 1997. године, као и на општинским изборима у БиХ 1997. године, такође по Правилима и прописима ПИК-а.

Ова странка је од првих избора 1996. године постала парламентарна странка у Парламенту РС, а од 1998. године и парламентарна странка у Парламентарној скупштини БиХ. На последњим општим изборима добила је 143.000 гласова. Несхватљивом и дискриминаторском одлуком ПИК-а да онемогући овој странци излазак на изборе за 143.000 грађана Републике Српске одузето је право гласа на предстојећим изборима, чиме је један конститутивни народ доведен у неравноправан положај у односу на друга два народа БиХ. Под таквим условима наредни избори не би били ни слободни ни демократски. Таква одлука је нелогична и из разлога што ће се на предстојећим изборима примењивати систем отворених листа, чиме ће грађани БиХ сами одлучивати које ће странке и појединце елиминисати са политичке сцене БиХ који не раде и дјелују у интересу народа и државе.

Наведеном одлуком Привремене изборне комисија је прекршила одредбе Европске конвенције за заштиту основних људских права и слобода из области изборних права грађана, као и Алекс 3 Дејтонског мировног споразума.

Напомињемо да је наведена странка до сада била опозициона и никада није учествовала у власти у Републици Српској и Босни и Херцеговини и ничим није допринела садашњим нестабилним политичким, економским и социјалним приликама у РС и БиХ, а увек се залагала за доследну примену свих одредаба Дејтонског мировног споразума, за заштиту основних људских права и слобода свих грађана БиХ, за борбу против криминала и корупције и свих других негативних појава присутних у РС и БиХ.

Заменик председавајућег Дома народа Изет Жигић	Заменик председавајућег Дома народа Владимир Шољћ	Председавајући Дома народа Драго Љубичић
--	---	--

Предлагач: Делегат у Дому Народа
Парламентарне скупштине БиХ

Боко Пајић

новних људских права и слобода, као и равноправности сва три конститутивна народа и свих грађана БиХ, а све функције обезбеђења и спровођења слободних и демократских општих избора у БиХ заказаних за 11. новембар 2000. године, од мисије ОЕБС-а и Привремене изборне комисије за БиХ тражимо:

1. Да свим политичким странкама и партијама у БиХ које су уредно и по важећим законским прописима регистроване код надлежних судова у БиХ ојерите пријаве и дозволите излазак на предстојеће опште изборе у БиХ, а под условом да су у предвиђеном року поднеле пријаве и сва документа предвиђена Правилима и прописима Привремене изборне комисије.

2. Да Привремена изборна комисија повуче забрану изласка на предстојеће опште изборе политичким странкама и партијама и њиховим члановима без аргументованих доказа да раде и дјелују мимо интереса народа БиХ и да крше одредбе Дејтонског мировног споразума.

3. Прихватањем ове резолуције Привремена изборна комисија и мисија ОЕБС-а, заједно са свим институцијама БиХ и њених ентитета знатно би допринели унапређењу основних људских права и слобода у БиХ, као једном од основних предуслова за пријем БиХ у Савет Европе.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Привремена изборна комисија је без икаквог разлога одбила да ојери пријаву за предстојеће опште изборе

Српској радикалној странци Републике Српске, која је уредно регистрована код надлежног суда Републике Српске и на време је поднела пријаву за изборе као и сва друга документа предвиђена Правилима и прописима Привремене изборне комисије. Ова странка је до сада несметано учествовала на општим изборима у БиХ 1996. и 1998. године, на ванредним изборима за парламент Републике Српске 1997. године, као и на општинским изборима у БиХ 1997. године, такође по Правилима и прописима ПИК-а.

Ова странка је од првих избора 1996. године постала парламентарна странка у Парламенту РС, а од 1998. године и парламентарна странка у Парламентарној скупштини БиХ. На последњим општим изборима добила је 143.000 гласова. Несхватљивом и дискриминаторском одлуком ПИК-а да онемогући овој странци излазак на изборе за 143.000 грађана Републике Српске одузето је право гласа на предстојећим изборима, чиме је један конститутивни народ доведен у неравноправан положај у односу на друга два народа БиХ. Под таквим условима наредни избори не би били ни слободни ни демократски. Таква одлука је нелогична и из разлога што ће се на предстојећим изборима примењивати систем отворених листа, чиме ће грађани БиХ сами одлучивати које ће странке и појединце елиминисати са политичке сцене БиХ који не раде и дјелују у интересу народа и државе.

Наведеном одлуком Привремена изборна комисија је прекршила одредбе Европске конвенције за заштиту ос-

новних људских права и слобода из области изборних права грађана, као и Анекс 3 Дејтонског мировног споразума.

Напомињемо да је наведена странка до сада била опозициона и никада није учествовала у власти у Републици Српској и Босни и Херцеговини и ничим није допринела садашњим нестабилним политичким, економским и социјалним приликама у РС и БиХ, а увек се залагала за доследну примену свих одредаба Дејтонског мировног споразума, за заштиту основних људских права и слобода свих грађана БиХ, за борбу против криминала и корупције и свих других негативних појава присутних у РС и БиХ.

Заменик председавајућег

Дома народа

Изет Жигић

Заменик председавајућег

Дома народа

Владимир Шољић

Председавајући

Дома народа

Драго Љубичић

Предлагач: Делегат у Дому народа Парламентарне скупштине БиХ

Ђоко Пајић.

Где владају српски радикали има демократије

ПОВОДОМ СМРТИ ДР МАРКА СПАИЋА

ЖИВОТ ХУМАНИСТЕ И ПАТРИОТЕ

● Председник Републике Српске Никола Поплашен у име пријатеља и страначких колега опростио се са покојним др Спаићем, говорећи на комеморативном скупу у требињском Дому културе

Др Марко Спаић

Ожалошћена породица,
Уважени пријатељи нашег брата
Марка,

Од пре неколико дана сви смо
осиромашени за топли осмех и шарм
нашег драгог Марка.

Марко Спаић је рођен 4. јуна 1934.

године на Зупцима код Требиња у мно-
гобројној и угледној породици Спаса и
Божице Спаић, рођене Вучуревић.
Међу седмеро браће и сестара, још од
најранијег узраста истицао се живошћу
и знатижељом, бржим учењем и ин-
телектуалним зрењем. Уочи Другог

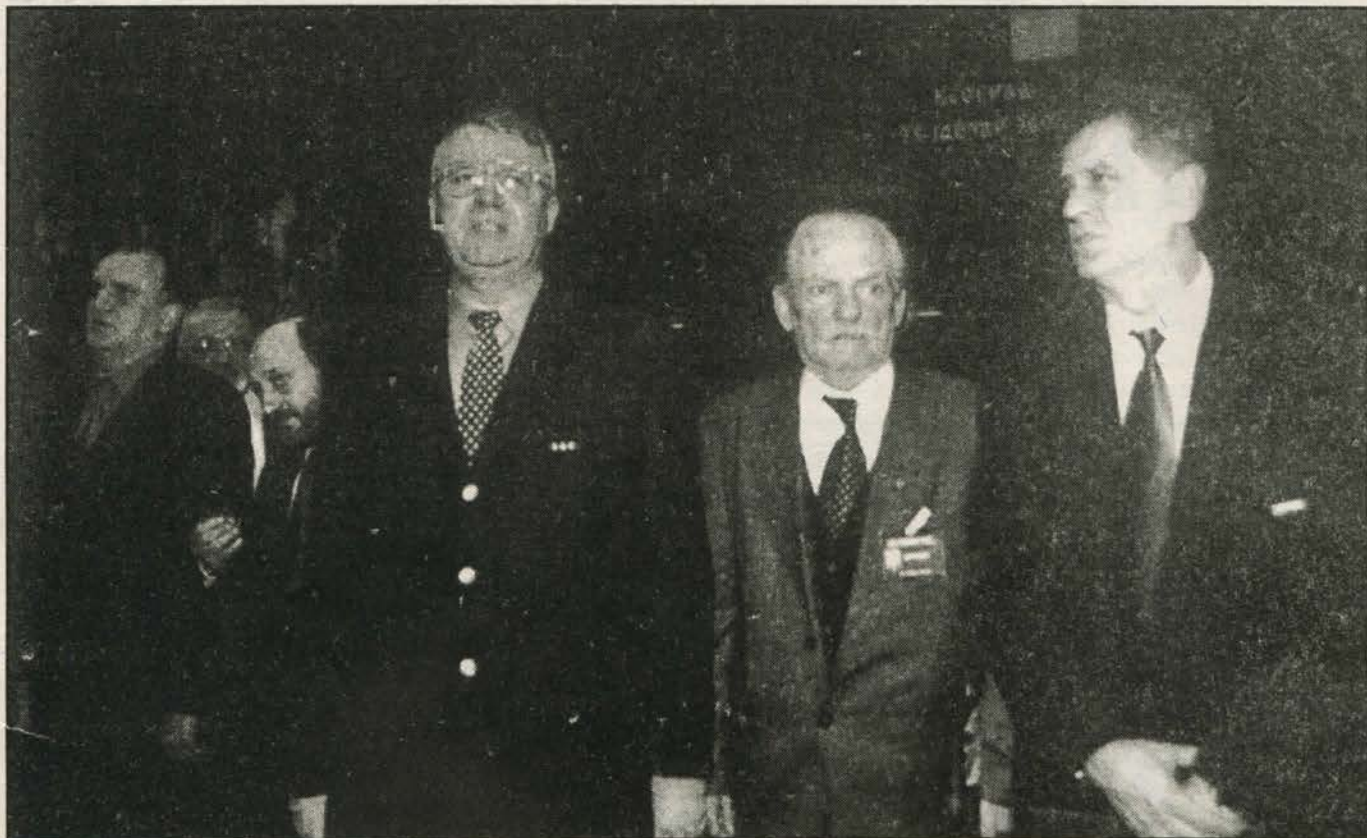
светског рата полази у основу школу
као најмлађи, а убрзо се показало и као
најбољи ђак. Школовање прекидају
ратне страхоте. Немаштина и друге
ратне недаће учиниле су да Марко, као
и цела његова генерација, брже одрасте
и раније сазре.

После рата наставља школовање и
за две године завршава четири разреда.
Својим трудом и радом Марко је морао
превазићи и проблеме који су били
знатно озбиљнији од његовог дечијег
света. Као син припадника четничког
покрета био је обележен, онако како се
то тада чинило. Марко је увек морао и
радити и учити више да би добио за-
служену награду. Тако му је и дозвољен
упис у нижу гимназију. Марко је смогао
снаге да и поред чврстих оквира - ма-
теријалне беде, разних препрека и
неправде, оствари јасно постављене
циљеве. Такав је био током школовања,
током учествовања у свим активностима
- од радних акција до активности у
његовом родном месту, и такав је остао
током целог живота.

По завршетку гимназије школо-
вање наставља на Медицинском факул-
тету у Београду. Факултет је завршио
1966. године као изврстан студент.
Кратко време, до 1968. године, остаје у
Београду и ради на Клиници за инфек-
тивне болести. Повучен жељом за род-
ним крајем и подстакнут вољом да
стеченим знањем помогне сиромашној
Херцеговини, Марко се враћа у
Требиње и започиње рад у
Медицинском центру. Одмах по засни-
вању радног односа упућен је на специ-
јализацију за плућне болести, поново у
Београд. Можда је управо и на овај
начин настала та веза коју је Марко
током протеклих година и стварао и
гајио, а и преносио на друге. Требиње и
Београд били су подједнако Маркови
градови.

У Београду је упознао и Јорданку,
своју будућу супругу, са којом се након
студентских дана вратио у родну
Херцеговину.

Специјализацију завршава 1975. го-
дине, стекавши статус перспективног
лекара - специјалисте, који је током

дугогодишњег рада на најбољи начин оправдао. Иако су му нуђене примањиве понуде по којима је каријеру могао наставити у Шведској или Сједињеним Америчким Државама, Марко је одлучио да остане у свом Требињу.

Као први пнеумофтизиолог у Требињу основао је грудно одељење и заложил се за изградњу нове зграде у којој би то одељење радило. Професионалним поступцима и сусретљивим и хуманим односом према пацијентима и њиховим породицама Марко и његови сарадници постигли су велике резултате. Његов рад тиме је постао познат у професионалним медицинским круговима широм бивше Југославије.

Радећи на овом одељењу Марко је истакао своје најбоље особине - преданост, истрајност и марљивост. Читав радни век провео је као начелник овог одељења и његов утицај био је пресудан за едукацију и стручно усавршавање великог броја других лекара. Био је биран и за заменика директора овог центра.

Марко је свој хуманизам показивао и на другим пољима. Био је добровољни давалац крви, а много је учинио и за афирмацију акција прикупљања крви. Уз црте хуманости, алтруизма, идеје правде и правичности, у Марку је током читавог његовог живота горела искра патриотизма, наслеђена од породице.

У политику је ушао као народни трибун и такав је остао до краја свог живота.

Осетивши да је дошло време националног буђења, Марко је активно ушао у политику као један од оснивача Српске радикалне странке Републике Српске. Од тада до краја свог живота Марко је остао политички доследан примерено и достојанствено служећи интересима свог

народа. Захваљујући изузетном страначком раду успео је да прође све степенце страначког деловања. Био је одборник у Скупштини општине Требиње. Као кандидат Српске радикалне странке Републике Српске био је биран за посланика у свим послератним сазивима Народне скупштине Републике Српске. Био је члан Централне отаџбинске управе Српске радикалне странке, а на последњем је био и члан радног председништва. Остаје упамћено да је био аутентични представник Херцеговине, увек спреман да делује на себи својствен начин. Тиме је постао сведок тешких и драматичних догађаја којима се писала и кројила историја нашег народа. Марко је као судионик тих догађаја био и на животном искушењу. Свестан наученог и спознатог Марко се определио за поштење изнад непоштења, људскост изнад нељудскости, доследност изнад недоследности и патриотизам изнад издаје.

Његови духовити коментари и дискусије биће запамћени у нашем народу и непричаваће се једнако као што је Марко за скупштинском говорницом говорио о старим народним трибунима у којима је пронашао узор. Кроз хумор, издалека, говорио је о најзначајнијим истинама за наш народ истичући предности и слабости других посланика и других људи.

Зар је могло и бити другачије? Зар је унук чувеног херцеговачког мудраца Луке Спаића, кога је Марко са поносом звао мој велики ђед, могао остати политички неангажован у временима великих националних искушења? Зар да унук команданта херцеговачких добровољаца, црногорског официра Новице Вучуревића буде кукавица? Како да син изда оца истакнутог српског борца?

Марко није мрзео. Он је волео и када је грчевито и оштро заступао интересе свог народа. Волио је отаџбину и слободу. Свима је желео добро. И онима које је лечио и онима којима је био супротстављен. Био је слободољубив и толерантан, али истовремено и бескомпромисан када се требало супротставити злу.

Српски радикали су вечно захвални свом брату Марку. Захваљујући њему и његовим саборцима Српска радикална странка је постала најјача странка у Херцеговини.

Марко је своје сараднике уважавао и респектовао. Посебну наклоност је показивао према младима код којих је подстицао и спортске активности. И сам је био аматерски ангажован спортски радник, заљубљеник фудбала у ФК „Летотар“ са којим је проводио бројна дружења, а пема његовом сведочењу и неке од најлепших тренутака у његовом животу. Почетком септембра прошле године одлази у заслужену пензију. Међутим, то га није спречавало да буде свакодневно присутан на грудном одељењу. Без одељења и пацијената, без остварене жеље да неком помогне, не би му вредео дан.

Кажу да и када би изашао из болнице, спуштајући се до града лаганом шетњом, увек би се неко нашао да приђе са смотуљком у руци и упита: „Докторе, можете ли ми погледати снимак“?

Његов херцеговачки, интелигентни хумор, био је богат топлим примедбама које су можда неком личиле на благу иронију, али су више биле подстицај људској страни његових саговорника.

То богатство које нам је Марко подарило остало је у нама.

Нека му је вечна слава и хвала.

О МИРУ НА АМЕРИЧКИ НАЧИН

- То што су српски издајници и непријатељи српства у Билу Клинтону препознали новог Хитлера не значи да се Срби због тога требају одрећи права на слободу, отаџбину и демократију.
- Срби у Републици Српској најбоље знају како то изгледа када српска земља трпи америчку чизму.

Извршни одбор Српске радикалне странке Републике Српске:
јединствено и патриотски

У Републику Српску и Федерацију Босну и Херцеговину Американци су дошли као део мировне мисије. Њихове снаге су у оквиру тадашњег ИФОР-а распоређене широм оба Ентитета. Одмах је било јасно да њихов интерес није очување мира већ контрола кон-

фликта. Кад год им је требао сукоб у Босни и Херцеговини они су га производили. У ту сврху највише су злоупотребљаване избеглице. Примера ради недавно је пропала њихова акција уклањања муџахедина из села Бочиња које се налази у општини Маглај на тери-

торији Федерације Босне и Херцеговине, а из кога су Срби избегли током рата. Муџахедине је у то село населио лично Алија Изетбеговић. Американци су тамо до те мере понижени да су муџахединима морали плаћати паркинг за своје тенкове и борбена возила у који-

ма су иначе дошли да би извршили интервенцију и протерали муцахедине. Из Бочиње је иселиено десетак муслиманских породица од којих ни једна није муцахединска. Муцахедини се и даље налазе у српским кућама. Да би направили равнотежу и тиме прикрили своју неспособност, коју многи оцењују и као подршку муслиманским терористима, по „националном кључу“ Американци су произвели немире у месту Јања надомак Бијељине. Сукоб је непосредно испровоцирао наводно повратник, муслиман, физичким нападом на двије жене српске националности. Револтирани грађани одговорили су на тај напад. То је Американцима послужило да изједначе инцидент у коме су у Бочињи главни актери били муслимански терористи, а у Јањи голоруке српске избеглице испровоциране физичким нападом на две жене.

Оштро се боримо за демократију:
Ангела Тришовски

О америчкој демократији

Америчка демократија је посебна тема. Злоупотребљавајући позицију председавајућег Привремене изборне комисије и шефа Мисије Организације за европску безбедност и сарадњу, амерички амбасадор Роберт Бери увео је дириговану демократију. У Републици Српској данас не постоји једнако право гласа. Изборним правилима и прописима која пише и усваја лично Бери утврђено је да свако ко је избеглица и ко живи у напуштеној имовини не може бити било какав кандидат. Забрањене су две странке: Српска радикална странка Републике Српске и Српска странка Републике Српске. То је учињено без било каквог образложења. Када смо се жалили на ту одлуку речено нам је да странка мора променити име, педесетак људи из руководства и програм. Тек тада можемо поднети пријаву за изборе па ће они да поново размисле да ли ће таквој странци бити дозвољен излазак на изборе. Српска радикална странка у Републици Српској никада није била на власти нити је учествовала у било каквом злочину.

Не постоје услови за равноправно учешће на изборима. Сви већи медији су под контролом окупатора. Кандидати и представници странака који нису по њиховој вољи немају ни секунду медијског простора. Председник Републике Српске Никола Поплашен на државној те-

левизији се није појавио од маја прошле године. Поред тога опште је познато да американци јавно дају новац својим послушницима тако је од оног новца који је амерички конгрес одвојио за финансирање издајника у Србији и Црној Гори, а ради се о 100 милиона долара, 25% одвојено за плаћенике у Републици Српској. Тај новац добијају они људи и странке које су испуниле три услова: прихватили да треба створити унитарну Босну и Херцеговину, прихватили да Хашки трибунал може слободно хапсити и убијати кога код хоће и прихватили амерички став да је Србија фашистичка земља коју свим силама треба разорити.

На крају крајева и када се избори заврше наступају невоље. Месецима се „броје“ гласови како би се избројали по америчком укусу. Врећама стижу идентификовани гласови из иностранства којима се фалсификују изборни резултати (на прошлим изборима је било око 150000 таквих гласова). Када американци установе да ни тако не могу фалсификовати изборе онда преко својих послушника у Канцеларији високог представника мењају уставе, законе, Дејтонски мировни споразум, ђенерале, министре, смењују посланике које је народ бирао. Примера ради, када су после избора одржаних у септембу 1998. године видели да је председнички кандидат Коалиције СДС-СРС РС Никола Поплашен победио америчког кандидата Биљану Плавшић, американци су

брже боље донели правило по коме председник Републике Српске нема више никакву ингеренцију над ђенералима Војске Републике Српске. Само неколико месеци после тога, 5. марта 1999. године, видевши да председник Поплашен нема намеру да се стави у њихову службу, американци су преко тадашњег високог представника Карлоса Вестендорпа испословали одлуку о тзв. смени председника Републике Српске. Након тога гласачи уопште нису сигурни да ће њихов избор бити поштован.

О америчким слугама

Амерички концепт је свугде сличан. У Републици Српској им је послужила давно увела „биљка“, а у Савезној Републици Југославији типују на „коштуну“ зла. Ради се о људима који су наводно увек били патриоте и поштени. Уствари они су најобичнији спавачи које су Американци и друге светске обавештајне службе чували за кључне догађаје. Биљана Плавшић је прешла пут од српског националисте до издајника и гробара Републике Српске. Пре тога је била комуниста да би данас била монархиста. Током рата је говорила да не треба жалити смрт пет милиона Срба ако би се тиме побили сви остали народи. Говорила је да све криминалце треба затворити. Шта имамо као резултат таквих јавних наступа? Биљана Плавшић је оснивач најкриминалније странке на свету Српског народног савеза. Сви криминалци који су били незадовољни поделом плена у Српској демократској странци прешли у ту странку. За њих се вежу бројне афере: министарски станови, плачка у „Телекому Републике Српске“, неплаћен порез предузећа чији су директори њихови чланови, крађа Пензионог фонда из кога је нестало преко 200 милиона марака, а на чијем челу је директор Светозар Михајловић, потпредседник те странке и слично. Што се тиче патриотизма као особине Биљане Плавшић и он је давно заборављен. Данас су сви сведоци да је Плавшићка одговорна за нестабилност Републике Српске. Због свега тога њена странка је на прошлим изборима добила нешто више од 5% гласова. Народ је казнио њихову политику. Проблем је само у томе што је то учињено касно, када је њихов прљави посао већ завршен.

О америчкој правди и о људским правима

Посебна прича је Хашки трибунал. Ради се о казненој експедицији која је сама себи одузела легитимитет и легалитет. Данас они у Републици Српској прате активности свих политичара. За кога се утврди да макар мало асоцира на патриотизам и демократију он постаје предмет уцена на основу измишљених и лажно исконструисаних доказа. Уколико ни тада не попусти против њега се напише тајна оптужница. Након тога је пут у Хаг више него сигуран. Американци Дрину доживљавају као фронт. Хашки трибунал им треба да би иза фронта успешно чистили све патриоте који нису спремни да играју издајничку улогу.

Многи Срби су у свему томе покушали да пронађу неки сопствену пут излаза. Неки су мислили да ће сарадњом са окупатором успети да се спасе. Убрзо се показало да нису били у праву. У Хагу се данас налазе и неки потрошени послушници попут посланика Радослава Брђанина и ђенерала Момира Талића. Једноставно нису схватили да је разлика између њиховог статуса код окупатора и статуса патриота који нису издали у око педесетак година робије. Али то није значајно ако знамо да ниједан Србин није добио мање од 40 година затвора.

Американци су и у Босни и Херцеговини старали слику о себи као о сили која покушава заштитити људска права. То је нови концепт који служи да се сакрију стварни разлози ратова и агресије, а који су одувек исти: борба за територије, богатства и стратешке позиције. Резултат такве мимикрије и лицемерја су убиства др Милана Ковачевића, ђенерала Ђорђа Ђукића и Славка Докмановића у Хагу, Драгана Гаговића, Симе Дрљаче, Крста Мичића, Видоје Томића, Рада Радовића, Срђана Кнежевића у Републици Српској. Једно време војницима СФОР-а је било наређено да дрско и агресивно воze своје аутомобиле. Тада је изазвано, намерно, више десетина саобраћајних несрећа.

Само у једном дану, претпрошлог лета седам особа је погинуло у таквим несрећама. једна несрећа се догодила код Зворника, а друга код Брчког. Иначе број жртава, погинули и повређени, у саобраћајним незгодама са возилима СФОР-а и међународних организација

Принципијелно заступамо интересе народа: Милијана Дакић

процењује се на око 420 људи.

О бољем животу

Издајници су говорили како ће се под америчком чизмом боље живети. Неки су потрчали да слободу замене столом пуним разних ђаконија. Већина се није запитала где је то и када роб био сит. Глад се не може утолити мрвицама са господарева стола.

Ми српски радикали смо их на време упозоравали. Немојте узимати америчке паре. Они од свега очекују десетороструку корист, а њихова корист у овом случају је нестанак Републике Српске. Нису нас послушала. Онда смо им говорили. Немојте красти те паре јер ће их неко морати враћати. Ако сте их већ узели улажите их у производњу. Ни то нас нису послушали. Данас као резултат такве политике имамо презадужену Републику Српску којој прете банкротом. Имамо празан буџет и напуштене фабрике. Буџет је само због шверца цигаретама оштећен за преко 200 милиона марака.

Преко две године ми у Републици Српској за туђе паре купујемо туђу робу, а дуг пишемо на наш рачун. Према неким проценама ради се о око 800 милиона марака.

Гладују и пензионери и радници. Ове године исплаћене су свега четири пензије. 90% од привреде која ради неуплаћује никакав облик социјалне заштите за своје раднике. Број незапосланих уопште није могуће утврдити.

Шта је све Република Српска дала заузврат?

Изгубили смо Брчко. На заједничке органе Босне и Херцеговине пренесене су све значајније надлежности. Формирана је Државна гранична служба. Говорили су да ће она радити и у српском интересу, а први њен потез је увођење додатног осигурања за возила грађана Југославије. Припрема се формирање заједничке војске. Савет министара Босне и Херцеговине надлежан је за царине, порезе, економску сарадњу са иностранством, питања избеглица итд. Постоји дубоки раздор међу странкама и нико ником ништа више не верује.

За све то одговорне су странке из бивше коалиције „Слога” и Српска демократска странка. Они су због криминала разбили политичко јединство Републике Српске и осиромашили народ. Американци су брзо препознали ту њихову особину. Играли су на ту карту и добили.

О трулим договорима

За разлику од тих странака Српска радикална странка ниуједном моменту није правила труле и издајничке договоре са Американцима. Од самог потписивања Дејтонског мировног споразума упозоравали смо да ће он бити злоупотребљаван. Позивали смо народ да одбаци политику издајника и лопова. Нажалост америчка пропаганда је учинила своје. Када се свако појединачно уверио у истинитост упозорења српских радикала и у исправност наше политике Американци су забранили да Српска радикална странка учествује на изборима.

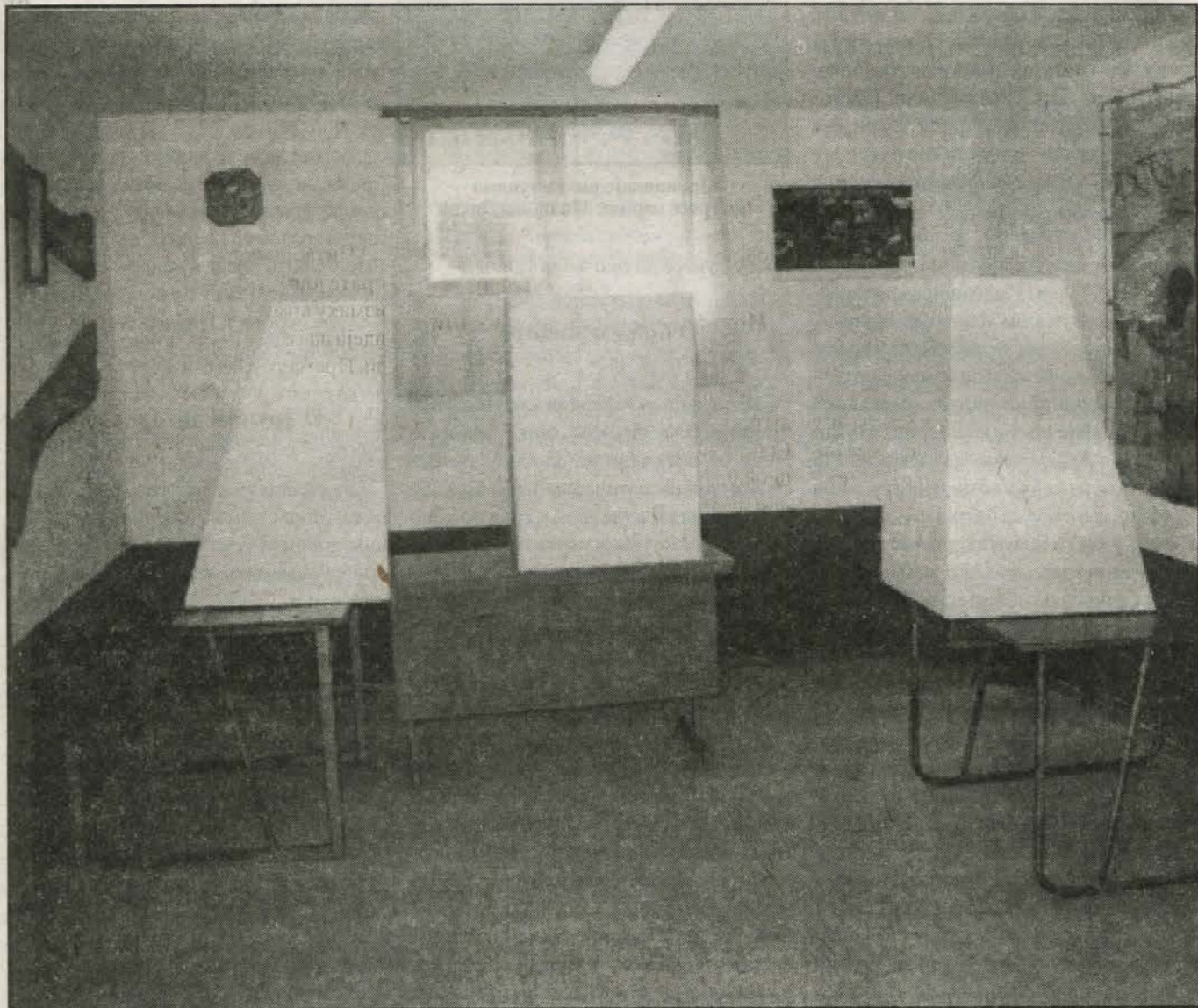
Веровали или не данас нико у свету није надлажан за наше проблеме и невоље. Кома год да смо се жалили добијали смо одговор да због овога или онога он нема право да нас заштити.

Срби у Републици Српској најбоље знају како то изгледа када српска земља трпи америчку чизму. Срби у Републици Српској најбоље знају како то изгледа када српска земља трпи америчку чизму.

Американце ће сви народи који овде живе запамтити као окупаторе, а издајници ће проћи као у другим приликама. Предност српских радикала је у томе што им неколико година невоље не сметају да објективно сагледају векове.

ДВА ЗЛА, ОБА ВЕЋА

● Захваљујући својим слугама окупатори су успели да Републику Српску доведу у крајње тешку позицију. Недемократским поступцима и забраном Српској радикалној странци Републике Српске да изађе на изборе гласачима се намеће избор између два зла од којих је свако подједнако велико.

Узалудни избори

По доласку окупатора на ове просторе настала је и њихова потреба да своју власт учврсте и легитимизују. Пошто је било јасно да српски народ није склон да поверује да то што чине окупатори има добру страну за Републику Српску било је потребно пронаћи Србе који ће радити за окупационе власти. Неки Срби су се сами наметнули за такав посао. Неприродна жеља за вршењем

власти утицала је на њих да склопе уговор са ђаволом.

После рата на политичкој сцени Републике Српске профилисале су се странке које могу имати значајну улогу у политичком животу. Српска радикална странка Републике Српске настала је још раније - 1993. године настављен је њен рад прекинут почетком рата. Тада на чело странке долази проф. др Никола

Поплашен.

Упореду су биле активне и неке друге странке. Предратни, ратни и поратни пут Српске демократске странке утицао је на то да њена позиција буде контраверзна. И тада су се могле пронаћи примедбе које су говориле о неозбиљности, несистематичности и идејној запуштености ове странке, чији је део руководства био озбиљно загризао у

криминал. Ипак чинило се да постоји опредељеност њеног руководства да истраје у својој патриотској и националној оријентацији. Остале странке биле су знатно сумњивијих опредељења. То се касније и показало тачним. Првом приликом када су могле да имају значајнију политичку улогу те странке, касније обједињене у коалицији „Слога”, учиниле су низ намерних и случајних лоших потеза којима је Република Српска доведена у драматичну ситуацију. Њихови лидери - Плавшићка, Додик и Радишић, понели су се издајнички, отворено служећи окупационим властима, а против Дејтонског мировног споразума, интереса свог народа и Републике Српске.

Позиција Српске радикалне странке Републике Српске и тада, као што је и данас, била је потпуно јасна. Наша чврста патриотска и национална оријентација искључивала је сваку могућност сарадње са окупатором. Није нам била намера да због личних интереса тргујемо са интересима нашег народа. Доследном политиком то смо и доказали. Свака одлука коју смо донели и у странци и у Народној скупштини и у општинама била је дубоко укорењена у нашем програму. Исто тако, без обзира на награду која нам је нуђена, нисмо гласали за било шта што је против народних интереса. Тако смо били против Закона о престанку примене Закона о коришћењу напуштене имовине који избацује избеглице на улицу. За тај закон гласали су Српска демократска странка, бивша коалиција „Слога” и коалиција Алије Изетбеговића.

Тај закон је била кључна тачка због које је наша сарадња са Српском демократском странком смањена на минималну меру.

Чавићу, не по избеглицама!

Наше примедбе на тај закон биле су потпуно оправдане. Захтевали смо да се тим законом не уводи неједнак статус избеглица у Федерацији Босни и Херцеговини и у Републици Српској. То се тичало одредбе по којој су повратници у Републику Српску одмах по добијању решења могли располагати својом имовином, а повратници у Федерацију Босну и Херцеговину тек две године након добијања решења.

Другим странкама то није било значајно. Високи представник им је на-

ложио да изгласају тај закон и то су и учиниле. Оно што је запрепастило српске радикале је била чињеница да је тај закон подржала и Српска демократска странка. Драган Чавић лично, а због тога да би му високи представник вратио претходно одлузети мандат, наговарао је Мирка Благојевића, председника Извршног одбора Српске радикалне странке Републике Српске да наложи посланицима наше странке да гласају за тај закон. Благојевић је то наравно одбио. Чини нам се да је тиме показао да је политичка доследност и принципијелност важнија од шминке коју користе поједини политичари.

То што посланици Српске радикалне странке нису гласали за тај закон био је један од кључних разлога што је нашој странци касније забрањено учешће на изборима.

Непокорни српски радикали

Други разлози се тичу стратешких и дугорочних опредељења наше странке. Српска радикална странка је носилац националне идеје у српском народу. Наша намера да нежалећи себе водимо борбу за јединствену српску државу је стална. Принципијелном политиком успели смо да око те идеје окупимо највећи број људи. То повећава снагу наше странке и остварење резултата њене борбе чини извеснијим. Уверени смо да је била обрнута ситуација, да смо обрукали националне интересе и да смо их на ситно продавали странцима, никоме неби ни пало на памет да нас забрани. Наша снага би била безначајна и били бисмо безопасни по намере окупатора, као што је сада Српска демократска странка.

Тиме се објашњава стални успон наше странке. Да би нас спречили окупатори су проналазили различите модусе. Уклањали су наше кандидате, измишљали странке са скоро истим именом, потплаћивали наше партнере да агитују против нас. Примера ради треба рећи да је на прошлим општим изборима због забуне која је створена на гласачким листићима, појављивањем Радикалне странке Републике Српске, Српска радикална странка Републике Српске изгубила 7 мандата. Три која је добила та друга странка и четири због тога што су гласачи заокруживали и једну и другу странку па су гласачки листићи били неважећи.

Руководство Српске радикалне странке Републике Српске показало се као истрајно, часно и непоткупљиво. Иза њега се не вуку афере. Као председник Републике Српске, Никола Поплашен је све своје одлуке донео у складу са Дејтонским мировним споразумом, Уставом и законима.

Окупатори једноставно нису могли поднети такву експанзију српских радикала па су морали применити драстичније методе - забрану странке. У томе су своју шансу виделе све друге странке у Републици Српској, посебно Српска демократска странка, па су тај поступак значајно помогле.

Једина алтернатива злу је добро

Читаоци овог текста који политику прате још од пре рата сетиће се да је на измаку комунистичке власти постојала идеја да се демократија постепено уводи. Према том мишљењу би најбоље било да се грађанима пружи могућност да изађу на изборе, али да имају право да бирају само између више кандидата које понуди Савез комуниста, или према другом мишљењу између кандидата Савеза комуниста (СК), Социјалистичког савеза радног народа (ССРН), Савеза социјалистичке омладине (ССО) и сл. Нешто слично данас имамо у Републици Српској. Ствара се привид да постоји демократија, али се избор може вршити само између кандидата које понуди високи представник. Он дели улоге. Неки су у тој подели добили улогу демократа, неки патриота, неки повремено добију налог да иступају као националисти, а неки вечито, по укусу високог представника, заступају анти-српске идеје. Гладијаторска арена у којој се они боре је Народна скупштина. Као у свакој причи о гладијаторима неко страда, али то је другоразредног значаја јер суштина борбе није победа неког од гладијатора већ узбуђење гледалаца у арени - народа, и зарада власника гладијаторске трупе - високог представника.

Гладијатори Додик и Калинић

Да су Калинић и Додик два листа једне гране то је свакоме познато. Обојица су потекли у лабораторијама за индоктринацију Савеза комуниста. Уочи рата били су посланици исте странке -

Нити су победили победници нити су изгубили губитници

Савеза реформских снага Анте Марковића. Њихов пут се разилази на почетку рата, али онако гладијаторски - ради публике. У суштини њихове намере остају подударне и дубоко повезане са интересима који се формирају далеко од дела планете где живи наш народ. Након неколико година наводно беспощадне међусобне борбе, мимикријски, вешто и равнодушно, поново спајају своје судбине у канцеларији високог представника. Додик већ огрезао у издаји и спреман да беспоговорно учини све што се од њега тражи, и Калинић, по ко зна који пут на почетку политичког профилисања са великим искуством пребега и новајлије по убеђењу. Поставља се питање: "Због чега је Калинић потребан високом представнику и шта је то што Додик није могао да учини, а што се очекује од Калинића"?!

Одговор је јасан: може да превари српски народ. Може да га позове на изборе и да тиме народ легитимише окупаторске одлуке које воде настајању Републике Српске. При томе је Калинић спреман да се служи свим и свачим.

Прво, говори о томе да треба изаћи на изборе јер Срби морају имати своје представнике. Ми се питамо шта су то добро од таквих представника као што је Калинић Срби доживели до сада. Да ли су били заштићени и они и Република Српска. Калинић заборавља да је народ одавно спознао да је његова странка спремна да уради све што од ње тражи

високи представник и да истовремено не учини ништа од оног што је обећала народу, или што од ње народ очекује.

Друго, Калинић ствара демократски привид, а заборавља да су његови дојучерашњи коалициони партнери забрањени. И наша странка и Српска странка Републике Српске. Наравно то је њему мање битно јер је добио налог да превари гласаче Српске радикалне странке и да њиховим гласовима легитимизује америчке кандидате.

Треће, Калинић им треба зато што може да организује крађу гласова на бирачким местима и да на тај начин, као што је то учинио и на локалним изборима, смањи ефекте бојкота избора.

Четврто, уколико се деси да Српска демократска странка добије на тим и таквим изборима то ће за високог представника бити безопасно. На челу те странке је Калинић који је спреман да слуша његове налоге. На тај начин ће обесмислити вољу гласача који сигурно не би подржали, примера ради, Закон о престанку примене Закона о коришћењу напуштене имовине у онаквом облику у каквом је Српска демократска странка гласала за њега.

Пето, са Калинићем је лако манипулисати било да му дате привилегије или да му омогућите да краде лекове или дукате.

Шесто, руководство Српске демократске странке није јединствено. У њему свако свакоме жели да забије нож у

леђа. Због тога странка није стабилна и уколико се деси да неко покуша да се отргне високом представнику странка ће се лако поцепати и изгубити снагу потребну за било какав озбиљнији отпор. Неки од чланова тог руководства прошли су трагично. Непокорни Момчило Крајишник је брутално ухапшен и одведен у Хаг, а да при томе нико из руководства те странке није ни подигао глас. Сраман је пример да одборници Српске демократске странке у Скупштини општине Српско Ново Сарајево нису хтели да осуде то хапшење иако су то предлагали одборници Српске радикалне странке Републике Српске.

Неозбиљни, а опасни кандидати

Да постоји минимум демократских услова једини кандидат који би имао шансу да победи био би садашњи председник Републике Српске Никола Поплашен. И Додик и Мирко Шаровић су недорасли тој функцији било због тога што су неизграђене личности или због тога што би тиме председничка овлашћења била у рукама људи који или не би знали да их употребе или би били спремни да их злоупотребе. Наводно мудрији од окупатора и Додик и Шаровић испуњавају све њихове налоге. Народна подршка овим кандидатима једнака је томе да у личном обрачуна потегнете неко оружје, а онда вам га супарник преотме и омлати вам га о главу. Додик и Шаровић су пушке са срезаним иглама и маневарском муницијом тако да је сваки излазак на мегдан са оваквим наоружањем унапред изгубљена битка.

Судбина Републике Српске у њиховим рукама била би карајње неизвесна.

Дорбо против зла, правда против неправде

Једини излаз је у усвајању Сталног изборног закона који би обезбедио равноправне изборне услове и бар минимум демократске процедуре. Тиме се блокирају окупаторске одлуке и арогантна самовоља високог представника. На таквим изборима народ има за кога да гласа јер може да бира између добрих и лоших кандидата и решења, добре и лоше политике.

Све остало је уговор са ђаволом, јер нема правог избора између два зла. Прави избор је добро.

ОПШТИ АТАК НА ДЕЈТОНСКИ МИРОВНИ СПОРАЗУМ

- Ускоро ће у штампу ући „Бела књига” аутора проф. др Николе Пошлашена. Уочи њеног објављивања представљамо вам текст нашег сарадника којим се анализирају неки случајеви кршења овог споразума.

Без обзира на непрекидне и оштре критике и оспоравања, Дејтонски мировни споразум са свим својим Анексима, потписан у новембру 1995. године, донео је преко потребан мир и престанак разарања у БиХ. То му је, неспорно, и највећа вредност. Огромна вредност Споразума лежи у чињеници да су Споразумом дефинисани оквири који конститутивним народима у БиХ (Србима, Хрватима и Бошњацима) гарантује висок степен равноправности. Многи добри познаваоци прилика у БиХ изражавају чврста уверења да је суштински повод и главни узрок рата у БиХ било непоштивање и негирање равноправности у односима међу конститутивним народима. Са тим у вези, настали су циљеви који су по природи били максималистички, осим код Срба. Хрвати су жељели БиХ као своју провинцију у оквиру велике Хрватске (као скривени циљ) без Срба и бошњака. То су у осталом и доказали укидањем Србима статуса конститутивног народа у Хрватској и уз велико етничко чишћење Срба у Хрватској и Федерацији БиХ. Бошњаци су, са друге стране, желели исламску БиХ са потпуном доминацијом муслимана, без Срба и Хрвата. Екстремна исламизација свих структура у бошњачком делу Федерације БиХ и етничко чишћење Срба и Хрвата иде тој тези у прилог. Срби су имали легитиман циљ сачувати заједничку државу у којој је било места за све са загарантованим свим правима.

Снаге деструкције са Запада, тај легитимни циљ Срба у својој пропаганди и званичној политици, окарактерисали су као највећу јерес и намерно створили психозу страха од стварања, наводно, „Велике Србије”. Ови циљеви народа БиХ, како се види, су

Волфганг Петрич: самовољан

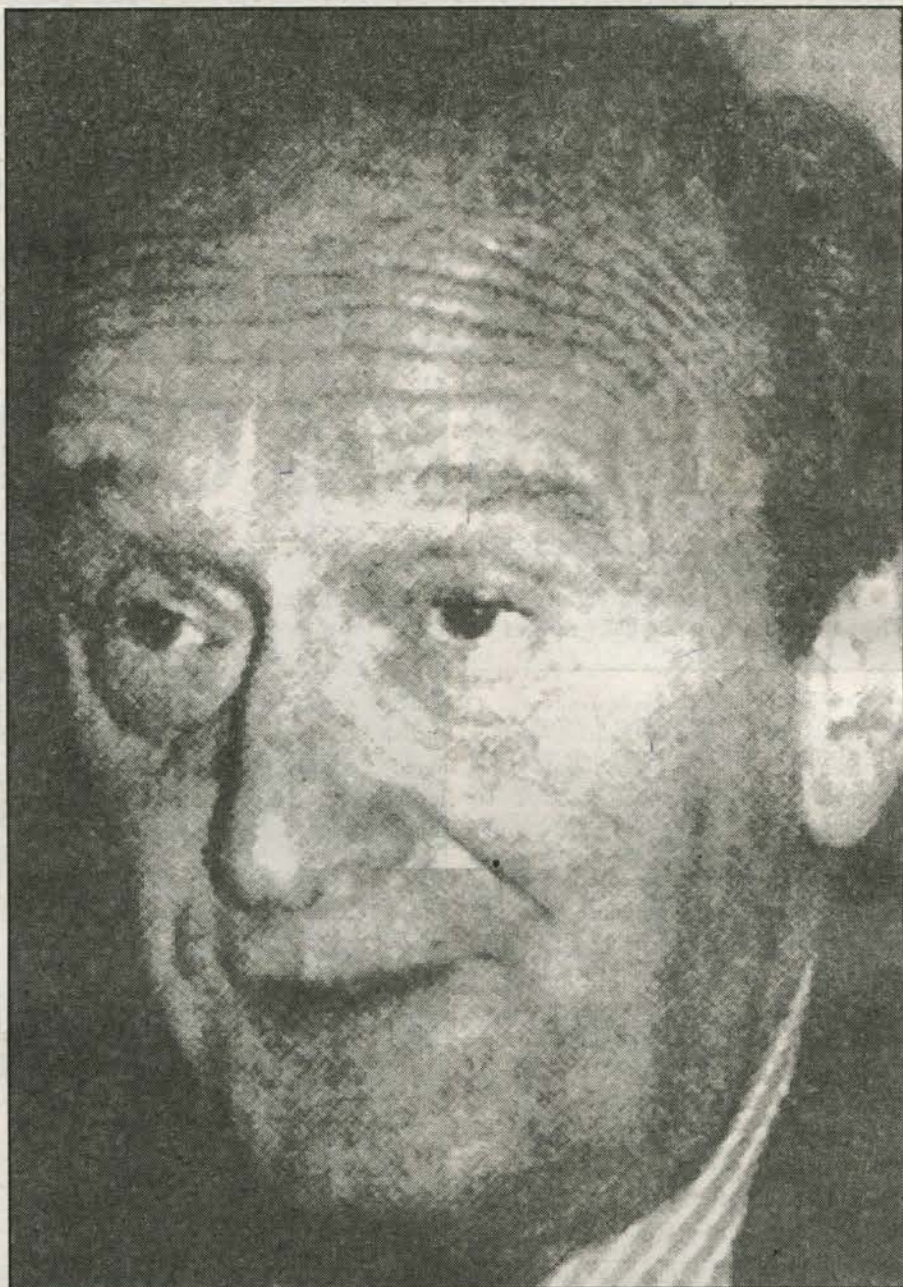
потпуно различити и међусобно потпуно супротстављени, те ту леже у основи све касније конфронтације свих против свих.

Да није данас неких јаких тенденција које кроз тиху ревизију Дејтонског споразума поново стварају услове за нове конфронтације народа у БиХ, догађаји из рата били би већ прилично заборављени и постали би прошлост. Свако онај, без обзира о коме се ради, ко занемарује равноправност народа у БиХ, припрема у перспективи, нову ратну опцију. Ту посебно одговорност лежи у међународним институцијама и организацијама које су под покровитељством ОУН. Ту се мисли на ИФОР, касније СФОР, као војну компоненту мисије, те ОХР, УНХЦР, ИПТФ, ОСЦЕ, као цивилне институције мисије. За све оне које пажљиво прате шта се догађа у БиХ, одмах пада у очи да је provedба Дејтонског споразума запала у тежак хорсокак. Узрок за такво стање је у првом реду цивилна компонента мисије, ОУН, односно њен најважнији сегмент ОХР или Канцеларије Високог представника.

Потписивањем и усвајањем Дејтонског мировног споразума, све потписнице и сви гаранци, били су дужни да по слову, а не по духу (из Дејтонског Споразума произашли су Устав БиХ, те устави Ентитета, што је ускладила и верификовала стална правна и експертска комисија ЕУ или Венецијанска комисија) у потпуности и у свим сегментима имплементирају овај међународни правни документ. У том смислу ОХР се сматра најважнијим и најодговорнијим фактором задуженим за доследну примену Дејтонског споразума. Ако би се давале досадашње оцене о provedби Споразума, онда би се за војну компоненту - СФОР (уз једну велику примедбу), могла дати пролазна оцена. СФОР је за потребе Хашког трибунала прекршио и прекорачио свој мандат и то је та велика примедба која задира у кршење Дејтонског мировног споразума.

Правосудна фарса у Ден Хагу

Важно је истаћи да је Хашки трибунал нелегална и нелегитимна институција, формирана од стране Савета безбедности ОУН. Такву институцију може формирати само Генерална скупштина ОУН-а, да би имала легалитет и легитимитет. Код досадашњих хапшења Срба примењује се сила па и ватрено оружје са погибијама појединаца чија кривица никада није доказана. Све што се догађало и догађа на судским процесима у Хагу, стиче се чврст дојам да је то ипак институција за политичка суђења и да је то

Карлос Вестендорп: Кршио је и злоупотребавао Дејтонски мировни споразум

дневнополитички инструмент САД и НАТО-а. Срби су се нашли на удару јако изражене пресумције невиности (јавно се проглашавају ратним злочинцима без доказане кривице и без provedеног судског поступка што у пропагандном смислу изазива и ствара ксенофобију и сатанизацију код свјетског јавног мњења). Хапшење и привођење господина Момчила Крајишника, као искључиво политичког представника српског народа, који није имао никакве везе са ратним операцијама, ту тезу је дефинитивно и потврдило. Таква понашања међународних фактора указују да се врши тежак атак на људска права Срба, а која су им загарантована Универзалном декларацијом о људским правима ОУН. Што се тиче цивилне компоненте мисије ОУН-а у БиХ, она

не обавља ни приближно своје задатке онако како треба. Најодговорније особе за такво стање су бивша два Висока представника ОХР-а, Карл Билт и Карлос Вестендорп, те садашњи Високи представник Волфганг Петрич и његова сива еминенција, генерал Жак Пол Клајн (дотични господин је главни покретач антидејтонски и антиуставних иницијатива а сноси и главну одговорност за етничко чишћење преко 70.000 Срба 1997. године у Барањи, Источној Славонији и Западном Срему подручјима која су била у заштитној зони ОУН). Прва тројица су Европљани, а четврти је Американац, па кад ова два последња међународна представника воде кампању о поштивању закона и законитости као предуслова за истинску демократију и укључивање у Европску унију, то

изазива велику забринутост због њихове тешке опструкције Дејтонског мировног споразума. Симптоматично је да је Савет безбедности ОУН, приликом редовних извештаја Високог представника, прихватио извештаје без проверавања чињеница да ли се Дејтонски споразум доследно и коректно проводи. Такво понашање ОХР-а захтева хитан састанак Савета безбедности да се детаљно претресе и оцени рад ове најважније цивилне институције у имплементацији Дејтонског споразума и да се она упозори Резолуцијом ОУН-а на доследну примену или да се укине као дестабилизирајући фактор у БиХ. Иста ситуација је са ОЕБС-ом који је одавно требао напустити ове просторе. Садашња искључивања великих политичких странака из изборног процеса повлачи за собом и ускраћивање права гласа већем броју гласача у РС, што је крајње неприхватљиво. Да би оправдали постојање потпуно непродуктивне бирократије у ОХР-у па и у ОЕБС-у измишљена је ИМЦ (Независна комисија за медије) преко које се знатно отежава и ком-

пликује рад медијског извештавања, што је такође неприхватљиво. Треба споменути да ИМЦ није предвиђен по Дејтонском мировном споразуму. За доказивање досадашњег проблематичког и неодрживог рада ОХР-а, изнећемо аргументе са шест конференција Управног одбора за имплементацију мира у БиХ и аргументе везане за коначну арбитражну одлуку за Брчко, коју додуше није донео ОХР, али је није ни одбадио, с обзиром да је Високи представник могао такву одлуку одбацити као антидејтонски правни акт.

I Лондонска конференција

Ова конференција одржана је 04. и 05. 12. 1996. године, значи једну годину након потписивања Дејтонског споразума. Проблеми су настали тада када је у то време тадашњи Високи представник ОХР-а, Карл Билт, почео да користи терминологију „дух Дејтонског споразума“. Тиме је заправо у самом почетку била најављена тиха ревизија

Дејтонског споразума. На овој првој конференцији у Лондону већ је започело кршење Устава БиХ.

У делу који се односи на слободу кретања и комуникације (тачка 1. алинеја 1) Савет за имплементацију мира тражи: „Потпуно спровођење без одлагања Анекса приложеног договореној Изјави од 02. јуна 1996. године у Женеви, у коме су Ентитети у БиХ постигли договор о једнообразним регистарским таблицама...“

Прихватање једнообразних таблица није у складу са Уставом БиХ (члан III, тачка 3а). Изјава о прихватању није могла бити дата пре него што се о томе изјасне скупштине Ентитета и то 2/3 већином, јер је ова материја уставног карактера. Овим антиуставним чином учињен је преседан који ће касније постати правилно понашање.

II Конференција у Синтри

Ова конференција одржана је 30. маја 1997. године. Главна карактеристика ове конференције је даље кршење Устава БиХ, а по тој аналогiji и кршење Устава Ентитета, као и Дејтонског споразума.

1. Према члану I, тачка 3. Устава, БиХ ће се састојати од два ентитета, Федерације БиХ и Републике Српске (у даљем тексту „ентитет“).

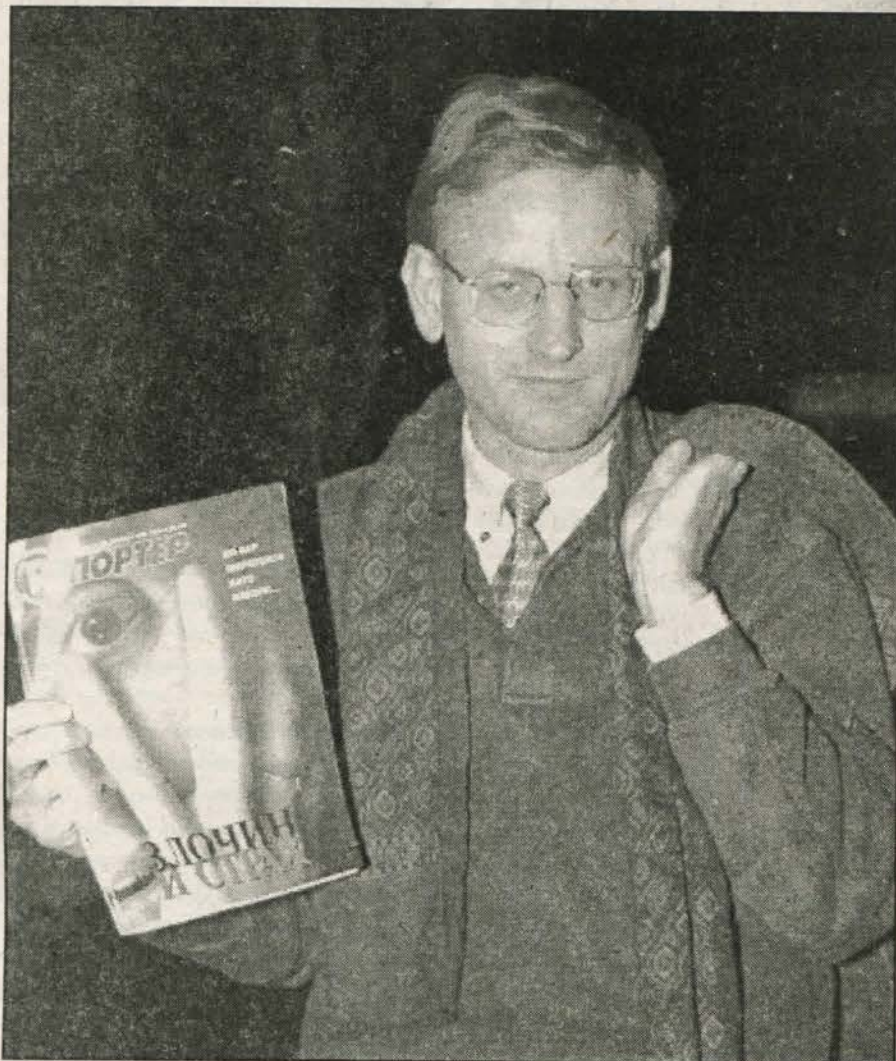
Међутим, политичка декларација са ове Конференције у тачки 17 уноси додатну атрибуцију да ће „БиХ остати уједињена и суверена земља која се састоји од два мултиетничка Ентитета“.

Реч „мултиетничка“ не налази се у Уставу БиХ, па је и тај назив протууставан и антидејтонски.

2. У тачки 60. предвиђа се увођење јединственог система регистрације возила на подручју целе БиХ. За овакав став у политичкој декларацији нема правног упоришта ни у Уставу БиХ, а ни у Дејтонском споразуму.

Регистрација возила спада у искључиву надлежност Министарства унутрашњих послова (полиције), која није предвиђена на нивоу заједничких институција. Унутрашњи послови улазе у искључиву надлежност Ентитета (члан III, тачка 3а Устава БиХ). Увођењем заједничких таблица и за ВРС као аутономну и специфичну организацију, која треба да има властити систем регистровања возила, извршен је атак и на систем одбране који је, такође, у искључивој надлежности Ентитета, као и унутрашњи послови.

3. У тачки 67. Декларације захтева се увођење „међуентитетског емитовања и развоја телевизијске мреже под „босанском управом“, што такође није у складу са Дејтон-

Карл Билт: Хладно оружје из северних крајева

Окупатори

је у искључивој надлежности ентитета. Са-
радња у области спорта се може остваривати
уз сагласност ентитета путем конкретних до-
говора и споразума.

3. Јавни ред и питање полиције

У тачки 6. Декларације захтева се од
власти БиХ израда закона који се односе на
рад и компетенције граничне полиције, што
по језичкој формулацији материју сврстава
у ентитетску, јер се „закони“ наводе у мно-
жини, што је у складу са Дејтонским спо-
разумом. Интересантно је да је Мадридска
конференција захтевала израду закона о
граничној полицији на нивоу БиХ, што ни-
је у складу са Уставом БиХ, а ни са Дејтон-
ским споразумом. Данас, непосредно по
одржаној конференцији у Бриселу, ми има-
мо наметнути кривни Закон о пограничној
полицији, обуку полиције у иностранству и
руковођење пограничном полицијом под ин-
геренцијом Савета министара БиХ. Да зло
буде веће, у оперативном подручје пограничне
полиције, спада територија 10 км по дубини,
чиме се доводи у питање преко 5000 км² у
Републици Српској због присуства двоструке
надлежности пограничне полиције БиХ и
полиције РС.

4. Медији

У тачки 2. Декларације, од власти БиХ се
захтева усвајање закона о медијима и телеко-
муникацијама и да се кроз законодавство ус-
постави стално јавно тело које ће се залагати
за примену међународно признатих стан-
дарда у новинарству и које ће одређивати
фреквенције за медије на нивоу БиХ.

Овај захтев је супротан члану III, тачка 3а,
Устава БиХ, јер информисање спада у
искључиву надлежност Ентитета, а
преношење надлежности на заједничке ин-
ституције је противуставан акт.

5. Јавна предузећа

Део Декларације који се односи на
економску реконструкцију и реформе,
односи се на захтеве да се поред транспортне
корпорације (што је по Дејтонском спо-
разуму) формирају и друге јавне корпо-
рације (заједничка јавна предузећа за уп-
рављање комуналијама, енергијом, поштан-
ским и средствима комуникација итд). Из
ове формулације произилази да одлуку о
формирању ових предузећа доноси сваки
ентитет посебно, према предвиђеној про-
цедури. Правни основ формирања јавних
предузећа требају бити уговори, а не за-
конски прописи, из чега произилази да је
Савет за имплементацију мира променио
став према члану III Споразума о јавним кор-
порацијама БиХ, Анекс 9. Дејтонског
оквирног споразума, по којем оснивање
јавних предузећа у осталим областима није

обавезно. О томе одлучују ентитети. Ово
указује да је и овај став у Декларацији ан-
тидејтонска одлука.

6. Високи представник

На темељу увида у ову Декларацију,
Савет за имплементацију мира оснажио је
овлашћења Високог представника која су му
дата Споразумом о спровођењу цивилних
апсеката мировног решења (Анекс 10).
Декларација је прецизирала његова широ-
ка овлашћења. Ова широка овлашћења су
потенцирана, иако нису предвиђена Дејто-
нским споразумом. У случају да стране нису
у стању да постигну договоре по одређеним
питањима по Декларацији, Високи пред-
ставник има право да наметне привремене
мере, али само у две институције:
Председништву БиХ и Савету министара
БиХ. Надлежност и овлашћења Парла-
ментарне скупштине БиХ не може преузети
Високи представник јер за тако нешто нема
верификацију Парламентарне скупштине.
Без обзира на то, Високи представник
данас намеће законе, што је антидејтонско
и антиуставно деловање. Декларација пре-
цизира и закључак којим се могу предузи-
мати мере против лица, што директно
доводи до ускраћивања изражене слободне
воље на демократским изборима. Тиме се
овакво понашање може оквалификовати
протекторатом, а можда чак и диктатуром.
Посебно треба истаћи да је у оквиру ове
Декларације донесен Анекс о држављанству
и путним исправама којим се крши члан 6.
Закона о путним исправама који је усвојила
Парламентарна скупштина БиХ.

ским споразумом, али и са Уставом БиХ
(члан III, тачка 3а), јер је област информиса-
ња у искључивој надлежности ентитета.

III Бонска конференција

Конференција је одржана 09. и 10. 12.
1997. године. Према уоченим пропустима у
Декларацији са ове конференције, она се
може сврстати у најтеже кршење Дејтонског
споразума. Зато не чуди што су сви српски
представници, који су присуствовали овој
конференцији, исту напустили пре њеног завр-
шетка и она је за Србе необавезујућа.

1. Резиме закључака

У тачки 2. Политичке декларације (рез-
име закључака) понављају се речи „два мул-
тиетничка ентитета“ чиме се понавља тер-
минологија установљена у Синтри, иако је то
антидејтонска атрибуција и формулација.

2. Уставна и законодавна питања

Под тачком 3. (остала питања) Савет за
имплементацију мира тражи формирање за-
једничких спортских тимова оба ентитета ко-
ји ће представљати БиХ под једном заставом,
као јединствену земљу у међународним
спортским натјечањима. Такав захтев није у
складу са чланом III, тачка 3а Устава БиХ, јер
је према наведеним одредбама Устава спорт

IV Конференција у Луксембургу

Конференција је одржана у Луксембургу
01. јуна 1998. године.

1. У тачки 8. Декларације употребљава се
синтагма „босанског народа“, уместо „босан-
ско-херцеговачког народа“, што наводи на
негирање постојања три аутохтона и равно-
правна народа у БиХ.

2. У вези са повратком избеглица и даље
се инсистира само на повратку, а укључене
су и друге варијанте предвиђене Анексом 7
Дејтонског споразума, чиме се донекле об-
јективно приступа тумачењу наведеног спо-
разума по питању избеглица. Повратак
(као најповољније решење по мишљењу
Управног одбора), локална интеграција,
пресељење и премештање су 4. опције које су
предвиђене за избеглице, а које би биле при-
хватљиве ако су на добровољној основи.

3. У тачки 29. која се односи на образо-

вање у БиХ, Управни одбор истиче да је „потребно уложити напоре на изради заједничког наставног плана и програма за учење најновије историје БиХ, који подстиче измирење и не распирује даље етничке тензије...“ Овај захтев није у складу са чланом III, тачка 3а. Устава БиХ, обзиром да образовање спада у искључиву надлежност ентитета.

4. У тачки 35. поздравља се оснивање Комисије за међуентитетску сарадњу и позива њене чланове да до 31. јула 1998. године направе договор о почетним препорукама за законе које је неопходно усвојити после потписивања Меморандума о разумевању. Овде се ради о преношењу надлежности на протуустан начин са Ентитета на заједничке институције у области правосуђа. Правосуђе је недвосмислено у надлежности ентитета и за тако нешто треба 2/3 већина у Парламенту РС да би се извршио овакав пренос надлежности.

5. Тачка 42. Декларације понавља протуустан чин Управног одбора, где се позива на доношење Закона о приватизацији на нивоу БиХ. По Уставу БиХ, својински односи су у искључивој надлежности ентитета, што наводи на мисао да се ради о систематском кршењу Устава БиХ, Устава ентитета и Дејтонског споразума.

6. Тачка 59. Декларације „наглашава потребу да се убрза рад на изради сталног изборног закона“ из чега произилази да се ради о једном закону на нивоу БиХ, док се ентитети уопште не спомињу. На нивоу БиХ може се донети само изборни закон за заједничке органе, док су сва остала питања око избора у надлежности ентитета. Доношење тзв. крвних закона је противустварно и антидејтонско деловање.

7. У тачки 70. Управни одбор „подржава Високог представника, УН, ИПТФ да израде нацрт закона о државној граничној полицији“ што је протуустварно, јер су полицијски послови у искључивој надлежности Ентитета. Оваквим ад хок формирањем пограничне полиције и наметање закона који прописује њен рад производе се и велики непотребни материјални трошкови, на што ОХР није обраћао пажњу.

8. У тачки 86. Управни одбор позива „да се започне са преговорима у циљу поновног конституисања међународно признатих спортских удружења која ће представљати јединствену БиХ“. Како је спорт у искључивој надлежности ентитета, позив и реализација позива су протуустварни и антидејтонски акти.

V Мадридска конференција

Конференција Савета за имплементацију мира одржана је 15. и 16. децембра 1998. године. Ова конференција има такође велику специфичну тежину, као и претходне конференције због кршења Устава БиХ и Дејтонског споразума. Најбитније је истаћи да се и у Мадридској декларацији провлачи константно кршење и Устава БиХ и ентитетских устава као и Дејтонског споразума, који је био основа за израду ових устава. Мадридска декларација је показала да су на мети деструкције били:

- правосудно-судска власт,
 - образовање - стварање јединствених наставних програма за целу БиХ,
 - путне исправе БиХ - пасоши и њихов изглед,
 - медији (успостављање јединствених контролних органа),
 - доношење, „крвних закона“
 - оснивање заједничких институција,
 - позив Председништву БиХ и ентитетима да раде на постепеном увођењу државне димензије одбране, што се такође сматра директним позивом на стварање заједничке војске, а ако се то поједностави, то је и позив на рушење темеља Дејтонског споразума,
 - формирање граничне службе БиХ итд.
- Све ове области које су разматране у Мадриду, Декларација је показала да су на линији кршења закона, пре свега Устава БиХ и устава ентитета, а самим тим и Дејтонског споразума.

VI Конференција у Бриселу

Ова конференција Управног одбора за имплементацију мира одржана је 23. и 24. маја 2000. године. Основне теме које су разматране на овој конференцији су:

1. Јачање заједничких институција,
 2. Економске реформе.
 3. Повратак избеглица.
1. Јачање заједничких институција без повећања бирократије, без повећања овлашћења и без повећања броја институција, свакако је пожељно и добро. Због тенденција које су врло јаке, а које воде ка унитаризацији БиХ, јачање институција без поштивања горе наведених принципа је супротно Дејтонском споразуму. За остваривање зацртаног нелегалног циља о унитаризацији, за претпоставити је да ће доћи до коришћења различитих притисака, уцена, јавних жигосања иуклањања са јавних функција.

2. Економске или привредне реформе су такође потребне укључујући: приватизацију, развој приватног сектора, борбу против корупције и условно стварање јединственог економског простора у БиХ. Поставља се питање колико треба слушати Међународну заједницу у погледу остварења јединственог економског простора у БиХ. Када су после агресије на СРЈ прекинута интензивна привредна односи између РС и СРЈ, представници Међународне заједнице су обећали и то је остало само на обећањима, да ће надокнадити пословне губитке, тако што ће РС омогућити пласман њених производа на тржиште ЕУ. Наравно да до тога није дошло, па је отворена дилема да ли такви представници из Међународне заједнице уопште могу да праве реформе на простору РС као делу БиХ. Осигуравање и доношење на нивоу БиХ регулаторних механизма је заправо други израз за доношење законских прописа на нивоу БиХ, што је у супротности са Уставом БиХ, уставима ентитета и Дејтонским споразумом. На овој конференцији ретроактивно је дато овлашћење Високом представнику да забрањује политички мотивисаних доделу некретнина. То овлашћење нема никакву логику, већ додатно усложњује проблем са избеглицама, мада би се са бесплатном доделом земљишта избеглице много лакше интегрисале у локалне средине.

3. Повратак избеглица

Форсирање само једне од опција из Анекса 7., а то је повратак, је само по себи игнорисање и непоштивање Дејтонског споразума. Без обзира колико то на први поглед изгледало немогуће, овакав начин рада ће сигурно проузроковати огромне проблеме са избеглицама и велико незадовољство радом међународних организација.

4. Анекс

Анексом Декларације предвиђено је провођење низа антиустанних и антидејтонских радњи међу које спадају:

- оснивање појединих јавних корпорација БиХ, које су својински под ингеренцијом ентитета,
- усвајање Закона о суду на нивоу БиХ, те Закона о удружењима и јавним правним лицима,
- усвајање Закона о личним картама на нивоу БиХ,
- Стални комитет за војна питања добија осим координајске улоге, још контролну и организацијску улогу. Овај комитет треба да направи смернице за утемељење одбрамбене структуре на нивоу државе БиХ, што је против Устава БиХ,
- ИМЦ као потпуно нерегуларна инсти-

туција по Дејтонском споразуму, треба да у будућности преузме ингеренције Министарства информација у ентитетима.

- усвајање сета закона о информисању на нивоу БиХ.

VII Арбитражна одлука за Брчко

Правни експерти у РС рекли су свој коментар поводом доношења коначне Арбитражне одлуке за Брчко и квалификовали је као политичку, а не судску одлуку. Овом одлуком РС је подељена на два дела, источни и западни. Територија РС која по Дејтонском споразуму треба да садржи 49% територије БиХ, знатно је смањена, а познато је да је територијална подела основа Дејтонског споразума. Без обзира на тврдње Америкаца да дистрикт Брчко припада у РС, овај град је де факто и де јуре практично на волшебан начин отет од РС. Признавањем Брчког као дистrikта, учињена је катастрофална погрешка која може у блиској перспективи изазвати изненадне велике конфронтације и сукобе. Посебно је проблематична одлука Супервизора за Брчко да забрани кретање војника РС кроз Брчко без оружја и униформи. Таква одлука је крајње неприхватљива.

Технологија разарања Дејтонског споразума

Представници Међународне заједнице имају један основни антидејтонски циљ да од дејтонске БиХ створе унитарну државу. Иначе БиХ је по Дејтонском споразуму сложена државна заједница са врло високим степеном државности на ентитетима. Интересантни су начини којим су се представници Међународне заједнице до сада служили у њиховом „доследном спровођењу“ Дејтонског споразума.

Поједине политичке опције у БиХ потписивањем Дејтонског споразума нису оствариле своје ратне максималистичке циљеве (Бошњаци и Хрвати), па се то сада чини политичким средствима уз свестрану подршку представника Међународне заједнице. Када се жели изменити нека одлука у Дејтонском споразуму, онда се неформално прво најави таква могућност, затим се направи неки законски акт далеко од очију јавности, те се као такав пусти у процедуру на усвајање. Тада представници политичких странака који нису остварили ратне циљеве, на све могуће начине настоје оспорити такво законско

Двопресташи

решење, јер знају да ће у пат позицији Високи представник наметнути тај закон, а то њима заправо и одговара. Тако наметнути закони могу прилично потрајати у употреби. Тек тада, такви се материјали припремају за Управни одбор за имплементацију мира у виду неког поздрава или захтева. Те припреме врши канцеларија ОХР-а. Није познато да је и један „тако конструктиван“ предлог ОХР-а изгубио подршку Управног одбора. Скандалозно је понашање Међународне кризне групе ICG, која као приватна неформална група предлаже решења за Високог представника и ОХР. Провођење законских одредби које су прошле „ОХР процедуру“ често је ослоњено на уцењивачку донаторску групацију која кооперативним странама у антидејтонским радњама даје одговарајућа средства и помоћ што је такође неприхватљиво.

Русију одлуке на обавезују

Из свега овог изнесеног материјала, да се закључити да код представника Међународне заједнице нису присутни само двоструки стандарди, него и тешколицемерство и наметање лажне демократије. Без обзира што се често констатује да мисија ОХР у БиХ има добре резултате, ипак то није тако. Захваљујући само повољним решењима у оквиру Дејтонског споразума за три конститутивна народа у БиХ који су међусобно ратовали, очуван је мир, а не никако захваљујући тенковима и

авионима СФОР-а и НАТО-а. Сада и лаици виде да је провођење Дејтонског споразума у тешкој кризи, не толико због политичара у БиХ, колико прије свега због представника Међународне заједнице, који су и најодговорнији за његову примену. У кршењу Дејтонског споразума постало је драстично и очигледно, непосредно пре саме конференције у Бриселу, када СРЈ није позвана да учествује на овој конференцији. Из тих разлога, Русија је одбила да присуствује таквом крњем састанку. Без присуства СРЈ и Русије као потписница и гараната Дејтонског споразума, комплетан досадашњи однос према овом Споразуму доведен је у питање са свим декларацијама и свим одлукама које нису засноване на овом мировном споразуму. Руски МИП је најавио да ће се последице таквог неприхватљивог рада конференције врло брзо видети и осетити. Друга ствар која је врло битна је и закључак МИП-а Русије да њих одлуке из Брисела не обавезују, као што ни што обавезују ни СРЈ. Обзиром да се у Бриселској декларацији потврђују одлуке и закључци са ранијих 5 конференција о БиХ, произилази да су и те раније конференције дошле под знак питања. Бриселска конференција је највероватније прекретница у даљем тумачењу и примени одредби Дејтонског споразума, јер на тој конференцији нису учествовале две најважније потписнице, Русија и СРЈ.

Томислав Жарковић

ПЕТИ
ОТАЉБИНСКИ
КОНГРЕС

СРПСКЕ
РАДИКАЛНЕ
СТРАНКЕ

БЕОГРАД
23. ЈАНУАР 2000

**ЈЕДИНА СТРАНКА КОЈА ДЕЛУЈЕ
У СВИМ СРПСКИМ ЗЕМЉАМА**

РЕПУБЛИКА
СРПСКА

**ПРОТИВ ВЛАДАВИНЕ ТЕРОРА
ЗА ВЛАДАВИНУ ПРАВА**

